12

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2005

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΗΝ 1η ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ • 1,50 €

ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Τσουνάμι: Προμελετημμένο κοινωνικό έγκλημα 2-3

Η λιποταξία είναι πράξη ενάντια στον πόλεμο 4

Συνέδριο IWA-AIT στη Γρανάδα 4

φάκελος σελ 5-20

2005

Διαρκής κατάσταση εκτάκτου ανάγκης 5

Πρότυπο το Γκουαντανάμο 6

Δημοκρατία, διαφάνεια, διαπλοκή, διαφθορά 7

Η αυτιστικός λεωφόρος της κατανάλωσης 8

Η κυριαρχία της εικόνας & ο πολιτισμός του τίποτα 9

ανεργία: ο γκρίζος λύκος του εργασιακού ολοκληρωτισμού 10-11

Ο νέος εργασιακός μεσαίωνας στη δύση 12-13

Παγκοσμιοποίηση & ανθρωποειδικός τύπος 14-15

Ω τι κόσμος γονείς! 16-17

Η ισλαμική ποικιλομορφία 18-19

Το Αμπού Γκρέμπ της Ελλάδας 21

Όταν ο βιασμός γίνεται το σύγχρονο δουλεμπόριο γυναικών 22

Αναρχικό κάλεσμα για δράση στις ΗΠΑ 23

της σύνταξης...

Καθημερινή αντίσταση και γενική άρνηση

Στην αυγή του 2005 προβάλει εφιαλτικά μπροστά μας η πλανητική κυριαρχία του καπιταλισμού και το φάσμα της παγκοσμιοποιημένης ομογενοποιημένης στρατοπεδικής κοινωνίας, που επιχειρείται μέσω του αμερικανικού αυτοκρατορικού δόρατος αιχμής.

Ζώντας στην εποχή της παγκοσμιοποιημένης εξουσίας, διαπιστώνουμε καθημερινά ότι οι προοπτικές είναι απελπιστικές, με την ένταξη στον κόσμο του εμπορίου και της αγοράς του συνόλου των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων, την καπιταλιστική αναδιάρθρωση και την αύξηση του ποσοστού εκμετάλλευσης των εργαζομένων ή τη μετατροπή τους σε αβέβαιους και επισφαλείς εργαζόμενους, τη δημιουργία του πολίτη-καταναλωτή, την παθητική θέαση των διαδραματιζόμενων, την πλήρη διάλυση κάθε έννοιας δημόσιου χώρου, τον πόλεμο ως γενικευμένη απειλή προς διευθέτηση ρόλων.

Συνάμα όμως, ανακαλύπτουμε ότι υπάρχουν ελπιδοφόρες νησίδες αμφισβήτησης που θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε μέτωπα αντίστασης.

Οι αυταπάτες του σημερινού συστήματος διακυβέρνησης πνίγηκαν κάτω από τα φουσκωμένα κύματα του Ινδικού ωκεανού. Οι εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι που πνίγηκαν, δεν υπήρξαν ποτέ για τις τοπικές εξουσίες. Όμως, η ανθρώπινη οργή και η δυστυχία μπορεί να αποτελέσει ένα κοινωνικό τσουνάμι που να ισοπεδώσει κάθε εξουσία.

Το ζητούμενο είναι η συνειδητοποίηση και χειραφέτηση των ανθρώπων όπου γης και η ανάπτυξη κινήματος αλληλεγγύης. Να επανακορίσουμε τον χώρο της ρήξης απέναντι στον γενικευμένο φόβο και να αναπτύξουμε ένα κίνημα αντίστασης. Ένα κίνημα εξεγερτικό που θα οικοδομεί τους όρους καταστροφής της ίδιας της εξουσίας. Χωρίς ενσωματώσεις, αλλά με μαχητικότητα και λογική αυτοοργάνωσης και αυτοδιεύθυνσης.

Για να μην αφεθούμε έρμαιοι των επιλογών της εξουσίας και να χαράξουμε τους δρόμους προς τους ορίζοντες της ανατροπής.

ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

Εκδίδεται από την πανελλαδική συντακτική ομάδα της Βαβυλωνίας.
σχεδιασμός: Δημήτρης Παπάζογλου

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Κ. Παλαιολόγου 18, τ.κ. 546 35 • Τηλ.: 2310-261.290
ΑΘΗΝΑ: Σπυρίδωνος Τρικούπη 19 • Τηλ.: 6932.135.511
ΞΑΝΘΗ: Αυτόνομο Στέκι "Κύκνος" Αγ. Γεωργίου 2 • Τηλ.: 6974.143.889
ΚΟΜΟΤΗΝΗ: Τηλ.: 6976.022.582
ΓΙΑΝΝΕΝΑ: Τηλ.: 6937.720.024
ΑΓΡΙΝΙΟ: Τηλ.: 6942.476.998
ΛΑΡΙΣΑ: Τηλ.: 2410-626.606, 6932.200.818
ΡΕΘΥΜΝΟ: Ιωάννη Μαθιουδάκη 11, τ.κ. 731 00 • Τηλ.: 6974.429.408

e-mail: newspaper_babylonia@yahoo.gr

Παραθαλάσια, εξωτικά φέρετρα!

Ένα γιγάντιο προμελετημμένο κοινωνικό έγκλημα.

Οι αυταπάτες για την αποτελεσματικότητα του σημερινού συστήματος διακυβέρνησης πνίγηκαν κάτω από τα φουσκωμένα κύματα του Ινδικού. Οι 250.000 νεκροί και αγνοούμενοι δεν σηματοδοτούν το μέγεθος μιας φυσικής καταστροφής, αλλά το ολοκληρωτικό έγκλημα του ευνομούμενου κόσμου, της εξουσίας και των θεσμών της. Θεσμών που στηρίζονται ολοκληρωτικά στο κέρδος και την χλιδή, αφήνοντας εκτεθειμένους και απροστάτευτους εκατομμύρια ανθρώπους και κοινωνίες του τουριστικά πρώτου Ασιατικού -αλλά. κοινωνικά ανύπαρκτου- κόσμου. Οι άνθρωποι αυτοί δεν υπήρξαν ποτέ για τις τοπικές εξουσίες. Η ύπαρξη τους καταγράφηκε μόνο ως αριθμός, σε μια εκατόμβη νεκρών γηγενών απαλειών. Χωρίς καμία σημασία για κανέναν, αυτοί οι άνθρωποι έζησαν σιωπηλά προσπαθώντας να επιβιώσουν στα κολαστήρια της χλιδάτης τουριστικής βιομηχανίας. Έσβησαν έτσι σιωπηλά όπως έζησαν, με μια ανάσα που δεν έφτασε ποτέ για να τους σώσει.

Πέρα από την φυσική καταστροφή, βρισκόμαστε μπροστά σε ένα προμελετημένο κοινωνικό έγκλημα που δεν πρέπει να αφήσει κανέναν αδιάφορο. Αυτά που έγιναν στον Ινδικό είναι βέβαιο πως μπορεί να γίνουν και αλλού, εφόσον η φύση της εξουσίας και το αδηφάγο σύστημα, μπορεί να αλλάζει πρόσωπα, κράτη ή χρώμα, αλλά κατ' ουσία παραμένει η ίδια. Η επόμενη μέρα μετά την καταστροφή με τον διαρκώς αυξανόμενο αριθμό των νεκρών απ την μία, την οικονομία της αγοράς να παραμένει αδιάφορη από την άλλη και την δυτική κοινωνία να εκφράζει ως άλλοθι την ενοχική αλληλεγγύη της πρώτα προς τους δικούς της τουρίστες και στην συνέχεια ότι περισσέψει για τους υπόλοιπους, είναι το πιο έμπρακτο ρέκβιεμ για ένα όνειρο, του σημερινού ανθρωπισμού.

Το ότι η φύση είναι απρόβλεπτη, δεν μπορεί να αποτελεί πάντα εργαλείο λογικής εξήγησης για όλες τις φυσικές καταστροφές. Ειδικά όταν την δήλωση αυτή την υποστηρίζουν με ιστορικά παραδείγματα φυσικών καταστροφών που συνέβησαν 100, 1000, 10.000 ή 100.000 χρόνια πριν. Ένα τέτοιο επιχείρημα εκτός από γελοίο, απαξιώνει και την όποια «εξελικτική πορεία» του ανθρώπινου πολιτισμού. Το ότι στην εποχή τροφοσυλλεκτικών κοινωνιών ένας σεισμός ή μια έκρηξη ηφαιστείου μπορεί δικαιολογημένα να οφείλονταν για εκατόμβες νεκρών ή την καταστροφή πολιτισμών, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να προβάλλεται ως επίσημη δικαιολογία για το τι συνέβη στην περιοχή του Ινδικού. Η μαζική καταστροφή νησιών και ο αριθμός των χιλιάδων νεκρών που θα παραμείνει για πάντα αδιευκρίνιστος, αναγάγει την φυσική καταστροφή στην πραγματική διάσταση της: την πολιτική.

Το πολιτικό ζήτημα από αυτή την φυσική καταστροφή είναι ότι μια διαφορετικά δομημένη κοινωνία και φυσικά όχι η σημερινή που βασίζεται στο κέρδος και στην υπεραξία, θα έθετε άλλες προτεραιότητες για την προστασία των πολιτών της, των επισκεπτών από άλλα μέρη και σίγουρα θα έβαζε πιο ψηλά την αξία της ανθρώπινης ζωής.

Η επίσημη δικαιολογία στα χείλια όλων των θεσμικών εκπροσώπων του σημερινού κόσμου, ΜΜΕ, επιστημόνων, κυβερνητικών κλπ είναι ότι δεν υπήρχε σύστημα προειδοποίησης για τα παλιρροϊκά κύματα, διότι ένα τέτοιο σύστημα είναι ακριβό και οικονομικά ασύμφορο. Ερωτώμενοι όμως για το πόσο στοιχίζει ένα τέτοιο σύστημα αδυνατούν να απαντήσουν, ειδικοί και μη, μιας και ποτέ δεν έγινε μια τέτοια μελέτη για την συγκεκριμένη περιοχή. Απλά αντικοινωνικές, απάνθρωπες εικασίες, ενός βολεμένου κόσμου. Διότι ένα τέτοιο σύστημα όπως πολύ σωστά λένε, έχει κόστος υποδομής και συντήρησης αφενός, αλλά αφετέρου δεν φέρνει κανένα κέρδος. Μια διάσταση που ποτέ δεν θα την αποκαλύψουν δημόσια.

Σε αυτόν τον ενχρήματο κόσμο στο οποίο η ζωή δεν αξίζει ούτε cent δολαρίου ή ευρώ, πολλοί ισχυρίσθηκαν ότι όσοι επέζησαν από τον ντόπιο πληθυσμό έχασαν τα πάντα. Και αυτό, είναι μια πειστικά αληθοφανής δήλωση, γιατί κοιτάζοντας πιο προσεκτικά, οι επιζώντες ήταν μέρος του πληθυσμού που δεν είχε και δεν κατείχε τίποτα. Οι περισσότεροι εργάζονταν κάτω από συνθήκες δουλείας με χαμηλά μεροκάματα, για να εξυπηρετήσουν τον νέο τουριστικό αποικιοκρατισμό του δυτικού κόσμου. Οι περιοχές αυτές που διαφημίζονται ως φυσικοί παράδεισοι, και είναι, όχι για τους ντόπιους αλλά για τον δυτικό τουρίστα, τις περισσότερες φορές κρύβουν κοινωνίες αναχρονιστικές, θρησκόληπτες με αυταρχικά καθεστώτα. Ο ντόπιος πληθυσμός υποφέρει και είναι αναγκασμένος να κάνει τον ιθαγενή - καραγκιόζη προς τέρψη παχύσαρκων Ευρωπαίων, Αμερικανών ή Αυστραλών που, σε ομάδες, καταναλώνουν μαζικά την εξωτική εμπειρία. Ο τουρισμός ως βιομηχανία, δεν είναι η λύση αλλά η οικονομική εξάρτηση για μια ζωή μέσα στην εξαθλίωση για τον ντόπιο πληθυσμό. Η τουριστική βιομηχανία είναι εντάσεως κεφαλαίου και σίγουρα τα πανάκριβα ξενοδοχεία δεν ανήκουν στους φτωχούς αγράμματους ιθαγενείς.

Το τσουνάμι δεν κατάπιε απλά πόλεις, υποδομές και νησιά. Κατάπιε και την αξιοπρέπεια του δυτικού κόσμου ο οποίος πρώτα ενδιαφέρθηκε για την ζωή του τουρίστα πολίτη του και στην συνέχεια εξέφρασε με μεγάλη γενναιοψυχία το άλλοθι της ενοχικής θεσμικής αλληλεγγύης προς τους πληγέντες, δίνοντας τρόφιμα, ρούχα ή οικονομική βοήθεια που αθροιζόμενη συνολικά ξεπερνάει κατά πολύ το κόστος δημιουργίας και συντήρησης του συστήματος προστασίας. Το πολιτικό ζήτημα από αυτή την φυσική καταστροφή είναι, ότι μια διαφορετικά δομημένη κοινωνία και φυσικά όχι η σημερινή που βασίζεται στο κέρδος και στην υπεραξία, θα έθετε άλλες προτεραιότητες για την προστασία των πολιτών της, των επισκεπτών από άλλα μέρη και σίγουρα θα έβαζε πιο ψηλά την αξία της ανθρώπινης ζωής. Θα χρησιμοποιούσε απελευθερωτικά και κοινωνικά συνακόλουθα, την τεχνολογία για την πρόβλεψη τέτοιων φυσικών φαινομένων.

Ένα έγκλημα που έχει μόνο ορατά θύματα και αφανείς ενόχους. Που δεν είναι άλλοι από τους εξουσιαστικούς θεσμούς που αδιαφόρησαν και αδιαφορούν για τον απλό άνθρωπο και την κοινωνία γενικότερα. Η οργή μας θα πρέπει να γίνει ένα πολύπλευρο κοινωνικό τσουνάμι που να τους παρασύρει. Δεν θα καθίσουμε να θρηνήσουμε, διότι είναι πολλά 250.000 λεπτά σιγής, ένα για κάθε νεκρό αυτής της τραγωδίας. Η εξουσία είναι ένας μανιακός δολοφόνος κατ' εξακολούθηση.

Ας το γνωρίζουν λοιπόν καλά οι απανταχού κυρίαρχοι, ότι σεισμοί, λιμοί, φυσικές καταστροφές ηφαίστεια, συνέβαιναν και θα συμβαίνουν πάντα και ίσως κάποιες φορές να την γλιτώσουν από αυτά. Η ανθρωπινή οργή και δυστυχία όμως, είναι ένα κοινωνικό τσουνάμι που ακόμα δεν έχει ξεσπάσει, ίσως γιατί ακόμα δεν ήρθε η ώρα του. Όταν ξεσπάσει κανένα από τα σημερινά πολυδάπανα συστήματα προστασίας τους, δεν θα βοηθήσει.

Αργύρης Αργυριάδης

Οι πραιτωριανοί

Την εκτέλεση του ειδικού φρουρού-μαντρόσκυλου του βρετανού ακολούθου, ακολούθησε η γνωστή τηλε-τρομο-βλακεία: η υπόλοιπη επικαιρότητα παραμερίζεται (τι μετράει περισσότερο, ένας πυροβολημένος μπάτσος ή χιλιάδες νεκροί στην Άπω Ανατολή;) και παρελαύνουν πάλι στις οθόνες οι δημοσιογράφοι- παπαγαλάκια της ΕΛ.ΑΣ., οι δηλώσεις της Μπακογιάννη, εμπειρογνώμονες τρομοκρατολόγοι κλπ.

Πέρσι στις 6 Δεκέμβρη οι ένοπλες συμμορίες του κράτους (Τμήμα Αστυνομικών Επιχειρήσεων-ΤΑΕ) στο Ηράκλειο δολοφόνησαν τον 22χρονο Ηρακλή Μαραγκάκη.

Το γεγονός δεν ήταν πρώτη είδηση, ούτε βγήκε κανένας ειδικός να μιλήσει. Έκτοτε μάλιστα οι δολοφόνοι αστυνομικοί αρχιφύλακας Γ. Δημητρακάκης και οι δύο ειδικοί φρουροί Ν. Μακριποδάκης και Θ. Γκούτζας είναι ελεύθεροι.
Ας μην ξεχνούμε ότι με το νέο έτος, στις αστυνομοκρατούμενες δημοκρατίες της Δύσης «όλοι είναι ίσοι, αλλά κάποιοι (οι πραιτωριανοί της εξουσίας) είναι πιο ίσοι...

Α.Φ

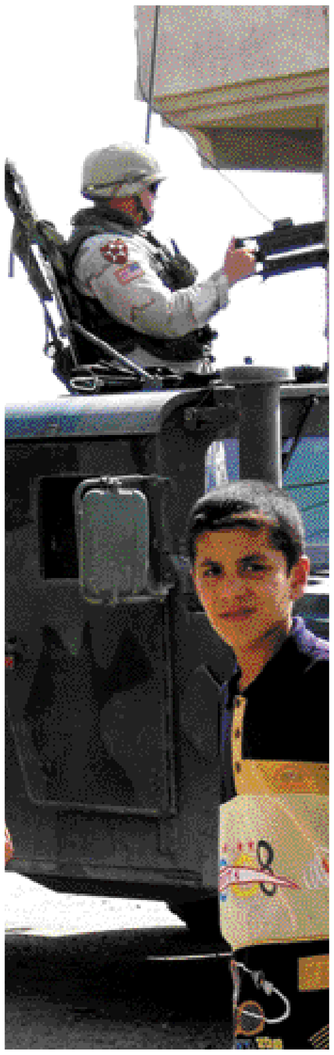

Ποιά η σημερινή Βαβυλώνα;

Η αρχαιοελληνική ιστορία αποτελεί τελικά μια δεξαμενή άντλησης ιδεολογικών στηριγμάτων για κάθε σχέδιο των κυρίαρχων. Σ' αυτήν τη μάχη έχει ριχτεί και το Χόλιγουντ, όπως βλέπουμε χρόνια τώρα να γίνεται με τις διάφορες κινηματογραφικές ταινίες που βγαίνουν προς διαπαιδαγώγηση και χειραγώγηση. Δεν μπορούσε να λείψει φυσικά και ο μεγαλέξανδρος, όπως βλέπουμε στην περίπτωση της τελευταίας σχετικής ταινίας του Όλιβερ Στόουν.

Ένας πρόδρομος της παγκοσμιοποίησης, που εξεστράτευσε κατά των απολίτιστων βαρβάρων. Όπως 2,500 χρόνια μετά επιχειρεί ο άλλος υπερατλαντικός στρατηλάτης, που στα ίδια λημέρια αντί για τον Δαρείο κυνηγάει τον Μπιν Λάντεν. Αν δε, η Πέλλα και οι Μακεδόνες που νίκησαν στα Γαυγάμηλα, σήμερα αντιστοιχούν στην Ουάσιγκτον και τους Αμερικανούς που επιδρομούν σε Αφγανιστάν και Ιράκ, τότε ποια είναι η σημερινή Βαβυλώνα για τους κυρίαρχους του κόσμου;

ΜΠ.

Καταστροφική αλλαζονεία

Η πανάκεια της τεχνολογίας κυριαρχεί στον τρόπο σκέψης όλων μας, και φέρνει την παγκόσμια διαμαρτυρία για την έλλειψη συστήματος προειδοποίησης στις περιοχές που χτυπήθηκαν από τα θανατηφόρα τσουνάμι στον Ινδικό. Και κύματα αγανάκτησης για την απάνθρωπη πολιτική της έλλειψης τέτοιου συστήματος λόγω της μη κερδοσκοπικής αξίας του.

Ομως μικρά γεγονότα που περνούν στα «ψιλά» των εφημερίδων, αποδεικνύουν το προφανές: πως οι πολιτισμοί αυτοί είχαν αναπτύξει συστήματα αυτοάμυνας απέναντι στα μεγάλα φυσικά γεγονότα κι ήξεραν πως να προφυλαχτούν μελετώντας απλά το πέταγμα των πουλιών (απόηχοί τους ζουν ακόμα και στο δυτικό «πολιτισμό» μας), την κίνηση συγκεκριμένων ψαριών, την ίδια τη θάλασσα που με τον τρόπο της προειδοποιεί, αρκεί να ξέρει κανείς να παρατηρεί.

Χωρίς την πολιτιστική αποικιοκρατία, οι κάτοικοι του Ινδικού δεν θα χρειάζονταν τα τεχνολογικά συστήματα προειδοποίησης, η ίδια η παράδοσή τους που καταστράφηκε από τη δύση θα αποτελούσε ασπίδα. Το αποδεικνύουν οι κάτοικοι των πιο πρωτόγονων νησιών της περιοχής που δεν είχαν απώλειες σε ανθρώπινες ζωές γιατί πήραν εγκαίρως μέτρα προφύλαξης. Τώρα τα διάφορα Ινστιτούτα και Κέντρα Έρευνας σκέφτονται την μελέτη και καταγραφή των συστημάτων προειδοποίησης που επιβιώνουν ακόμα στις αρχαίες φυλές. Αυτά που ο ορθολογικός πολιτισμός της τεχνολογίας κοιτάζει υποτιμητικά, όπως και την ίδια τη φύση.

Α.Κ.

Αλληλεγγύη στους καπνεργάτες της «Καπνικής Μιχαηλίδη»

Θα μας κρίνει η ιστορία όλους

Στις αρχές Δεκέμβρη αυτό που γίνεται ήδη σ' όλη την Ελλάδα, τα συνεχή κλεισίματα εργοστασίων με στόχο την επιδίωξη μεγαλύτερης κερδοφορίας, έγινε πραγματικότητα και στην Ξάνθη. Το καπνεργοστάσιο Καπνική-Μιχαηλίδης κλείνει με σκοπό την μεταφορά του στο Πολύκαστρο Κιλκίς και στα Σκόπια, αφήνοντας 700 εργαζόμενους (μόνιμους και εποχιακούς) στο δρόμο.

Τον προηγούμενο χρόνο στην Ξάνθη χάθηκαν πολλές θέσεις εργασίας στον κλάδο του φασόν (συνήθως για να μεταφερθούν στα Βαλκάνια) αλλά το κλείσιμο του Μιχαηλίδη έφερε το πρόβλημα της ανεργίας θεαματικά στο προσκήνιο. Η κυνική (και ειλικρινής) ανακοίνωση της εταιρίας έλεγε ανοιχτά ότι δεν υπήρχαν λόγοι οικονομικής δυσπραγίας για το κλείσιμο του εργοστασίου, ο μόνος λόγος ήταν η επιδίωξη μεγαλύτερης κερδοφορίας. Στις 14 Δεκέμβρη έγινε συλλαλητήριο και πορεία στην πόλη περίπου 500 ατόμων με υποστήριξη από το σωματείο στην Καπνική, το εργατικό κέντρο, το κλαδικό σωματείο των καπνεργατών και φορείς (σωματεία, νομάρχες, δημάρχους, εκκλησία κτλ.). Επίσης έγινε απεργία την ίδια μέρα στην Καπνική και στις άλλες βιομηχανίες καπνού της Ξάνθης.

Η ελπίδα (ή μάλλον η αυταπάτη) πολλών ήταν η παρέμβαση του κράτους στον Μιχαηλίδη ώστε να μην κλείσει το εργοστάσιο. Οι ελπίδες αυτές κατέρρευσαν στις 21 Δεκέμβρη, όταν σε τριμερή συνάντηση του υφυπουργού αγροτικής ανάπτυξης Κοντού (που εκλέγεται βουλευτής στην Ξάνθη και ελέγχει την συνεταιριστική ΣΕΚΕ – το άλλο μεγάλο καπνομάγαζο της Ξάνθης), του Σιούφα και του Μιχαηλίδη, το κράτος ουσιαστικά «ένιψε τας χείρας του» για την υπόθεση. Υπήρξε μόνο μια δέσμευση για επεξεργασία 2.000 τόνων καπνού που σύμφωνα με το εργοστασιακό σωματείο είναι υποβαθμισμένα στην αγορά και θα παύσουν να καλλιεργούνται με την νέα ΚΑΠ (άρα το εργοστάσιο ακόμα και με μειωμένο προσωπικό θα κλείσει). Στα πλαίσια της αλληλεγγύης στους εργαζόμενους η Αντιεξουσιαστική Κίνηση Ξάνθης διοργάνωσε συγκέντρωση στις 9 Δεκέμβρη και συμμετείχε στο συλλαλητήριο της 14 Δεκέμβρη. Κάνοντας κριτική στον τρόπο που χειρίζονταν το θέμα οι συνδικαλιστές, στην απουσία της γνώμης των εργαζόμενων στο πώς εξελίσσεται ο αγώνας και στον τρόπο κινητοποίησης (επιδίωξη της παρέμβασης του κράτους και των τοπικών αρχόντων) που οδήγησε σε ήττα παρόμοιους αγώνες σε τοπικό επίπεδο, αυτά που επισημάναμε κυρίως ήταν: Ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να πάρουν τον αγώνα στα χέρια τους και να μην εμπιστεύονται τους εργατοπατέρες, ότι δεν πρέπει να πιστεύουν και να επαφίενται στις υποσχέσεις των τοπικών αρχόντων αντίθετα να επιδιώξουν να κάνουν το θέμα από συντεχνιακό κοινωνικό επιδιώκοντας την αλληλεγγύη άλλων εργαζομένων και της τοπικής κοινωνίας και ότι αντί για αυταπάτες περί συναινετικής διευθέτησης μεταξύ κράτους-εργαζομένων-Μιχαηλίδη, πρέπει να υπάρξει κοινωνικός αγώνας ενάντια στον Μιχαηλίδη και στην εξουσία που τον στηρίζει. Η στάση πολλών εργαζόμενων στο συλλαλητήριο ήταν απρόσμενα πολύ θετική προς αυτά που υποστηρίξαμε με τον λόγο και τα συνθήματα μας. Πλέον ακόμα και για τους αντιπροσώπους των εργαζομένων οι αυταπάτες χάνονται. Η καλύτερη απόδειξη γι' αυτό ήταν η περίπτωση του Κοντού, που μίλησε στην συγκέντρωση της 14 Δεκέμβρη υποστηρίζοντας τους εργαζόμενους και υποστήριξε τον Μιχαηλίδη μια βδομάδα μετά. Κάποια αποσπάσματα από την απάντηση του κλαδικού σωματείου στην τριμερή συνάντηση Κοντού-Σιούφα-Μιχαηλίδη αξίζουν αναφοράς:

"Οι εργαζόμενοι του καπνεργοστασίου Καπνική Μιχαηλίδη που οδηγούνται στην ανεργία εξ' αιτίας της επιτήδειας πολιτικής του βιομηχανικού κεφαλαίου και της στήριξης του από την ΕΞΟΥΣΙΑ που λειτουργεί αντικοινωνικά, δεν εκπλήσσονται πλέον από τα στημένα παιχνίδια που παίζονται στις πλάτες τους και από την διγλωσσία των πολιτικών μας...» «...Φτάνει πια η κοροϊδία. Καλούμε όσους θέλουν να συμπαρασταθούν μαζί μας στον αγώνα για την διατήρηση της εργασίας μας, να το κάνουν ξεκάθαρα και έντιμα και χωρίς υποκρισίες και σκοπιμότητες. Όλους θα μας κρίνει η ιστορία».

Νίκος Μπιτσακίδης

ΝΕΑ ΣΥΛΛΗΨΗ Γ. ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΤΗ

Η λιποταξία είναι πράξη ενάντια στον πόλεμο

Το κράτος επιμένει στην εξόντωση όσων αναντιστέκονται

Συνελλήφθη ξανά ο Γ. Μοναστηριώτης και παραπέμπεται για λιποταξία τη Δευτέρα 17 Ιανουαρίου στο Πενταμελές Ναυτοδικείο Πειραιά. Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από την προκήρυξη που κυκλοφόρησε η Αντιεξουσιαστική κίνηση Αθήνας.

Η απόφαση του Γιώργου Μοναστηριώτη, που ως κελευστής πενταετούς υποχρέωσης αρνήθηκε να πάει με το πλοίο του στο Ιράκ, αρνήθηκε το στρατό ως λογική, είναι μια απόφαση σταθμός, εκφράζει βεβαίως την ορατή επιρροή του αντιπολεμικού κινήματος στην κοινωνία, πηγαίνει όμως πολύ μακρύτερα. Όλοι μας βρισκόμαστε σε μια διαδικασία συμβολικών καταναγκασμών από την ολοκληρωτική πραγματικότητα της κοινωνίας. Ο Μοναστηριώτης είναι μια ρωγμή σε αυτή τη λειτουργικότητα. Είναι ένας άνθρωπος που αρνήθηκε το ρόλο που του επιβλήθηκε, είναι μια ενσάρκωση της δυνατότητας αυτοπροσδιορισμού. Αυτή τη δυνατότητα υπερασπιζόμαστε σήμερα, απαιτώντας την άμεση παύση της διωξής του. Η τακτική αυτή είναι παρόμοια με την περίπτωση του Λάζαρου Πετρομελίδη, Αντιρρησίας Συνείδησης, ο οποίος διώκεται συνεχώς από την Εισαγγελία – πάλι - του Ναυτοδικείου Πειραιά με την κατηγορία της ανυποταξίας. Έτσι, ενώ ο Πετρομελίδης έχει ήδη καταδικαστεί σε 20 μήνες φυλάκιση τον Ιούνιο του 2003 από το Αναθεωρητικό, το Ναυτοδικείο τον καταδίκασε στις 16 Δεκεμβρίου 2004 σε άλλα δυόμισι χρόνια φυλάκιση χωρίς αναστολή για ανυποταξίες μέχρι το 2003. Σε βάρος του εκκρεμούν και άλλα εντάλματα σύλληψης για το 2004, πάντα και μόνο με την κατηγορία της ανυποταξίας, με αποτέλεσμα να είναι άμεσος ο κίνδυνος να φυλακιστεί και αυτός, για τέταρτη φορά και για το ίδιο αδίκημα.

Ο πόλεμος δεν είναι μια ακραία μορφή δράσης της εξουσίας , που τον χρησιμοποιεί σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες, είναι μια από τις δυνατότητες επιβολής της πολιτικής της. Άλωστε το μόνο συναίσθημα της κυριαρχίας που μπορεί να συναιγείρει είναι πλέον ο φόβος. Εξού και η χρήση του όρου ασφάλεια, η στρατικοποίηση των δυτικών κοινωνιών, η χρήση όρων στρατιωτικών, ψυχολογικών για το πόλεμο πχ διευθέτηση παρεκτροπών.

Οι σταυροφορίες χρειάζονται μισθοφόρους, ο επαγγελματικός στρατός είναι απολύτως απαραίτητο συστατικό των νέων συνθηκών, διότι ενσωματώνει το ξεφτισμα του έθνους – κράτους αλλά και την εσωτερίκευση των κανόνων της αγοράς που καλείται να επιβάλει. Το σύνολο της δύσης υιοθετεί αυτό το μοντέλο δείχνοντας ότι είναι συνολικότερη πολιτική επιλογή. Είναι απαραίτητη η κοινωνική δράση ενάντια στο γενικευμένο φόβο. Μια δράση στην οποία ο αυτοπροσδιορισμός γεννά ελπίδα. Η λιποταξία από κλειστά συστήματα είναι ένα ευρύτερο ζήτημα άρνησης στις κυρίαρχες επιλογές. Άρα η αλληλεγγύη στον Μοναστηριώτη είναι μονόδρομος για όποιον αισθάνεται την ανάγκη να πει όχι σε αυτό το ζοφερό σκηνικό που στήνεται γύρων μας.

Αντιεξουσιαστική Κίνηση Αθήνας

Συνέδριο IWA-AIT στη Γρανάδα

Στις 4, 5 και 6 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε στην πόλη της Γρανάδας, στην Ισπανία το 22ο συνέδριο των μελών της IWA-AIT (International Workers Association-Association International de los Trabahadores). Στο συνέδριο συμμετείχαν 13 αντιπροσωπείες από όλο τον κόσμο. Η CNT Ισπανίας, η CNT Γαλλίας, η γερμανική FAU, η FAG της Τσεχίας, η PRIMA ACIA της Σλοβακίας, η DIRECT από την Ελβετία, η FOR A από την Αργεντινή, η COB από τη Βραζιλία, η SF από την Αγγλία, η USI από την Ιταλία, η AIT της Πορτογαλίας, η CRAS από τη Ρωσία και η NSF από τη Νορβηγία. Σύνθημα του συνεδρίου ήταν «Κανένας πόλεμος μεταξύ των ανθρώπων-Καμία Ειρήνη μεταξύ των τάξεων» (No War between People - No Peace between Classes). Παράλληλα συμμετείχαν ως παρατηρητές η ASI από τη Σερβία, Σλοβένοι και Κροάτες σύντροφοι καθώς και η Αντιεξουσιαστική Κίνηση.

Κανένας πόλεμος μεταξύ των ανθρώπων

Τα περισσότερα ζητήματα που συζητήθηκαν αφορούσαν, κατά κύριο λόγο, εσωτερικές υποθέσεις της IWA και τρόπους άμεσης δράσης των αναρχοσυνδικαλιστών με τη απευθείας συμμετοχή των εργαζομένων απέναντι στον καπιταλισμό και την ευελιξία στην αγορά εργασίας. Ωστόσο πάρθηκαν και κάποιες αποφάσεις που αφορούν τη δράση της Αντιεξουσιαστικής Κίνησης και τη διεθνή της δικτύωση. Πιο συγκεκριμένα, συζητήθηκε η περίπτωση των γραφείων εύρεσης προσωρινής εργασίας τα οποία εξαπλώνονται διαρκώς στην Ευρώπη αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο και αρχίζουν να αφορούν ολοένα και μεγαλύτερο κομμάτι όσων αναζητούν εργασία.

Αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί πανευρωπαϊκή καμπάνια η οποία θα περιλαμβάνει έκδοση αφισών, έντυπο ενημερωτικό υλικό και ίσως κάποιες ενημερωτικές εκδηλώσεις. Η καμπάνια προγραμματίστηκε να γίνει περίπου στα μέσα Απρίλη με αρχές Μάη. Δεύτερο σημείο και πιο άμεσο χρονικά είναι η διοργάνωση της καμπάνιας αλληλεγγύης στους επτά συλληφθέντες στις διαδηλώσεις ενάντια στη σύνοδο κορυφής της ΕΕ τον Ιούνιο του 2003 στη Θεσσαλονίκη. Οι Ισπανοί σύντροφοι ζήτησαν συνεργασία και επαφή με την Αντιεξουσιαστική Κίνηση προκειμένου να διοργανωθούν κοινές δράσεις εν όψει της δίκης των επτά συλληφθέντων. Το επόμενο συνέδριο της IWA-AIT ανέλαβε να διοργανώσει σε δύο χρόνια στο Μάντσεστερ η SF (Solidarity Federation).

Ελιάνα Καναβέλη

φάκελος / το στίγμα του 2005

2005 αστρολογικές και άλλες προβλέψεις

Μια υπερεθνική κρατική οντότητα στηριζόμενη στην κοινωνία του ελέγχου, της καταστολής, αντιμεταναστευτικών και αντιτρομοκρατικών νόμων, στη διάλυση του κράτους πρόνοιας-δικαίου ζητά εν λευκώ έγκριση

Πώς θα 'ναι άραγε το 2005; Για να ανταποκριθούμε στις σύνθετες ανάγκες που γεννά το ερώτημα χρησιμοποιήσαμε κάθε γνωστή μέθοδο πρόβλεψης. Από το διάβασμα των εντοσθίων των ζώων, το κάπνισμα επιλεγμένων φύλλων, την κρυστάλλινη σφαίρα ως τις διαφορικές εξισώσεις και τη θεωρία του χάους. Συμβουλευτήκαμε τόμους προφητικών βιβλίων, χιλιαστικές αιρέσεις, έως και την αποκάλυψη, τη διαλεκτική και τον ιστορικό υλισμό. Τζίφος! Μπροστά λοιπόν στον ορατό κίνδυνο να υποστούμε φοβερές κυρώσεις από τη συντακτική συνέλευση έπρεπε να γράψουμε κάτι. Έτσι αναγκαστήκαμε να πατήσουμε στο μόνο ασφαλές μονοπάτι, στα ίχνη που άφησε πίσω του το 2004.

Η συνέχεια και επέκταση των ήδη ασκούμενων πολιτικών συμβολίζεται γλαφυρά από το τιμώμενο πρόσωπο του περιοδικού Time. Τον Μπους. Κεντρικό στοιχείο της κυρίαρχης πολιτικής θα εξακολουθήσει να είναι ο επαναπροσδιορισμός της συλλογικής ταυτότητας του υποκειμένου της Δύσης. Αυτό διαπερνά το σύνολο των κοινωνικών δομών και αντικατοπτρίζεται στη συνεχή επέκταση της κατάστασης εκτάκτου ανάγκης, τη στρατικοποίηση των δυτικών κοινωνιών, τον οριστικό ενταφιασμό του Διαφωτισμού, την οριστική αναμόρφωση του Δικαίου, τον πόλεμο ως μέσο παγκόσμιας αστυνόμευσης, τον σαφή προσδιορισμό των διλημμάτων που εκτρέφουν την απειλητική-συγκριτική εικόνα του "άλλου" (άλλωστε και το υποκείμενο του Ισλάμ κατασκευάζεται στη Δύση ως ιδεολογικός μηχανισμός πίεσης), τη θεσμοθέτηση της παθητικότητας. Καθετί ασύμμετρο αποκόπτεται και εντάσσεται σ' αυτή τη νέα ενοχική εποχή, στη σφαίρα της παραβατικότητας, την ένταξη στον κόσμο του εμπορίου του συνόλου των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, στο ξέφτισμα κάθε συνεκτικού πλαισίου αναφοράς, στην πλήρη διάλυση κάθε έννοιας δημόσιου χώρου (εκτός ίσως από τα ΜΜΕ, τα πολυκαταστήματα κτλ), την εκποίηση του χρόνου, στο ότι τα άτομα τείνουν να αναχθούν σε μια καθαρή διαδοχή στιγμιαίων εμπειριών που δεν αφήνουν ίχνη, στον διαρκή εκβιασμό της περιθωριοποίησης. Θα συνεχιστεί ο ιδιότυπος νεορομαντισμός της κοινωνικής Δεξιάς που επικαλείται την επιστροφή, μέσω μιας διευρυμένης μεταφυσικής, σε μια προσδιορισμένη ταυτότητα-ιερό.

Αυτές είναι οι γενικές τάσεις που περνούν τόσο σε αυτό που ο Φουκώ θα ονόμαζε "μεταφυσική της εξουσίας", όσο και σε μια σειρά από κεντρικές επιλογές. Το 2005 έχει αρκετές από αυτές τις επιλογές, όπως είναι και η επικύρωση του Ευρωσυντάγματος. Χωρίς καν το άλλοθι μιας πολιτικής συμφωνίας με την "κοινωνία των πολιτών" (έννοια νεκρή από καιρό), το κείμενο αυτό παίρνει τη μορφή διατάγματος.

Μια υπερεθνική κρατική οντότητα στηριζόμενη στην κοινωνία του ελέγχου, της καταστολής, αντιμεταναστευτικών και αντιτρομοκρατικών νόμων, στη διάλυση του κράτους πρόνοιας-δικαίου ζητά εν λευκώ έγκριση. Στο επίπεδο που αυτό γίνεται από τα κοινοβούλια έχει μια αντιστοιχία. Στα δημοψηφίσματα όμως απλώς επιβεβαιώνεται η δημιουργία του σύγχρονου δημοκρατικού ολοκληρωτισμού όπου η μειοψηφία χάνει πλέον κάθε επαφή με μια -έτσι κι αλλιώς- εχθρική κοινωνία.

Φέτος θα διεξαχθούν οι εκλογές σε Ιράκ και Παλαιστίνη. Εκλογές που φέρνουν έντονη ιδεολογική σφραγίδα. Ξεπλένουν τον πόλεμο στην κολυμπήθρα δήθεν δημοκρατικών θεσμών. Επιβεβαιώνουν βασικές δομές της μονοδιάστατης σκέψης όπως την μεταλαμπάδευση της Δυτικής δημοκρατίας, ↘

φάκελος / το στίγμα του 2005

την αναμόρφωση όλης της Μέσης Ανατολής. Ο πόλεμος ως διευθέτηση ρόλων, η νέα μορφή των σταυροφοριών. Είναι τόσο γελοίοι ώστε να ακυρώνουν τις εκλογές στην Ουκρανία λόγω νοθείας και να προκρίνουν την καθαρότητα εκλογών σε χώρες-περιοχές υπό κατοχή!

αστρολογικές και άλλες προβλέψεις ↘

Θα βρεθούμε επίσης απέναντι σε μια νέα δίκη για τον ΕΛΑ και στο εφετείο για την 17Ν. Μπροστά στην ανάγκη να καταστήσουμε εκ νέου σαφές ότι το κίνημα διατηρεί το δικαίωμα να χρησιμοποιεί τα μέσα δράσης που εκείνο κάθε φορά επιλέγει και ότι το κράτος δεν δικαιούται να αναμορφώνει το δίκαιο κατά το δοκούν. Πέρα από πρόσωπα και καταστάσεις, πρέπει να επαναορίσουμε τον χώρο της ρήξης απέναντι σε αυτόν του γενικευμένου φόβου.

Ο Παυλόπουλος ετοιμάζει άλλον έναν γύρο νομιμοποίησης των μεταναστών. Σεβόμενοι οι νομοθέτες ότι ο μετανάστης είναι ένα νομικό υποκείμενο για το οποίο το δικαίωμα στην ύπαρξη είναι σαφώς ανακλητό. Η δουλεία ως νομικός και πραγματικός όρος επαναδιατυπώνεται. Η συμπεριφορά απέναντι στους μετανάστες εκφράζει ένα αντιδίκαιο, έναν πειθαρχικό μηχανισμό.

Σήμερα που είναι πλέον σαφές ότι στην κοινωνία δεν υπάρχει τίποτα το ενιαίο να εκπροσωπηθεί, δεν μπορούμε να αντιμετωπίζουμε εμείς τους μετανάστες ως νομικά υποκείμενα, πρέπει να δημιουργήσουμε τους όρους της αποδοχής της πλήρους πολιτικής ταυτότητάς τους ως μέρος της ανθρώπινης πολλαπλότητας, ως δυνατότητα άρνησης. Έτσι, η "κατάργηση των συνόρων" δεν είναι αίτημα, αλλά μια νέα νοηματοδότηση στην οποία καμιά, έστω και συγκαλυμμένη, πρόταση εξουσίας δεν μπορεί να ανταποκριθεί. Θα συνεχίσουν να κλείνουν εργοστάσια στο όνομα του μέγιστου εκβιασμού της παγκοσμιοποίησης. Μια ανήκουστη βία στο όνομα του θεού του κέρδους όπως έδειξε η BMW στη Γερμανία και ο όμιλος Λαναρά στην Ελλάδα. Η ευκολία με την οποία η εξουσία πετάει εκτός διαδικασιών ηπείρους, χώρες, πολιτισμούς περνάει γρήγορα σε ολόκληρες κατασκευαστικές ζώνες. Η ηθική της εργασίας ζητά σώμα παραγωγικό και χρήσιμο, η λογική της αποτελεσματικότητας δικαιώνει πάντα αυτόν που θέτει τους ορισμούς. Η αντίσταση μπορεί να προέλθει μόνο από κοινωνικές συμμαχίες πέρα και μακριά από λογικές πρωτοπορίας.

Δεν εκπροσωπούμε, δεν ενσωματώνουμε, μας ενδιαφέρει, πολεμάμε. Ενώ η προσπάθεια πρόσδεσης της μεσαίας τάξης στα κελεύσματα της κυριαρχίας -με όρους όχι αμιγώς οικονομικούς- έχει αποκτήσει μια στερεή βάση, η μετατόπιση του συνόλου της Αριστεράς στην κατεύθυνση της αστικής νομιμότητας έχει δημιουργήσει ένα τεράστιο πολιτικό κενό εν μέσω ενός καταθλιπτικού τοπίου. Ένα κενό που είναι αδύνατον να καλυφθεί ιδεολογικά, με όρους κόμματος ή παράταξης, παρά μόνο κοινωνικά.

Απέναντι στη διάχυση της ουσίας του ανθρώπου στο ίδιο το εμπόρευμα, απέναντι στη γενικευμένη απειλή πολέμου προς όλους που απευθύνει ο καπιταλισμός η απάντησή μας πρέπει να είναι η γενικευμένη άρνηση. Βρισκόμαστε κάθετα απέναντι στον καπιταλισμό που γεννήθηκε στη βάση της δουλοπαροικίας, ενηλικιώθηκε στον όλεθρο της αποικιοκρατίας και σήμερα επανεισάγει όλα τα παραπάνω μαζί. Θα στεκόμασταν χλευαστικά απέναντι στο ιδεολόγημα της προόδου που γέννησε τη Χιροσίμα, τη Τζενίν, το Ιράκ, το Αμπού Γκράιμπ, τα Γκουαντανάμο εάν δεν ήταν μια επιβληθείσα αντίληψη, ένα δόγμα που με τόση ευκολία ασπάστηκε το σύνολο της Αριστεράς. Στόχος είναι το κίνημα που θα οικοδομεί άλλες νομιμοποιήσεις που θα καταστρέφουν την ίδια τη δυνατότητα της εξουσίας να εκφράζεται. *Φ. Π.*

Δια βίου φυλάκιση υπόπτων χωρίς στοιχεία

Με πρότυπο το Γκουαντανάμο

Σχέδια για πιθανή ισόβια κράτηση υπόπτων για "τρομοκρατία", έχει αρχίσει να επεργάζεται η κυβέρνηση Μπους, σύμφωνα με την Ουάσιγκτον Ποστ. Ανάμεσά τους και εκατοντάδες πρόσωπα εναντίον των οποίων δεν υπάρχουν ικανές αποδείξεις ώστε να στοιχειοθετηθεί κατηγορητήριο ενώπιον του δικαστηρίου.

Το Πεντάγωνο και η CIA, σύμφωνα με την εφημερίδα που επικαλείται πηγές των μυστικών υπηρεσιών, του υπουργείου Αμύνης και ανώτατους διπλωματικούς, ζήτησαν από το Λευκό Οίκο να πάρει κάποιες αποφάσεις σχετικά με τους ύποπτους που δεν πρόκειται να αφεθούν ελεύθεροι, ή να δικασθούν στις ΗΠΑ και αλλού. Το αμερικανικό υπουργείο Αμυνας, υπεύθυνο για τα 500 πρόσωπα που κρατούνται στις φυλακές του Γκουαντανάμο στην Κούβα, σκοπεύει να ζητήσει από το Κογκρέσο να εγκρίνει 25 εκατ. δολάρια για να κατασκευασθεί μία φυλακή, για τους συλληφθέντες που δεν πρόκειται να δικασθούν από τα ειδικά στρατοδικεία λόγω έλλειψης στοιχείων.

Η νέα φυλακή, που θα ονομάζεται Κάμπ 6 θα επιτρέπει στους κρατουμένους περισσότερες ανέσεις κι ελευθερίες από αυτές που έχουν σήμερα, και θα είναι σχεδιασμένη για αυτούς που η κυβέρνηση θεωρεί ότι έχουν πολλές περισσότερες πληροφορίες να αποκαλύψουν."Θα είναι κατασκευασμένη στα πρότυπα μίας αμερικανικής φυλακής και θα επιτρέπει την επικοινωνία μεταξύ των εγκλείστων", γράφει χαρακτηριστικά η Ποστ. "Αφού πόλεμος κατά της τρομοκρατίας αποτελεί μία μακροπρόθεσμη προσπάθεια, μας φαίνεται λογικό να προσπαθούμε να βρούμε μία λύση στα μακροπρόθεσμα προβλήματα", τονίζει από την πλευρά του ο Μπράιαν Γουΐτμαν, εκπρόσωπος του Πενταγώνου.

Η Ποστ σημειώνει πως το αποτέλεσμα μίας γενικότερης υλοποιούμενης μελέτης θα επηρεάσει επίσης την τύχη όσων συλληφθούν κατά τη διάρκεια μελλοντικών αντιτρομοκρατικών επιχειρήσεων. Μία από τις προτάσεις εισηγείται τη μεταφορά μεγάλου αριθμού Αφγανών, Σαουδαράβων και Υεμενιτών, που κρατούνται στο Γκουαντάναμο, σε νέες φυλακές που θα οικοδομήσουν οι ΗΠΑ στο εξωτερικό. Οι φυλακές θα διευθύνονται από τις χώρες που τις φιλοξενούν, όμως το υπουργείο Αμύνης, στο οποίο ανήκει η ιδέα, θα μπορεί να τις ελέγχει για την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων(!!!) και θα εποπτεύει τη συμμόρφωσή τους, τονίζει ανώτατο κυβερνητικό στέλεχος.

Μαρία Μ.

φάκελος / το στίγμα του 2005

Δημοκρατία, διαφάνεια, διαπλοκή, διαφθορά: επαναπροσδιορίζοντας την πολιτική

Με την κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ, η ιδεολογία έπαψε και τυπικά να είναι παράγοντας που υπαγορεύει πολιτικές επιλογές (για την πλειοψηφία, τουλάχιστον, του πολιτικού φάσματος). Πολιτική πλέον δεν χαράσσεται βάσει του τι λέει το τάδε μανιφέστο ή ο δείνα θεωρητικός κάποιου –ισμού. Αντ' αυτής, άλλες παράμετροι υπαγορεύουν τις πολιτικές επιλογές- όροι όπως «ανάπτυξη» και «εκσυγχρονισμός» κάλυψαν το κενό που προέκυψε.

Με την απόσυρση της ιδεολογίας από το προσκήνιο, οι παραταξιακές διαμάχες έχασαν τα σημεία αναφοράς κι έριδας που είχαν από τον εμφύλιο κι εντεύθεν. Αυτό το κενό όμως είναι πιο άμεσο, διότι σχετίζεται με τον καθημερινό πολιτικό λόγο (δηλώσεις, διαψεύσεις, ανακοινώσεις κλπ) και τη σημειολογία της πολιτικής. Εδώ, το ρόλο της ιδεολογίας παίζουν πια 4 όροι- δομικά στοιχεία του φιλελεύθερου αστικού κοινοβουλευτισμού: δημοκρατία, διαφάνεια, διαφθορά, διαπλοκή- λέξεις κυρίαρχες στη φρασεολογία της σύγχρονης πολιτικής ζωής.

Ο έλεγχος των κυβερνητικών διαδικασιών από την κοινωνία κι η φανερότητα των οικονομικών δραστηριοτήτων του Δημοσίου (διαφάνεια), λίγο έως καθόλου ενδιαφέρει την πολιτική σκηνή στις αθέμιτες συναλλαγές της. Δεν είναι μόνο λόγω της απάθειας του κόσμου που η πολιτική εξουσία δεν νιώθει την ανάγκη να κρύψει ούτε καν τις πιο εξόφθαλμες απατεωνιές της. Απαλλαγμένο από ιδεολογικές αγκυλώσεις, το αντικείμενο της πολιτικής είναι συναίνεση και δοσοληψίες, δοσοληψίες και συναίνεση. Αντί δηλαδή να είναι ζήτημα το γιατί μια ολιγαρχία ελέγχει τους περισσότερους κλάδους της οικονομίας, γίνεται ζήτημα το αν αυτή η ολιγαρχία θα έχει το 5 ή το 6%, ή αν το ποσοστό θα το έχει ο επιχειρηματίας ή ο γιος του. Στην περίπτωση του Άκτωρ ΑΤΕ π.χ. (για την έκδοση πιστοποιητικού διαφάνειας στον Γ. Μπόμπολα) τίποτα από όσα απασχόλησαν το ΕΣΡ δεν ήταν μυστικό. Τα οικονομικά συμφέροντα είναι μέρος του παρόντος συστήματος, κι αν υπάρξει αντίθεση με την υπάρχουσα νομοθεσία, η τελευταία αλλάζει. Και όπου η σύνθετη οικονομική δραστηριότητα είναι μέρος του συστήματος, το να υπάρχει δημοσιότητα είναι κάτι που το σύστημα δεν το κρύβει, αλλά το επιδιώκει, για να εισπράξει μετά και τα εύσημα του ρυθμιστή της οικονομικής ζωής.

Η χρήση αθέμιτων μέσων για την εξυπηρέτηση από δημόσιο λειτουργό κατά παράβαση νόμου (διαφθορά), είναι φαινόμενο εγγενές με την εξουσία. Από τότε που υπήρχαν άρχοντες, οι υπήκοοι τους δωροδοκούσαν για να έχουν την εύνοιά τους. Αλλά κι οι ισχυροί εξαγόραζαν αλλήλους για την προώθηση των συμφερόντων τους. Το διαχρονικό του φαινομένου 3 πράγματα καθιστά σίγουρα:

1) η διαφθορά δεν είναι κάτι κακό που αλλοιώνει την ομαλή λειτουργία του συστήματος, αλλά βαλβίδα εκτόνωσης, ώστε οι υπήκοοι να βρίσκουν διέξοδο στις δυσχέρειές τους κι οι ισχυροί να διατηρούν τα προνόμιά τους, **2)** η εξουσία δημιουργεί τη διαφθορά, και **3)** η «πάταξη της διαφθοράς» είναι κυνήγι μαγισσών που τελειωμό δεν έχει. Η διαφθορά βολεύει τόσο ετερόκλητο σύνολο ατόμων, που «ακόμα και αν δεν υπήρχε, θα έπρεπε να την εφεύρουμε».

Τα αλληλεξαρτώμενα συμφέροντα που αναπτύσσονται παρασκηνιακά μεταξύ πολιτικών και επιχειρηματιών, ώστε να εξυπηρετούνται αμοιβαία οι σκοπιμότητές τους (διαπλοκή), ως αρνητικά φορτισμένος όρος εισήχθη τη δεκαετία του '80 από τον Κ. Μητσοτάκη. Σήμερα, η αποκήρυξη της διαπλοκής είναι για έναν πολιτευτή η δήλωση νομιμοφροσύνης του στον κοινοβουλευτισμό, λες και η συναλλαγή πολιτικών με οικονομικούς παράγοντες δεν είναι στοιχείο του κοινοβουλευτισμού.

Γίνανε επαναστάσεις για να μπορεί η αστική τάξη να ρυθμίζει την πολιτική ζωή. Χύθηκε αίμα για να αποσπάσουν οι αστοί μέσω του κοινοβουλίου και με άρμα τα κόμματα την διακυβέρνηση από βασιλιάδες λοιπούς φεουδαρχικού τύπου ηγέτες. Μήτρα της διαπλοκής ήταν η θέληση των αστών να πάρουν την εξουσία, και η αλληλεξάρτηση πολιτικού και οικονομικού κόσμου είναι αναπόσπαστο μέρος του κοινοβουλευτισμού. Το να στηλιτεύουν πολιτικοί ή οικονομικοί παράγοντες τη διαπλοκή, θυμίζει παιδί που καταριέται τους γονείς του.

Από τις λέξεις που περιέχει η φρασεολογία του πολιτικού ξύλινου λόγου καμιά δεν χρησιμοποιείται περισσότερο από τη δημοκρατία, το πολίτευμα όπου η εξουσία πηγάζει από το λαό κι ασκείται προς όφελός του, κι ως βασικά χαρακτηριστικά έχει την ισότητα, την αρχή της πλειοψηφίας και την κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Λέξη- καραμέλα, η επίκλησή της δίνει άλλοθι κι επαρκή δικαιολογία για οποιοδήποτε πολιτικό σφάλμα. Τόσο έννοια λάστιχο, που όλοι σχεδόν οι πόλεμοι τη δεκαετία του '90 έγιναν με πρόσχημα τη δημοκρατία ή τα ανθρώπινα δικαιώματα που αυτή κατοχυρώνει.

Εν όψει και του ότι συχνά την επικαλούνται οι ισχυροί για να αντλήσουν περισσότερα προνόμια (στο όνομα της «ελευθερίας» υπό αστική έννοια βέβαια), έχει καταστεί λέξη κενή νοήματος. Όχι φυσικά γιατί το ουσιαστικό της περιεχόμενο στερείται περιεχομένου, αλλά γιατί η αξιοποίησή της από αυτούς από τους οποίους υποτίθεται ότι προστατεύει την ταυτίζει με τους τελευταίους.

Μεταξύ άλλων, ένας λόγος η δημοκρατία προσέλαβε τέτοιο νόημα, είναι επειδή υπό φιλελεύθερο κοινοβουλευτικό πρίσμα η δημοκρατία περιείχε και το παραπάνω νόημα. Αυτές οι θεμελιώδεις στη σημερινή φρασεολογία των πολιτικών έννοιες είναι συγγενείς μεταξύ τους. Παρουσιάζονται η διαφθορά κι η διαπλοκή ως οι παράγοντες που δυσλειτουργεί η δημοκρατία, την οποία διασώζει η διαφάνεια. Αλλά η δημοκρατία είναι λάστιχο και πολιτικά, εκτός από σημασιολογικά, ώστε να χωρά και τη διαπλοκή και τη διαφθορά και τη διαφάνεια.

Τη χρονιά που πέρασε, με τις εκλογικές της νίκες της ΝΔ, η πολιτική σκηνή περιστρέφεται σχεδόν αποκλειστικά γύρω από αυτές τις 4 έννοιες. Το ζητούμενο γι' αυτούς που αντιστέκονται είναι αφ' ενός να αντιληφθούν ότι η πολιτική επαναπροσδιορίστηκε έξω από ιδεολογίες, κι αφ' ετέρου ότι στηρίζεται πια σε πιο στέρεες βάσεις- τα ιστορικά στηρίγματα του κοινοβουλευτισμού. Πρέπει να αντιληφθούμε το περιεχόμενο αυτού που αμφισβητούμε, γιατί αλλιώς θα εγκλωβιζόμαστε στο να προσπαθούμε να νεκραναστήσουμε ή να δημιουργήσουμε ως αντίλογο αυτό το εργαλείο άσκησης πολιτικής που το σύστημα απέρριψε- την ιδεολογία.

Άγγελος Φελεσάκης

http://www.naftemporiki.gr/news/story.asp?id=974414
http://www.skairadio.gr/4Dcgi/4dcgi/_w_articles_skaigreece_102953_04/11/2004_113246
http://www.phantis.gr/news/?newsID=20041101124142

Με τη συνταξιοδότηση της ιδεολογίας ως εργαλείου άσκησης πολιτικής, διάδοχοί της έγιναν τα 4 δομικά στοιχεία του κοινοβουλευτισμού.

φάκελος / το στίγμα του 2005

Η αυτιστικός λεωφόρος της κατανάλωσης

Οι παραδοσιακές πολιτιστικές & κοινωνικές αξίες του δυτικού κόσμου εκφυλίζονται κάτω από την εταιρική κερδοφορία, την εμπορευματοποίηση και την επιρροή των ΜΜΕ. Η κοινωνία ξυπνά από τη γοητεία της τηλεοπτικής ψυχαγωγίας για να βρεθεί απογυμνωμένη από παραδόσεις και μνήμες, ελεγχόμενη από μια καταπιεστική δομή δύναμης που την έχει εγκλωβίσει στις πιστωτικές υποχρεώσεις ενός πεθαμένου ονείρου για ευτυχία.

Για το ευρύτερο κοινό, η συγκροτημένη και μετασχηματιστική εμπειρία του πολιτισμού έχει αντικατασταθεί από τη συλλογική εμπειρία του θεάματος και από την αναγκαστική συμμετοχή στις σύγχρονες καταναλωτικές τάσεις. Ο άνθρωπος - καταναλωτής, πλημμυρίζεται από μια ατελείωτη παρέλαση προϊόντων και άρτια κατασκευασμένων τηλεοπτικών θεαμάτων που τον κρατάνε διαρκώς απασχολημένο με τα ιδανικά και τις αξίες του καταναλωτισμού.

Ο καταναλωτισμός είναι ο μύθος, ότι το άτομο θα ικανοποιηθεί, κοινωνικοποιηθεί και θα ενσωματωθεί διαμέσου της κατανάλωσης. Ο σύγχρονος άνθρωπος έχει υποκαταστήσει φετιχιστικά με τα καταναλωτικά ιδανικά την χαμένη εμπειρία της αφομοίωσης πολιτισμικών χαρακτηριστικών της τέχνης, της οικογένειας της κοινωνίας. Ο καταναλωτής μετουσιώνει την επιθυμία για εκπλήρωση (πολιτιστική, ψυχική, συναισθηματική, κλπ) στις εξαρτημένες ανταμοιβές της αγοράς και της κατοχής προϊόντων, ως ένας σύγχρονος Παβλόφιος σκύλος. Το προϊόν - εικόνα διαμέσου των ΜΜΕ ανάγεται ως το δημόσιο πρόσωπο για την «νέα πνευματική αναγέννηση». Όμως στον καταναλωτισμό και τους αναπαραγόμενους μύθους του, δεν υπάρχει καμία σωτηρία για αναγέννηση ή ανανέωση και δεν υπάρχει κανένα εικονικό σύμβολο για να προκαλέσει τις υπέρτατες αλήθειες ακόμα και ως φερέφωνη αντίσταση. Από την άλλη η αντίφαση είναι δομική. Ενώ ο καταναλωτισμός προσφέρει τον απτό στόχο ενός προϊόντος, στερείται της εκπλήρωσης άλλων πολιτιστικών ή κοινωνικών μυθολογιών. Ο καταναλωτισμός προσφέρει μόνο τη βραχυπρόθεσμη ικανοποίηση του εγώ, για εκείνους που μπορούν να αντέξουν οικονομικά την πολυτέλεια, ενώ αντίθετα την απογοήτευση για όσους δεν πληρούν τις προϋποθέσεις. Υπάρχει ως ένα ελλιπές και ανεπαρκώς κατασκευασμένο σύστημα αξιών που αντικαθιστούν μια εξασθενισμένη πολιτιστική -κοινωνική κληρονομιά.

Στη μέση μιας σημαντικής κρίσης ταυτότητας, η σημερινή κοινωνία πραγματοποιεί την έλλειψη ηθικής και ανθρωπισμού σε έναν κόσμο βασισμένο στην εικόνα των ΜΜΕ και την παροδική ικανοποίηση της κατοχής μικροϊδιοκτησίας, παρά την οντολογική αξία της πολιτιστικής και κοινωνικής εμπειρίας.

Ο εγωκεντρισμός της δυτικής κοινωνίας έκανε εύκολη τη μετάβαση προς την καταναλωτισμό. Διαμέσου παραπλανητικών διαφημίσεων και ακαδημαϊσμού μηδενιστικού περιεχομένου, προς εκπλήρωση των υποκειμενικά πραγματοποιημένων αξιών του, ο άνθρωπος υποτάχθηκε αμαχητί στην αυτιστική καταναλωτική εμπειρία. Στη μέση μιας σημαντικής κρίσης ταυτότητας, η σημερινή κοινωνία πραγματοποιεί την έλλειψη ηθικής και ανθρωπισμού σε έναν κόσμο βασισμένο στην εικόνα των ΜΜΕ και την παροδική ικανοποίηση της κατοχής μικροιδιοκτησίας, παρά την οντολογική αξία της πολιτιστικής και κοινωνικής εμπειρίας. Η απαξίωση των πολιτιστικών - κοινωνικών αξιών και η ανάδειξη τους σε απλά οικονομικά μεγέθη, έχει επιφέρει τη δυτική κοινωνία του διαφωτισμού σε μια κατάσταση, στην οποία η διαθεσιμότητα προϊόντων, σε αντιδιαστολή με τις ανάγκες επιβίωσης, γίνεται η ηθική αιτιολόγηση της πολιτικής κυριαρχίας & καταστολής. Το καθαγιασμένο ευρώ, δολάριο, γιέν, και λοιπές νομισματικές αξίες, γίνονται τα φτηνά υποκατάστατα των κοινωνικοπολιτιστικών ιδανικών που χάνονται στην πλεονεξία και την αμφιθυμία του μεταμοντέρνου κόσμου. Η δυναμική των οικονομικών μεγεθών έχει εκτοπίσει τις παραδοσιακές αξίες επανακαθορίζοντας το επίπεδο των τιμών της αυτο-εκτίμησης.

Στην σημερινή εποχή, η αυτοεκτίμηση μετριέται μόνο από την αγοραστική δύναμη. Η αγοραστική συμπεριφορά και η κατοχή μικροιδιοκτησίας είναι οι μόνες δυνάμεις που ενισχύουν την αυτοεκτίμηση μέσα στην καταναλωτική κοινωνία. Αυτό διαφαίνεται και στις μικρές, καθημερινές στιγμές, από την υπεροπτική και απαιτητική στάση του καταναλωτή εμπρός από το ταμείο. Δεν χρειάζεται πια η αγορά ενός προϊόντος να συνοδεύεται και από τον ανάλογο σκοπό ως επιβεβαίωση της αναγκαιότητας της χρήσης. Τα ΜΜΕ διαιωνίζουν τον καταναλωτικό μύθο ως την μόνη προτεραιότητα του καπιταλισμού. Καθώς η κοινωνία ξαπλώνει στη νυχτερινή ρουτίνα της τηλεοπτικής ηλεθέασης, οι εταιρικοί καιροσκόποι πολύ γρήγορα υποκαθιστούν το εξασθενημένο πνεύμα με το θέλγητρο της υλικής ικανοποίησης και πολυτέλειας, έτσι, πολύ απλά και χωρίς αντίσταση. Η διαφήμιση πουλά μια κενή εικόνα εξευμενίζοντας το χαλαρό κοινό της. Υπάρχει μόνο ψευδής ζωή και κοινωνική παραίσθηση. Στην διπροσωπία της, η πολιτική των εταιριών για την χειραγώγηση του δημόσιου γίγνεσθαι προβάλει την εκμετάλλευση της καταναλωτικής αγοράς, διαμέσου του περιβαλλοντισμού και της φιλανθρωπίας. Οι εταιρικές προτεραιότητες και η επιχειρησιακή ηθική δεν είναι πραγματικά ανθρωπιστικές ή οικολογικά ευαίσθητες. Μέσα στην εταιρική ιεραρχία ο μισθοδοτημένος υπάλληλος δεν έχει καν ανθρώπινα κίνητρα. Η ανθρωπιστική ηθική που συνδέεται με τη μικρή επιχείρηση (η υποχρέωση του ιδιοκτήτη στους πελάτες του) χάνεται. Ο καταναλωτής δεν φλερτάρεται πλέον από τον ανταγωνισμό των μικρών επιχειρήσεων. Η μικρή επιχείρηση έχει σχεδόν εξαφανιστεί από τον εταιρικό μονοπωλιακό καπιταλισμό των πολυεθνικών για να εξασφαλιστεί ανταγωνισμός για λιγότερους και με μεγαλύτερα κέρδη. Η μεγάλη επιχείρηση είναι ο εχθρός των ανθρώπων. Περισσότερο από την διασφάλιση απλά του κέρδους, ο καταναλωτισμός είναι ο τρόπος με τον οποίο η νέα καπιταλιστική κυριαρχία διατηρεί τον έλεγχο του αγοραστικού κοινού της στον σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο κόσμο.

Για τον καπιταλισμό των εταιριών, ο καταναλωτής είναι ένας συνεχής στόχος. Διαμέσου του ελέγχου των ενδιαφερόντων του, δημιουργείται ο αντίστοιχος πολιτισμός, τον οποίον πουλούν σε ένα κοινό που απογαλακτίζεται από την διαφήμιση και τα ΜΜΕ. Η επιλογή μειώνεται, όχι σε αυτό που το κοινό θέλει, αλλά σε αυτό που θα δεχτεί με μεγαλύτερο κέρδος για τον καπιταλισμό. Αυτό περιλαμβάνει τη διαθεσιμότητα και την ποικιλία των προϊόντων καθώς επίσης και την ποιοτητά τους. Οι επιλογές και οι ελευθερίες σήμερα είναι προκαθορισμένες, ελέγχονται και περιορίζονται από την εταιρική πολιτική. Καθώς ο άνθρωπος αποκοινωνικοποιείται γύρω από την τηλεοπτική οθόνη, το άτομο χάνει τα προσωπικά του χαρακτηριστικά. Γίνεται ένα απρόσωπο κοινό το οποίο συλλογικά και μαζικά ακολουθεί τις επιλογές που γίνονται στο όνομά του. Η καθημερινή επιλογή μειώνεται κάτω από την επίδραση της μάρκας και της ψεύτικης ταυτότητας την οποία προάγει. Ο καταναλωτισμός, όπως ο κομμουνισμός και ο φασισμός, είναι μια κοσμική θρησκεία που περιορίζει την ελευθερία της επιλογής για διαφορετικούς λόγους.

φάκελος / το στίγμα του 2005

Κάτω από αυτήν την αυτάρεσκη ύπαρξη βρίσκεται ένας ανασφαλής κόσμος που προσπαθεί να γεμίσει μια εικόνα που του προβάλλεται συνεχώς από την διαφήμιση. Η αυτογνωσία και ο αυτοπροσδιορισμός έχουν διαστρεβλωθεί. Είμαστε αυτό που φοράμε ή φοράμε αυτό που είμαστε? Σε αυτή την αποπλάνηση του τηλεοπτικού ακροατηρίου, η ατομικιστική προσωπικότητα φαντασιώνεται και προσδιορίζεται με τα διαφημιστικά spot και τα καταναλωτικά δάνεια για μια άδεια ζωή. Το ποιοι είμαστε συγχωνεύεται με τους ρόλους και τις εικόνες που αντικατοπτρίζονται από τα ΜΜΕ. Χάνοντας τη δυνατότητά να ενεργήσουμε ανεξάρτητα από την αιτιολόγηση του καταναλωτισμού, αυτό αποτελεί μια ποιοτική απώλεια και στη διαδικασία της εξατομίκευσης. Η απαξίωση των ανθρώπινων αξιών από τη διαφήμιση αφήνει στο τέλος της ημέρας έναν καλά ενημερωμένο καταναλωτή και μια άβουλη κατ' ουσία προσωπικότητα.

Η απαξίωση των πολιτιστικών - κοινωνικών αξιών και η ανάδειξη τους σε απλά οικονομικά μεγέθη, έχει επιφέρει τη δυτική κοινωνία του διαφωτισμού σε μια κατάσταση στην οποία η διαθεσιμότητα προϊόντων, σε αντιδιαστολή με τις ανάγκες επιβίωσης, γίνεται η ηθική αιτιολόγηση της πολιτικής κυριαρχίας & καταστολής.

Η ουσία της αντιληπτής πραγματικότητας έχει χαθεί από την ψυχοσυναισθηματική αποψίλωση του κοινωνικού και την εμπορευματοποίηση του πολιτισμικού. Η αντίληψη έχει χάσει την αφθονία της. Η συνεχής έκθεση στην υποκρισία της διαφήμισης έχει αποδυναμώσει τον έλεγχο της συνείδησης ως υποκειμενική γνώση της ύπαρξης ή οποιαδήποτε σημαντική αίσθηση της αλήθειας. Έτσι ενώ ο καπιταλισμός συνδέεται με την προέλευση της συνείδησης, η ταυτόχρονη εξαπάτηση από τον καταναλωτισμό και την διαφήμιση δημιουργεί μια νέα αντίστροφη υπερσυνείδηση. Η επιρροή του κοινωνικοπολιτιστικού συμβόλου χάνεται μπροστά στην προσπάθεια των ΜΜΕ να προσελκύσουν τον καταναλωτή.

Δεδομένου ότι αυτή η δύναμη μειώνεται από την παρασιτική αποδόμηση της πραγματικότητας διαμέσου της εμπορικής παραγωγής, ο συνδετικός ιστός του συμβόλου με την ύπαρξη καταστρέφεται. Η διαφήμιση, εξαπάτα, αποδομεί, εξουδετερώνει το σύμβολο, και διαμορφώνει τελικά την παραίσθηση ενός άχρονου ιδανικού. Με την ένωση του συμβόλου με ένα προϊόν, παρά να αφεθεί στο σύμβολο να υπάρξει ως σημαίνον της διαμόρφωσής της εμπειρίας, η διαφήμιση ληστεύει το σύμβολο από την έννοια και την αίσθηση της αλήθεια του. Η εμπορική εκμετάλλευση του πολιτισμού διευρύνει τη ρωγμή μεταξύ του ιδεατού και του είναι, μεταξύ της έννοιας και της αλήθειας. Δεδομένου ότι η υποκρισία της διαφήμισης εισβάλλει στην σφαίρα του ιδανικού, ιδιοποιείται την υποκειμενική αξία για την αύξηση προϊοντικών χαρακτηριστικών με στόχο όπως πάντα την πώληση. Οι καθιερωμένες συμβάσεις της γλώσσας, της τέχνης και των κοινωνικοπολιτιστικών παραδόσεων χάνουν τη δυνατότητά τους να εμπνεύσουν ακόμα και την αλήθεια ως μεταφυσική συνθήκη. Αυτή η εξασθένιση του συμβολικού έχει διαδραματίσει έναν σημαντικό ρόλο στην συνεχή υπονόμευση του οντολογικού εδάφους του δυτικού πολιτισμού. Με τη απαξίωση του κοινωνικοπολιτιστικού (αισθητικού, ψυχαναλυτικού, κλπ) συμβόλου, τεκμηριώνεται με το καλύτερο τρόπο ο αυτιστικός δρόμος της κατανάλωσης ως εμπειρία ενός πολιτισμού που υποχωρεί στη σκιά και στον διαφημιστικό διασκοτισμό.

Α. Α.

Η κοινωνία του φαίνεσθαι ή πώς η γυναίκα του Καίσαρα αρκεί να φαίνεται τίμια χωρίς να είναι.

Η κυριαρχία της εικόνας & ο πολιτισμός του τίποτα

Αυτοκίνητα, δάνεια κινητά, ρούχα, πάνες, απορρυπαντικά, προορισμοί, τροφές, καλλυντικά, παπούτσια, ινστιτούτα ομορφιάς, χαμόγελα, ζωές... Βομβαρδισμός! Μετά από 15 λεπτά μπροστά στην τηλεόραση, έχεις δει όλα όσα πρέπει να έχεις και όλα όσα πρέπει να είσαι. Παντού εικόνες. Δοσμένες με απόλυτη ισορροπία. Εικόνες φρίκης. Εικόνες απόλυτης ευτυχίας και ευημερίας. Ακρωτηριασμένα παιδιά. Ξέγνοιαστοι νέοι που βιώνουν το Όνειρο τους μέσα από ένα reality. "Φυσικές" καταστροφές. Ο σκύλος του λευκού οίκου σε νέες περιπέτειες.

Τόσα πολλά δεδομένα, τόσες πολλές πληροφορίες κι όμως η ουσία δεν υπάρχει πουθενά. Θυσιασμένη παρθένα δια το θεαθήναι, δεν πρόκειται να αναστηθεί ποτέ. Τα πάντα είναι ελεγχόμενα και καθοδηγούμενα μέσα στο πιο ειρωνικό πλαίσιο ελευθερίας. Βλέπουμε μόνο όσα πρέπει να δούμε και όπως οι άλλοι πιστεύουν ότι πρέπει να τα δούμε. Οι αμέτρητες αυτές εικόνες που δημιουργούν τον κλοιό γύρω μας, ο οποίος μέρα με τη μέρα σφίγγει όλο και περισσότερο, δεν είναι τίποτα άλλο από υποπροϊόντα μαζικής παραγωγής χωρίς ίχνος αισθητικής, χωρίς ίχνος σεβασμού προς το άτομο, χωρίς ίχνος έμπνευσης. Κι όμως αυτά τα κατασκευάσματα έχουν καταφέρει να γίνουν η ατσάλινη κλωστή μεταξύ της μαριονέτας και του μαριονετίστα. Είναι αυτή η κλωστή που μετά από ένα δίλεπτο τηλεοπτικό spot μπορεί να σε τραβήξει από τη θέση σου και να σε οδηγήσει να αγοράσεις ένα μο-να-δι-κό προϊόν χωρίς καν να έχεις καταλάβει τι είναι ή αν το χρειάζεσαι. Αφού το αποκτήσεις όμως νομίζεις ότι είσαι κάτι περισσότερο από τους υπόλοιπους, κάτι καλύτερο από το σύνολο και ποτέ δεν πρόκειται να καταλάβεις ότι είσαι ακριβώς το ίδιο. Η μηχανή δεν πρόκειται να σταματήσει να παράγει εικόνες. Οι πλασματικές ανάγκες πολλαπλασιάζονται. Η κοινωνία του "φαίνεσθαι" είναι πια πραγματικότητα. Το μήνυμα είναι ένα. Είμαστε ευτυχισμένοι, έχουμε τα πάντα, είμαστε ελεύθεροι. Το μόνο που χρειάζεται είναι να προστατευόμαστε από ό,τι επικίνδυνο και φοβερό μπορεί να υπάρχει δίπλα μας, σε μια άλλη πόλη, σε μια άλλη χώρα.

Γίνεσαι αποδεκτός η απορρίπτεσαι ανάλογα με το πόσο η εικόνα σου ανταποκρίνεται στο πρότυπο του freestyler του 21ου αιώνα.

Όμως όσο προφανή είναι αυτά για κάποιους τόσο πιο πολύπλοκοι και δαιδαλώδεις είναι οι μηχανισμοί που τα παράγουν. Το πρότυπο που υπαγορεύουν τα ΜΜΕ έχει περάσει με μεγάλη επιτυχία στην κοινωνία. Η ομαδοποίηση και η ομοιομορφία έχει ισοπεδώσει κάθε ίχνος προσωπικότητας και διαφορετικότητας, δημιουργώντας ελεγχόμενους πολίτες. Τους βλέπεις στο δρόμο. Φωτοτυπίες, πανομοιότυπα αντίγραφα όλων όσων βλέπεις στην τηλεόραση περνούν από μπροστά σου στο δρόμο κάθε μέρα. Το πιο τραγικό όμως είναι ότι όλοι αυτοί έχουν ιδανικά και υποστηρίζουν απόψεις χωρίς ποτέ να τα έχουν σκεφτεί πραγματικά. Αναμασούν λόγια και εικόνες, τα υιοθετούν και νομίζουν ότι όλα αυτά τα έχουν επιλέξει οι ίδιοι. Κατακρεουργημένες προσωπικότητες, άβουλα και άγνωμα όντα με προκαθορισμένες ανάγκες, δυνατότητες, επιθυμίες και με προδιαγεγραμμένες πορείες. Παλιότερα έλεγαν ότι είσαι ό,τι δηλώσεις. Τώρα πια είσαι ό,τι δείχνεις, δεν χρειάζεται καν να το δηλώσεις σε κανέναν. Γίνεσαι αποδεκτός η απορρίπτεσαι ανάλογα με το πόσο η εικόνα σου ανταποκρίνεται στο πρότυπο του freestyler του 21ου αιώνα. Η Αθήνα του Αυγούστου του 2004 έδειχνε καθαρή, υγιής, χωρίς αδέσποτα, πρόσφυγες η τοξικομανείς. Έτσι έπρεπε να φαίνεται και έτσι φαινόταν. Όμως η πραγματικότητα, όχι μόνο της Αθήνας, απέχει παρασάγγας από την εικόνα. Χέρι χέρι με αυτήν την κατάσταση και με την ισοπεδωτική κυριαρχία της εικόνας προχωράει και ο πολιτισμός. Το σύνολο των υλικών του μηχανικού και τεχνικού πολιτισμού δεν αποβλέπει πια στην βελτίωση της ζωής του ανθρώπου και στην τεχνική πρόοδο. Όλες οι εφευρέσεις και οι ανακαλύψεις είναι καρποί του ανταγωνισμού των πολυεθνικών επιχειρήσεων που αντί να σου λύσουν τα χέρια στα δένουν περισσότερο.

Εξαρτόμαστε από έναν ατμομάγειρα, μια ξυριστική μηχανή, ένα κινητό που στέλνει MMS, από ένα ειδικό σαμπουάν... μάλλον η εικόνα μας εξαρτάται, όχι η ζωή μας. Ελάχιστα διαφέρει και ο πνευματικός πολιτισμός ο οποίος δεν έχει να προσφέρει σχεδόν τίποτα. Δεν υπάρχουν καινοτομίες, ρηξικέλευθες απόψεις, επαναστατική αύρα. Αν θεωρήσουμε ότι ο πρωταρχικός στόχος του πολιτισμού ήταν η ηθική ανύψωση του ατόμου μπορούμε εύκολα να συμπεράνουμε ότι ο πολιτισμός του σήμερα δεν αποσκοπεί σε τίποτα τέτοιο. Είτε εστιάσουμε στις επιστήμες, στα γράμματα, στην τέχνη, στη θρησκεία είτε εστιάσουμε σε έννοιες που αποτελούν τον ηθικό πολιτισμό όπως η ελευθερία, η αλληλεγγύη, η ισότητα, η δικαιοσύνη βλέπουμε ότι όλα αυτά ή δεν συναντώνται πουθενά στην σημερινή κοινωνία ή αποβλέπουν στον προσηλυτισμό και στην επιδερμική ψηλάφηση των προβλημάτων.

Όπως έχει πει και ο Ντοστογιέφσκι «καταραμένος να είναι ο πολιτισμός, αν χρειάζεται για την συντήρησή του να καταβροχθίζει ανθρώπους» και αυτό είναι πιο επίκαιρο από ποτέ. Τώρα πια που η αποξένωση απ την ανθρώπινη φύση και η πλήξη του καταναλωτισμού έχει φτάσει σε οριακά σημεία ας ελπίσουμε ότι όλοι θα καταλάβουν ότι πρέπει να ζεις για να δημιουργείς εικόνες και όχι να δημιουργείς εικόνες για να ζεις.

Αγγελική Παπαγεωργίου

φάκελος / το στίγμα του 2005

523.800 οι άνεργοι σε σύνολο 4.150.000 απασχολούμενων

Το τελευταίο τρίμηνο του 2004 η ανεργία αυξήθηκε κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες φτάνοντας στο 11,8% (523.800 εργαζ. σε σύνολο 4.150.000 απασχολούμενων). Άν όμως συνυπολογίσουμε και τους εργαζόμενους που εργάζονται σε καθεστώς «μαύρης εργασίας», τότε αυτή υπερβαίνει το 20%. Οι άνεργοι κυρίως είναι νέοι και γυναίκες, ενώ το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας έχουν τα Ιόνια νησιά (18,7%), η Δυτική Μακεδονία (16,4%), η Ανατολική Μακεδονία – Θράκη (13,9%), η Δυτική Ελλάδα (17%). Οι μακροχρόνια άνεργοι (πάνω από 12μηνο) αποτελούν το 50,1% του συνόλου ενώ ο αριθμός των εργαζομένων μερικής απασχόλησης είναι 250.000 το τελευταίο τρίμηνο του 2004. Από τους 4.150.000 απασχολούμενους, οι 346.400 είναι αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό, οι 962.800 αυτοαπασχο-λούμενοι χωρίς προσωπικό, οι 2.566.000 μισθωτοί, και οι 275.000 βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση.

ανεργία

ο γκρίζος λύκος του εργασιακού ολοκληρωτισμού

Ο τελικός σκοπός είναι να χτυπηθεί η όποια οργανωμένη ανατρεπτική - ριζοσπαστική συλλογική αντίσταση και δράση τωνεργαζομένων και να μειωθεί το εργατικό κόστος, σαν τα αποφασιστικά μέτρα για τον έλεγχο-πειθάρχηση συνολικά των εργαζομένων, που δεν θα αμφισβητούν το κοινωνικοπολιτικό σύστημα της μισθωτής εργασίας

Αποκαλυπτική είναι πρόσφατη έρευνα που εκπόνησε η ICAP για λογαριασμό του ΣΕΒ. Η μεγάλη αύξηση της κερδοφορίας κατά το 2003 αποδίδεται ευθέως στη συγκράτηση του κόστους εργασίας, δηλαδή στην περικοπή θέσεων εργασίας. Ιδιαίτερη αναφορά στην έρευνα γίνεται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Για το 2005, προβλέπεται μείωση στον αριθμό των εργαζομένων κατά 2,4% και στο εργατικό κόστος 1,7%. Μεγάλοι «εργοδότες» όπως ο ΟΤΕ, η ΔΕΗ, η Εθνική Τράπεζα, η Εμπορική σπεύδουν να υλοποιήσουν εκτεταμένα προγράμματα εθελούσιας εξόδου, για να αυξήσουν την κερδοφορία τους και να ικανοποιήσουν τους μετόχους τους. Ο ΟΤΕ προγραμματίζει 6.000 απολύσεις, η Εθνική έχει σαν στόχο την περικοπή 1900 θέσεων εργασίας, ενώ η ΔΕΗ δεν αντικατέστησε 600 εργαζόμενους που συνταξιοδοτήθηκαν το 2003.

Στην ίδια τροχιά κινούνται και οι ιδιωτικές εταιρείες. Νευραλγικοί κλάδοι-στηρίγματα της «εθνικής» οικονομίας συνεχίζουν τις αθρόες απολύσεις. Στον χώρο της κλωστοϋφαντουργίας η «Κλωνατέξ» δεν είναι η μοναδική εταιρεία που απόλυσε 98 εργαζόμενους στο εργοστάσιο της «Τρικολάν». Τα «Κλωστήρια Κορίνθου» απόλυσαν σημαντικό αριθμό εργαζομένων. Η βιομηχανία «Μουζάκης» έχει περιορίσει το προσωπικό της κατά περίπου 1/5. Ο όμιλος απασχολεί 1.257 εργαζόμενους έναντι 1520 στα τέλη του 2001. Η βιομηχανία αλουμινίου «Άνκερ» (Αλαμανής - ΣΚΑΙΠΑΚ) στο εργοστάσιο του Έβρου και στις αποθήκες των Οινοφύτων γνωστοποίησε την απόλυση 57 εργαζομένων επικαλούμενη οικονομικούς λόγους, ενώ οι εργαζόμενοι συνεχίζουν την περιφρούρηση του εργοστασίου απαγορεύοντας την είσοδο στην εργοδοσία μέχρι την ικανοποίηση των αιτημάτων τους. Ο όμιλος «Ideal» είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα, καθώς από τους 413 εργαζόμενους που εργάζονταν στις θυγατρικές της το 2001, σήμερα εργάζονται μόνο 204 εργαζόμενοι. Η εταιρεία «Κορφίλ» από το Δεκέμβριο του 2003 έχει κλείσει το εργοστάσιο στην Κόρινθο απολύοντας 56 εργαζόμενους. Η εταιρεία νημάτων «Επίλεκτος» απόλυσε την τελευταία διετία 200 εργαζόμενους. Ο όμιλος «Νεώριον», που διαθέτει και τα Ναυπηγεία Ελευσίνας, απόλυσε 507 εργαζόμενους (25% του συνόλου) την τελευταία διετία. Η επιχείρηση κατασκευής μεταλλικών κατασκευών «ΒΙΕΞ» στην Ελευσίνα (Εμφιεντζόγλου) προέβη σε διάστημα 45 ημερών σε 22 απολύσεις, εξασκώντας κατ' αυτό τον τρόπο εργοδοτική τρομοκρατία, με την απειλή της απόλυσης, και στους 43 εναπομείναντες εργάτες. Η «Καπνική Μιχαηλίδης» μεταφέρει τα μηχανήματα που είχε στην Ξάνθη στο Πολύκαστρο και στα Σκόπια, ενώ στην Ξάνθη θα έρθουν (τουλάχιστον σύμφωνα με το σενάριο της εταιρίας) παλιότερα μηχανήματα και θα παραμείνουν 60 θέσεις εργασίας από τις 500. Η «ΔΑΡΙΓΚ» στη Χαλκίδα κρατά απλήρωτους και σε διαθεσιμότητα πέντε μήνες τους 180 εργάτες του εργοστασίου, που συνεχίζουν κλιμακώνοντας τους αγώνες τους με σκοπό την διατήρηση των θέσεων εργασίας τους. Η «ΦΡΟΖΑ» στη Λάρισα (Μπάρμπα Στάθης, που ανήκει στην Δέλτα) απόλυσε ήδη 6 εργαζόμενους.

Οι 300 εναπομείναντες βλέπουν το μέλλον δυσοίωνο, καθώς η εργοδοσία αποφάσισε τη δημιουργία νέας παραγωγικής μονάδας στην Βουλγαρία, στις αρχές του 2005. Την ίδια στιγμή συνεχίζεται η κατάληψη του κλωστηρίου «ΚΟΡΤΑΓΚ» στην Πιερία (ιδιοκτήτες Αφοί Ηλιάδη) και η περιφρούρηση των μηχανημάτων από τους 100 εργάτες που βρίσκονται υπό απόλυση και τους οφείλονται τα δεδουλευμένα, ενώ ο μεγαλοβιομήχανος εκβιάζει για την παροχή νέων θαλασσοδανείων. Αυξημένες περικοπές θέσεων εργασίας έχουν κάνει η «Ράδιο Κορασίδης», η «Multirama», κ.α. Χιλιάδες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα -ακόμα και υγιείς- προτιμούν να διοχετεύουν τα επενδυτικά τους κεφάλαια εκτός των ελληνικών συνόρων για να μειώσουν ακόμα περισσότερο το λειτουργικό κόστος τους, αυξάνοντας θεαματικά την κερδοφορία τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η «Folli- Follie» που παρουσιάζει ραγδαία αύξηση της κερδοφορίας της εκτός των συνόρων. Στην Ελλάδα απασχολεί μόλις 251 εργαζόμενους (από 275 το 2001), ενώ στο εξωτερικό απασχολεί 564 εργαζόμενους, δηλαδή τους διπλάσιους. Η ανεργία ως δομικό σύμπτωμα-στήριγμα του συστήματος της μισθωτής εργασίας. Τέκνο της ανάπτυξης και όχι της έλλειψής της. Η αύξηση της ανεργίας, των απολύσεων, της μερικής απασχόλησης και της νέας φτώχειας αντανακλά την πολιτική των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων και συνδέεται με την ένταση των ενδοανταγωνιστικών σχέσεων ανάμεσα στο κεφάλαιο για το ποιος θα κερδίσει το μεγαλύτερο κομμάτι της αγοράς από τη μια μεριά και ανάμεσα στο κεφάλαιο και την εργασία για την αύξηση του ποσοστού της εκμετάλλευσης των εργαζομένων, που θα οδηγήσει και στην αύξηση του ποσοστού κέρδους των αφεντικών. Δεν είναι βέβαια τυχαίο ότι η έκρηξη της ανεργίας και της φτώχειας συμβαδίζει με την κυριαρχία του αγοραίου κρατισμού, την αποδιάρθρωση της όποιας πρόνοιας υπήρχε, τον παγκοσμιοποιημένο καπιταλισμό, την ανισοκατανομή του πλούτου και την θεοποίηση των ιδεολογημάτων της ανταγωνιστικότητας-παραγωγικότητας-ανάπτυξης-επιχειρηματικότητας για την ανάπτυξη του ιδεολογήματος της «εθνικής οικονομίας». Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις νέες τεχνολογίες αποτελούν τις βασικές γενεσιουργές αιτίες της ανεργίας.

Όμως ο βασικός στρατηγικός στόχος κράτους – κυβέρνησης –κεφαλαίου - Ε.Ε. (βλ. Λευκή Βίβλος) είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας - παραγωγικότητας των επιχειρήσεων που σημαίνει αύξηση των εργοδοτικών κερδών με ταυτόχρονη μείωση του εργατικού κόστους. Παράλληλα υλοποιούν τις ίδιες, παλιές συνταγές υπερεκμετάλλευσης της μισθωτής εργασίας αλά ΗΠΑ με περισσότερες ώρες εργασίας, πάγωμα μισθών, ελαστικά ωράρια, ελεύθερες απολύσεις, κατάργηση της κοινωνικής ασφάλισης. Οι κεφαλαιοκράτες μπορούν να μικρύνουν το μέγεθος της εταιρείας, διατηρώντας το απαραίτητο υψηλά ειδικευμένο ντόπιο εργατικό δυναμικό και χρησιμοποιώντας ανειδίκευτη ελαστική εργατική δύναμη από περιοχές χαμηλού κόστους. Να αυτοματοποιήσουν την αλυσίδα παραγωγής και να μεταφέρουν αλλού καθήκοντα και λειτουργίες για τα οποία οι επίσημες τιμές στην αγορά εργασίας θεωρούνται πολύ υψηλές

Αλλά και ο ανταγωνιστικός γιγαντισμός πολλών επιχειρήσεων επέφερε όχι μόνο την συρρίκνωση, συγχώνευση άλλων, αλλά και την περισσότερη παραγωγή εμπορευμάτων απ' αυτά που η αγορά μπορεί να καταναλώσει. Σ' αυτές τις συνθήκες τα αφεντικά θέλοντας να αυξήσουν ακόμα περισσότερο την παραγωγικότητα μειώνουν το κόστος των παραγόμενων προϊόντων με την ελαχιστοποίηση του χρόνου παραγωγής τους, «επιστημονικοποιώντας» την παραγωγή με την εισαγωγή νέων, σύγχρονων τεχνολογιών, οι οποίες με την σειρά τους καταργούν περισσότερες μόνι-

φάκελος / το στίγμα του 2005

Η συνέχιση της πολιτικής λιτότητας, πιέζει προς τα κάτω τη δημόσια και ιδιωτική ζήτηση, με αποτέλεσμα να επιδεινώνεται η ανεργία. Αυτό σημαίνει πως όταν η αναδιανομή του εισοδήματος πραγματοποιείται σε βάρος της εργασίας, τότε αυξάνεται η ανεργία, επειδή ακριβώς αυξάνεται η προσφορά εργασίας.

μες θέσεις εργασίας από αυτές που δημιουργούν. Η συνέχιση της πολιτικής λιτότητας, πιέζει προς τα κάτω τη δημόσια και ιδιωτική ζήτηση, με αποτέλεσμα να επιδεινώνεται η ανεργία. Αυτό σημαίνει πως όταν η αναδιανομή του εισοδήματος πραγματοποιείται σε βάρος της εργασίας, τότε αυξάνεται η ανεργία , επειδή ακριβώς αυξάνεται η προσφορά εργασίας.

Παράλληλα η άνοδος της ανεργίας αυξάνει τα «δημόσια ελλείμματα», τα οποία με τη σειρά τους απαιτούν μεγαλύτερες φορολογικές επιβαρύνσεις, οι οποίες ρίχνουν τη ζήτηση και κατά συνέπεια ευνοούν εκ νέου την ανεργία, δημιουργώντας έτσι ένα φαύλο κύκλο. Στη βάση της προηγούμενης προσέγγισης, μπορούμε εύκολα να συνάγουμε το συμπέρασμα ότι η αύξηση της ανεργίας προκύπτει και ως αποτέλεσμα της δημοσιονομικής πολιτικής κυβέρνησης - Ε.Ε., σε συνδυασμό με την περαιτέρω εφαρμογή των προγραμμάτων ιδιωτικοποίησης.

Η σταδιακή μείωση του εισοδήματος των εργαζομένων, λόγω των πληθωριστικών δεικτών και της μη αναπλήρωσής του μέσω των πενιχρών αυξήσεων στους μισθούς και στις συντάξεις και στα όρια του πληθωρισμού, οι αισχροκερδείς ανατιμήσεις των προϊόντων, το «ακριβό» ευρώ, η υπερχρέωση μέσω καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών συμβάλλουν στην αύξηση των ποσοστών ανεργίας, γιατί η αγοραστική ζήτηση «συγκεντρώνεται» πλέον στις μεγάλες αλυσίδες εμπορικών καταστημάτων. Ακόμα όμως και για τις επιχειρήσεις που δεν αντέχουν τον ανταγωνισμό των πολυεθνικών, οι εργοδότες κηρύσσουν «πτώχευση» και κλείνουν τις επιχειρήσεις τους χωρίς κόστος για τους ίδιους. Καμιά «πτώχευση», κανένα κλείσιμο επιχείρησης δεν έκανε ποτέ και κανένα εργοδότη φτωχότερο.

Ανάλογα φαινόμενα παρατηρούνται και στον πρωτογενή τομέα. Η πολιτική συρρίκνωσης της γεωργίας μετέτρεψε την πλειοψηφία των μικρομεσαίων γεωργών σε ανειδίκευτους βιομηχανικούς εργάτες ή οικοδόμους που προστίθενται στις στρατιές των ανέργων ή στην καλύτερη των περιπτώσεων εργάζονται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης. Με πρόσχημα την καταπολέμηση της ανεργίας και την διατηρησιμότητα θέσεων εργασίας δίνονται κίνητρα στις επιχειρήσεις (βλ. αναπτυξιακούς νόμους ΠΑΣΟΚ - ΝΔ), για τη μείωση των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, τη φορολογική ελάφρυνσή τους (από 35% στο 25% μέχρι το 2008), και την αμφισβήτηση στην ουσία των όποιων εργασιακών δικαιωμάτων, αυξάνοντας το όριο των ομαδικών απολύσεων και μειώνοντας τις αποζημιώσεις. Η αναπαραγωγή της ανεργίας είναι εδώ!! Συνεπώς για τα κεφαλαιοκρατικά αφεντικά και τις κυβερνήσεις δεν τίθεται ζήτημα εξάλειψης της ανεργίας. Μπορούμε, μάλιστα, να ισχυριστούμε ότι δεν εκπλήσσονται καθόλου από την μαζική ανάπτυξη της ανεργίας σε ένα κλάδο ή σε μια περιοχή, για τον πολύ απλό λόγο ότι την προβλέπουν και σε αρκετές περιπτώσεις τη σχεδιάζουν. Το όλο πρόβλημα γι' αυτούς είναι ζήτημα ρύθμισης του όγκου της ανεργίας, του χρόνου παραμονής κάθε ανέργου στις στρατιές της εφεδρείας , της κινητικότητας των εργαζομένων κτλ.

«Γκρίζες ζώνες» ανεργίας- «Γκρίζα» ζωή.

Οι συνέπειες από την ανεργία είναι οδυνηρές. Επιδεινώνονται οι συνθήκες ζωής των εργαζομένων, αναβιώνουν τα πιο αντιδραστικά ανακλαστικά τμημάτων εργαζομένων (π.χ. ακροδεξιά, ρατσισμός ξενοφοβία), τα αιτήματα γίνονται αμυντικά για την υπεράσπιση της θέσης εργασίας. Η ανεργία ατομικοποιείται, παρουσιάζεται σαν προσωπικό πρόβλημα του κάθε ανέργου, ο οποίος ενοχοποιείται για την ανεργία του και καλείται να λύσει αυτό το πρόβλημα μόνος, τρέχοντας σε διάφορα επιδοτούμενα σεμινάρια εκμάθησης δεξιοτήτων, μήπως και του επιτρέψουν να βρει κάποια μορφή προσωρινής απασχόλησης. Η πιο επικίνδυνη όμως προοπτική από τη διόγκωση της ανεργίας είναι ότι αξιοποιείται από την εργοδοτική πλευρά για την περαιτέρω συμπίεση του εισοδήματος των εργαζομένων, με αύξηση της εντατικοποίησης της εργασίας, με διοικητικό αυταρχισμό, έλεγχο και πειθάρχηση, ενώ ταυτόχρονα προωθείται η διαίρεση της εργατικής τάξης με τη «μαύρη εργασία» χωρίς κοινωνικοασφαλιστικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα.

Όμως, ακόμη πιο άσχημη εξέλιξη είναι εκείνη στην οποία οι εργαζόμενοι τίθενται αντιμέτωποι μεταξύ τους, διαιρεμένοι σε αυτούς που έχουν εργασία και σε αυτούς που αναζητούν εργασία, τις λεγόμενες στρατιές ανέργων, οι οποίες πολλές φορές χρησιμοποιούνται και ως απεργοσπαστικός μηχανισμός προκειμένου να αφαιρεθούν κατακτήσεις των εργαζομένων. Άλλοτε πάλι χρησιμοποιούνται από τον κρατικό συνδικαλισμό των ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ ώστε να ενισχυθούν οι υπάρχουσες συντεχνιακές τάσεις, λογικές και νοοτροπίες που χαρακτηρίζουν το εργατικό κίνημα. Εξίσου συνένοχος και συνυπεύθυνος γι' αυτή την κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι και οι άνεργοι είναι και ο κρατικός συνδικαλισμός των ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ, γιατί επιλέγει την υποταχτική στρατηγική και στάση με τα συνεχή ξεπουλήματα των αγώνων των εργαζομένων, τα συλλαλητήρια - φιάσκο (βλ. πρόσφατο τριήμερο) και την αποδοχή όλων των ιδεολογημάτων του σύγχρονου κοινωνικού δαρβινισμού (παραγωγικότητα – ανάπτυξη – ανταγωνιστικότητα -επιχειρηματικότητα κλπ). Ο τελικός σκοπός είναι να χτυπηθεί η όποια οργανωμένη ανατρεπτική -ριζοσπαστική συλλογική αντίσταση και δράση των εργαζομένων και να μειωθεί το εργατικό κόστος, σαν τα αποφασιστικά μέτρα για τον έλεγχο-πειθάρχηση συνολικά των εργαζομένων, που δεν θα αμφισβητούν το κοινωνικοπολιτικό σύστημα της μισθωτής εργασίας.

Να πάρουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι την υπόθεση στα χέρια τους!

Απέναντι στη σύγχρονη ιερή συμμαχία κυβέρνησης - κράτους -κεφαλαίου - Ε.Ε - κρατικού συνδικαλισμού, πρέπει να αναπτυχθούν οι βασικές κατευθύνσεις του αγώνα των εργαζομένων, των ανέργων και των κοινωνικά αποκλεισμένων, ώστε με μια πληθώρα πρωτοβουλιών και συνεργασιών να βρει υλική διέξοδο η ταξική ενότητά τους. Αυτό πρακτικά σημαίνει τον οριζόντιο συντονισμό δυναμικών παρεμβάσεων μέσα στους πολιτικοσυνδικαλιστικούς και κοινωνικούς αγώνες, ο οποίος θα συνενώνει αντί να διαχωρίζει, το τμήμα των εργαζομένων μόνιμης και σταθερής εργασίας, με το διάσπαρτο, κατακερματισμένο τμήμα ανέργων, εργαζομένων μερικής απασχόλησης, νεόφτωχων. Με ενιαίες απαιτήσεις και συλλογικές ακηδεμόνευτες δράσεις, που στην προμετωπίδα τους θα αναδεικνύονται: «Γενικευμένο επίδομα ανεργίας για όλους χωρίς προϋποθέσεις, ίσο με το μεροκάματο», «λιγότερη δουλειά, δουλειά για όλους», «μείωση των ωρών εργασίας στις 30 ώρες, χωρίς μείωση των αποδοχών», «Ίσος μισθός για ίση εργασία». Όχι σαν ένα σταθμό άφιξης των αγώνων αλλά σαν μια νέα αφετηρία για νέους χειραφετημένους αγώνες με οράματα και στόχους. Οι απαιτήσεις αυτές ενοποιούν τις διάσπαρτες δυνάμεις των ανέργων και προφυλάσσουν από την εξαθλίωση ένα μεγάλο κομμάτι εργαζομένων, το οποίο κινδυνεύει να περιθωριοποιηθεί ακόμα περισσότερο.

Το ζητούμενο, όμως, είναι οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι να χειραφετηθούν παίρνοντας την υπόθεση στα χέρια τους μέσα από τις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεών τους και των Επιτροπών Αγώνα. Ώστε με την προώθηση ανώτερων μορφών πολιτικοποίησης, συμμετοχής, συναπόφασης, μαχητικότητας και με λογικές αυτοοργάνωσης, αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών, αντιϊεραρχικής αφορμαλιστικής οργάνωσης των αγώνων τους, να συνεχίσουν τις καταλήψεις εργοστασίων εξερευνώντας και κατευθυντήριες μορφές αυτοδιεύθυνσής τους, εκβιάζοντας ανοιχτά το κράτος και το κεφάλαιο για τις απολύσεις των εργαζομένων.

Θοδωρής Θεοδωρόπουλος

φάκελος / το στίγμα του 2005

Once upon a time

Ο νέος εργασιακός μεσαίωνας στη δύση

Η ραγδαία διεθνοποίηση του κεφαλαίου και οι ριζικές αλλαγές στις δομές του και τον τρόπο λειτουργίας του, ταυτόχρονα με την υποχώρηση έως εξαφάνιση του συνδικαλιστικού κινήματος, έχουν κάνει ξεκάθαρο τον επερχόμενο εργασιακό μεσαίωνα.

Είτε με την σταδιακή υποχώρηση έως εξαφάνιση του κράτους πρόνοιας. Είτε με τις δαγκάνες της ανεργίας ως διογκούμενη κοινωνική πραγματικότητα αλλά και ως απειλή. Είτε με την εξαχρείωση των αφεντικών, που, ανεξέλεγκτοι, μη νιώθοντας πιεσμένοι από πουθενά λειτουργούν όπως σε καιρούς φεουδαρχίας, απαξιώνοντας τους εργαζόμενους, μεταβάλλοντάς τους απλώς σε αναλώσιμες για όσο καιρό χρειαστεί μονάδες παραγωγής ή προσφοράς υπηρεσίας. Είτε με τους εργαζόμενους, που πολύ απέχοντας από την οργή που θα μεταβληθεί σε μαχητική διεκδίκηση και κοινό αγώνα, απεγνωσμένα προσπαθούν να κρατηθούν από μια οποιαδήποτε δουλειά, με οποιουσδήποτε όρους, κλείνοντας τα μάτια στις σε βάρος τους αλλαγές κι ελπίζοντας τυφλά και μεταφυσικά σε μια καλύτερη τύχη σε σχέση με τους άλλους, ή θεωρώντας ότι η απειλή δεν τους αφορά επειδή πρόλαβαν εγκαίρως "το τραίνο της τεχνολογίας". Κι αν το κουδούνι του κινδύνου έχει προ πολλού χτυπήσει για το "πρεκαριάτο", δηλ. για τους "επισφαλώς" εργαζόμενους σε αβέβαιες συνθήκες, με "άτακτο" ωράριο (που μεταφράζεται σε εγρήγορση ανά πάσα στιγμή), χωρίς ασφάλιση, χωρίς αξιοπρεπείς παροχές (κάτι που στο μεγαλύτερο βαθμό αφορά νέους, γυναίκες, μετανάστες και ηλικιωμένους απολυμένους), όλα δείχνουν πως, με ελάχιστες εξαιρέσεις κορυφής, η μεγάλη μάζα των ακόμα εργαζόμενων μετατρέπεται σταδιακά σ' ένα τεράστιο όγκο "πρεκάριων", αν δεν κινητοποιηθεί άμεσα και δυναμικά ενάντια στο μονόδρομο των αφεντικών ώστε να δημιουργήσει το αντίπαλο δέος που έχει εκλείψει.

Το μέλλον δε μας χρειάζεται; Στην Ελλάδα, κατά ένα μεγάλο μέρος έχουμε να κάνουμε με γενιές που δεν ήταν προετοιμασμένες για σκληρή ή μη καταξιωμένη από την επιρροή του style-life εργασία, δεν ήταν εξοικειωμένες με την ιδέα. Μεγάλωσαν κυρίως από γονείς που έχοντας αναλώσει τη ζωή τους δουλεύοντας, θέλησαν να απαλλάξουν τα παιδιά τους από αυτό το άγχος. Τα έστειλαν στο πανεπιστήμιο και τα φαντάζονταν υψηλόβαθμα στελέχη σε επιχειρήσεις, γιατρούς, δικηγόρους, πολιτικούς μηχανικούς κι ακόμα πιο συχνά δημόσιους υπαλλήλους. Τώρα που ακόμα κι η δική τους επαγγελματική κατάσταση είναι επισφαλής και δεν είναι σίγουροι ούτε για το άν θα έχουν δουλειά αύριο ούτε για το αν θα έχουν σύνταξη μεθαύριο, δεν ξέρουν από που να πιαστούν και απεγνωσμένα προσπαθούν με κάθε τρόπο να δούν τα παιδιά τους στο δημόσιο, το μόνο εργασιακό χώρο, κατά τη γνώμη τους, με εξασφαλισμένο μέλλον και σύνταξη.

Αυτή η οικονομική και εργασιακή δυσφορία εκφράστηκε με την αλλαγή εξουσίας στις εκλογές του Μαρτίου του 2004 και αυτή θα ξαναεκφραστεί με πανικό στις επόμενες εκλογές, γιατί σ' αυτή τη χρονική φάση ακόμα οι εργαζόμενοι δεν καταφέρνουν να δούν το βάθος της εργασιακής κρίσης και την πραγματική αιτία της και φαντάζονται πως τοπικές πολιτικές αλλαγές σε επίπεδο εξουσίας μπορεί να ανατρέψουν το τοπίο της αθλιότητας, έτσι όπως διαμορφώνεται παγκόσμια.

Ένα παράδειγμα που διαγράφει το τοπίο. Ένα ενδεικτικό παράδειγμα που κάνει ξεκάθαρη την κατάσταση και δείχνει τις κατευθύνσεις: σ' ένα κλάδο όπως η τυπογραφία, που παραδοσιακά είχε ισχυρότατο σωματείο, οι καθοριστικές μεταβολές που συντελέστηκαν εξ αιτίας της εισβολής της τεχνολογίας, δημιούργησαν ένα ολόκληρο στρατό από εργαζόμενους - χειριστές τεχνολογίας, νέους κυρίως, που προσπάθησαν μάταια να στηριχτούν στα κεκτημένα προηγούμενων και συνειδητών εργασιακών κατακτήσεων, αλλά μπροστά στην άρνηση των αφεντικών λειτούργησαν με την τακτική του "ο σώζων εαυτόν σωθήτω", με αποτέλεσμα την απαξίωση πλέον αυτής της εξειδικευμένης και πάλαι ποτέ καταξιωμένης εργασίας. Σήμερα, σε όλο το τμήμα της εργασίας που αφορά νέες τεχνολογίες δεν υπάρχουν κεκτημένα, ούτε συλλογική σύμβαση, η πρόσληψη γίνεται με βάση τον εξαιρετικά χαμηλό και προσβλητικό για όλους "μισθό" ("φιλοδώρημα" χαρακτηρίστηκε επιτυχημένα) ενός ανειδίκευτου και κάθε επιπλέον πληρωμή αποτελεί αντικείμενο "προσωπικής συμφωνίας" του εργαζόμενου με τον εργοδότη! "Συμφωνία" με όρους προκαθορισμένους από την έλλειψη οποιουδήποτε σωματείου στήριξης του εργαζόμενου και από την υπερπροσφορά άνεργων που θα δέχονταν την ίδια εργασία με ακόμα χαμηλότερες αποδοχές!

> **΄Ολα δείχνουν πως, με ελάχιστες εξαιρέσεις κορυφής, η μεγάλη μάζα των ακόμα εργαζόμενων μετατρέπεται σταδιακά σ' ένα τεράστιο όγκο "πρεκάριων" αν δεν κινητοποιηθεί άμεσα και δυναμικά ενάντια στο μονόδρομο των αφεντικών ώστε να δημιουργήσει το αντίπαλο δέος που έχει εκλείψει.**

Κι αυτό επιτείνεται (στην Ελλάδα τουλάχιστον) από μια παρατεταμένη εφηβεία των νεώτερων γενεών που για λόγους οικογενειακής ψυχοσύνθεσης αλλα και από αναγκαιότητα τελευταία, επιλέγουν να ζούν με τους γονείς μέχρι πολύ προχωρημένες ηλικίες (πάνω από τα σαράντα) και αντιμετωπίζουν τον μισθό σαν προσωπικό χαρτζηλίκι. Πράγμα που με τη σειρά του καταφέρνει να συντηρεί προσωρινά ένα ολόκληρο κύκλωμα κατανάλωσης και διασκέδασης που επίσης δεν έχει συνειδητοποιήσει την κρίση που επέρχεται.

Είναι προφανές πως μόνο ένα δυναμικό εργατικό κίνημα θα μπορούσε να λειτουργήσει ως τροχοπέδη σ' αυτό τον εργασιακό κατήφορο, όλα δείχνουν όμως πως είμαστε ακόμα μακριά από αυτή τη χρονική στιγμή και γι' αυτό είναι που χρειάζεται η άμεση κινητοποίησή μας. Οτιδήποτε γίνεται σ' αυτή την κατεύθυνση είναι ελπιδοφόρο γαι το μέλλον, δεν πρέπει να παραγνωρίζει όμως κανείς και το θέμα του σωστού "timing" όπως θα έλεγαν και οι μάνατζερ στους εργασιακούς χώρους.

Το τέλος της εργασίας; Ο Τζέρεμυ Ρίφκιν,

Είναι προφανές πως μόνο ένα δυναμικό εργατικό κίνημα θα μπορούσε να λειτουργήσει ως τροχοπέδη σ' αυτό τον εργασιακό κατήφορο, όλα δείχνουν όμως πως είμαστε ακόμα μακριά από αυτή τη χρονική στιγμή και γι' αυτό είναι που χρειάζεται η άμεση κινητοποίησή μας. Οτιδήποτε γίνεται σ' αυτή την κατεύθυνση είναι ελπιδοφόρο γαι το μέλλον, δεν πρέπει να παραγνωρίζει όμως κανείς και το θέμα του σωστού "timing" όπως θα έλεγαν και οι μάνατζερ στους εργασιακούς χώρους.

in the we$t

στο βιβλίο του "Το τέλος της εργασίας και το μέλλον της" (εκδ. "Ν. Σύνορα"), επισημαίνει: "η φωνή εκατομμυρίων εργαζομένων Αμερικανών ακούστηκε επανειλημμένα να αοριστολογεί μέσα από το στόμα των συνδικάτων, με αποτέλεσμα να της δώσει τελικά συγκεκριμένη μορφή μόνο η διοίκηση των επιχειρήσεων εις βάρος βέβαια των ίδιων των εργαζομένων". Ο Νίκος Κοτζιάς, στην εισαγωγή του ίδιου βιβλίου, αναφέρει: "Σ' αυτό συνέβαλε, επιπλέον, και η πολιτική συναίνεσης των συνδικάτων στις τεχνολογικές ανανεώσεις της παραγωγής, που έγινε με τρόπο συνθηκολόγησης και όχι ουσιαστικής και μαχητικής διαπραγμάτευσης, αποφεύγοντας, ταυτόχρονα, να κατανοηθεί η διαμάχη της με την εργοδοσία ως "αντιτεχνολογική".

Το αρνητικό αποτέλεσμα ήταν, θα υπογραμμίσει με το δίκιο του ο Ρίφκιν, ότι τα αμερικανικά συνδικάτα προσανατολίστηκαν περισσότερο στην πολιτική της επανεκπαίδευσης, όπως εξάλλου και αρκετά ευρωπαϊκά σήμερα (1996), αντί σ' αυτήν του ελέγχου της τεχνολογίας και του τρόπου πρακτικής εφαρμογής της στους τόπους εργασίας.

Αντί να διατυπώσουν μια επιθετική πολιτική σύνδεσης της αύξησης της παραγωγικότητας και των νέων τεχνολογιών με τις ώρες εργασίας και την εισοδηματική συμμετοχή στα οφέλη αυτής της αύξησης, επέλεξαν μια αδιέξοδη αμυντική πολιτική υπεράσπισης αυτού που ήταν παλιό και χανόταν. Δεν αξιοποιήθηκαν, δηλαδή, οι ανάγκες των επιχειρήσεων, προκειμένου να εισάγουν τις νέες τεχνολογίες στις διαδικασίες εργασίας, σε νέες οργανωτικές δομές. Δομές στις οποίες οι ίδιοι οι εργαζόμενοι θα είχαν περισσότερα περιθώρια ενεργητικής δραστηριότητας, άρα, αρχικά καλύτερες συνθήκες συλλογικής διαπράγματευσης."

Σήμερα, δέκα χρόνια μετά, ακόμα και στην Ελλάδα, όσοι χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες στον εργασιακό τους χώρο, καταλαβαίνουν πολύ καλά πλέον τι σημαίνουν τα παραπάνω, ενώ οι υπόλοιποι, θα έρθει η στιγμή που θα το κατανοήσουν επώδυνα, όταν θα διαπιστώσουν ότι ακόμα και η προχωρημένη γνώση των τεχνολογιών, αποκτημένη αποκλειστικά με τη δική τους προσπάθεια, ευθύνη, χρόνο κι έξοδα, δεν αποτελεί ούτε υποτυπώδες διαπραγματευτικό χαρτί σ' ένα οργουελικό εργασιακό χώρο που οι νέες εξελίξεις στην τεχνολογία επέρχονται με ρυθμό βομβαρδισμού, ανάλογα με τις επιλογές των πολυεθνικών, που τις ελέγχουν άλλωστε.

Και δεν είναι καθόλου πολυτέλεια να μιλήσει κανείς για οριστικά χαμένο ελεύθερο χρόνο, για διαρκές άγχος να μη μείνει κανείς πίσω και πεταχτεί έξω από τον εργασιακό χώρο, για καταδυνάστευση και τελικά κατάργηση της προσωπικής ζωής και άλλων -μή εργασιακών- δραστηριοτήτων, για υστερία κι αυξημένη επιθετικότητα, για στροφή στα αγχολυτικά και σε άλλα χημικά παρασκευάσματα που "βοηθούν" στην ισορροπία (η κάθετη αύξηση της κατανάλωσής τους τα τελευταία χρόνια το πιστοποιεί).

Γιατί η επισφαλής εργασία σ' ένα κόσμο που η ύπαρξη κάποιου καθορίζεται από τη συμμετοχή του στο χώρο της εργασίας, σημαίνει πως αύριο αυτή μπορεί να μην υπάρχει, και κανείς δε διαβεβαιώνει πως αυτό θα είναι προσωρινό, αντίθετα η εμπειρία, κυρίως η διεθνής αλλά και η εγχώρια, δείχνει πως όποιος πετιέται έξω δεν έχει δρόμους να ξαναμπεί. Αυτό όποιος δεν το γνωρίζει το διαισθάνεται κι η απεγνωσμένη προσπάθεια να κρατηθεί "μέσα στο παιχνίδι" του κοστίζει την ίδια τη ζωή του, είτε ουσιαστικά είτε κυριολεκτικά. ■

Άννα Κάπα

φάκελος / το στίγμα του 2005

Παραφράζοντας την πασίγνωστη εισαγωγή στο αξεπέραστο διαυγαστικό και καταγγελτικό Μανιφέστο που μας κληροδότησαν οι Marx και Engels, θα ξεκινήσω επαναλαμβάνοντας για λογαριασμό μου ότι στην εποχή μας: «Ένα φάντασμα πλανιέται πάνω από την ανθρωπότητα: το φάντασμα της πλανητικής κυριαρχίας του άγριου καπιταλισμού μέσω ενός ιδιότυπου αυτοκρατορικού ολοκληρωτισμού, ο οποίος συνδυάζει τις χειρότερες όψεις του πολιτικού και ψυχικού καταναγκασμού του παρελθόντος.

Παγκοσμιοποίηση & ανθρωποειδικός τύπος

Όλες οι δυνάμεις της αντίδρασης ενώθηκαν σε μια ανίερη συμμαχία για να δώσουν σάρκα και οστά σ' αυτό το φάντασμα: οι κεφαλαιοκράτες και οι γραφειοκράτες, οι πολιτικοί και οι κομισάριοι, οι επιστήμονες και οι στρατοκράτες, οι ακαδημαϊκοί και οι ιεροκήρυκες, οι διαχειριστές και οι διώκτες. Ο αυτοκρατορικός ολοκληρωτισμός, ιδεολογική και πολιτική έκφανση του παγκοσμιοποιημένου άγριου καπιταλισμού συνιστά μια απειλή για ανθρώπινη κοινωνία. Είναι κατά συνέπεια καιρός οι αντίπαλοί του να εκθέσουν ανοιχτά μπροστά σ' όλο τον κόσμο τις αντιλήψεις, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, και ν' αντιπαραθέσουν στην πραγματική απειλή του υπό ενσάρκωση φαντάσματος του αυτοκρατορικού ολοκληρωτισμού, μια θεωρία και μια μέθοδο για την αντιμετώπιση του. Η ιστορία όλων των κοινωνιών μέχρι σήμερα ήταν ιστορία ταξικών αγώνων. Η ιστορία όλων των κοινωνιών από δω και πέρα, θα είναι η ιστορία της ανυπαρξίας οποιουδήποτε κοινωνικού αγώνα. Θα είναι, δηλαδή, η ιστορία του αυτοκρατορικού ολοκληρωτισμού, απέναντι στον οποίο οι δυνάμει σκλάβοι του μπορούν και πρέπει να εναντιωθούν».

Ο πολιτικός και ο ψυχικός ολοκληρωτισμός (με εργαλεία του τη θρησκεία και τις κατά καιρούς διαθέσιμες ψυχοτεχνικές χειραγώγησης) ως μέθοδοι διευθέτησης των ανθρώπινων υποθέσεων σε βάρος και εναντίον των ανθρώπων, εναλλάσσονταν μεταξύ τους κατά τη μακραίωνη ιστορική διαδρομή των ανθρώπινων κοινωνιών. Ο πρώτος στηρίζεται, κυρίως, στην άσκηση της ανοικτής φυσικής βίας. Ο δεύτερος βασίζεται στις διανοητικές και ψυχολογικές λοβοτομές, που αλλοιώνουν ύπουλα την ανθρώπινη βούληση μέχρι τον τελικό εκμηδενισμό της. Η ενοποίηση αυτών των δύο μορφών καταναγκασμού, χειραγώγησης και ελέγχου σε συνδυασμό με την εξέλιξη των τεχνικών που επιτρέπουν την προγραμματισμένη διαστροφή του ανθρώπινου ψυχισμού, εγκαινιάζουν μια περίοδο κρίσης κατά την οποία ο άνθρωπος όπως τον γνωρίζαμε μέχρι σήμερα (ως βιολογική και ψυχοδιανοητική ενότητα) βαθμιαία υποκαθίσταται από ένα ανθρωποειδικό τύπο με προβλεπτά και διαμορφώσιμα ψυχικά γνωρίσματα, ο οποίος είναι κατάλληλος να λειτουργήσει στις νέες συνθήκες του παγκοσμιοποιημένου καπιταλισμού. Από το 1971, ολόκληρος ο κόσμος μπήκε σε μια περίοδο βαθιάς κρίσης που θίγει όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Η κρίση πυροδοτήθηκε από την πελώρια επιχείρηση για την αμερικανοποίηση της παγκόσμιας οικονομίας (που αποδόθηκε με τον όρο «παγκοσμιοποίηση») η οποία ξεκίνησε με τη νομισματική κρίση του Μαΐου του 1971. Με βασικά εργαλεία το «Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» (ΔΝΤ), την «Παγκόσμια Τράπεζα» (ΠΤ), τον «Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου» (ΠΟΕ) και τα καταστρεπτικά ιδεολογήματα της «ελεύθερης αγοράς» και της «απεριόριστης ανάπτυξης», η διαδικασία της μεθοδευμένης κρίσης επιταχύνθηκε τρομακτικά μετά τη διάλυση του ανατολικού μπλοκ που λειτουργούσε ως σχετικός αποτρεπτικός παράγοντας. Ως αποτέλεσμα:

1) Στο πεδίο της υλικής παραγωγής, συνειδητοποιείται με όλο και πιο τραγικό τρόπο το γεγονός ότι ο βιομηχανικός πολιτισμός έφτασε στα φυσικά όρια της «ανάπτυξής» του εξαντλώντας με μη-αντιστρεπτό τρόπο τις υλικές προϋποθέσεις της επιβίωσης του ανθρώπινου είδους (ενώ παράλληλα, η αυξανόμενη σπανιότητα των πρώτων υλών εισάγει στην καθημερινότητά μας ένα πλήθος -όλο και πιο άγριων- πολεμικών συγκρούσεων για των έλεγχο των αποθεμάτων τους).

2) Στο πεδίο της οικονομίας, επιτελείται μια χωρίς προηγούμενο κατεδάφιση όλων των ρυθμιστικών κανόνων που καθόριζαν τις σχέσεις εργασίας και κεφαλαίου, με αποτέλεσμα: α) τη μετατροπή του εργαζόμενου σε «πράγμα», με το νομικό περιεχόμενο του όρου, β) την αλλοίωση του περιεχόμενου της εργασίας, γ) τη δραματική αύξηση της ανεργίας στον «αναπτυγμένο» κόσμο, δ) την (εξ' αυτής), επίταση όλων των φαινομένων της κοινωνικής παθολογίας και ε) την επιδείνωση της ανελέητης εκμετάλλευσης του «τρίτου» κόσμου. Και,

3) Στο πολιτιστικό πεδίο, συντελείται μια χωρίς προηγούμενο διάλυση της «πολιτιστικής δημιουργίας της θεσμισμένης κοινωνίας» με τη συστηματική καταστροφή της κριτικής λειτουργίας και τη διαμόρφωση ενός «υπερεκπολιτισμένου και νεοαναλφάβητου κοινού» προορισμένου να καταναλώνει σκουπίδια: «Αυτό που ψυχορραγεί σήμερα -ή που τουλάχιστον αμφισβητείται βαθιά- είναι ο δυτικός πολιτισμός. Ο καπιταλιστικός πολιτισμός, ο πολιτισμός της καπιταλιστικής κοινωνίας... πεθαίνει ως σύνολο από νόρμες και αξίες, ως κοινωνικο-ιστορικός τύπος ατόμων, ως σημασία σχέσης της συλλογικότητας με τον εαυτό της, με τις συνιστώσες της, με το χρόνο και με τα ίδια της τα έργα». Μέσα σε 30 χρόνια, όλες οι προηγούμενες βεβαιότητες κι οι σταθεροποιητικές αξίες αποδεικνύονται ανενεργές και αμφισβητούνται ή ανατρέπονται. Οι κοινωνικοποιητικοί θεσμοί (οικογένεια, σχολείο, γειτονιά) προβάλλουν απολύτως ανεπαρκείς να λειτουργήσουν αποτελεσματικά στις νέες δραστικά μεταλλαγμένες συνθήκες και υποβαθμίζονται ή εξαφανίζονται: Η οικογένεια ως θεσμός της πρωτογενούς κοινωνικοποίησης βαθμιαία υποκαθίσταται από την τηλεόραση, το σχολείο ως θεσμός της δευτερογενούς κοινωνικοποίησης δυσλειτουργεί και η γειτονιά ως συμπληρωματικό και ενοποιητικό στοιχείο αυτών των δύο θεσμών εξαφανίστηκε (χωρίς να αντικατασταθεί από κάτι ανάλογό της). Παράλληλα, οι άλλοι ρυθμιστικοί θεσμοί (δίκαιο, οικονομία, εκπαίδευση, επιστήμη) που για αιώνες συντελούσαν στη διατήρηση και την αναπαραγωγή της κοινωνικής συνοχής, μεταμορφώνονται «ανεξήγητα» σε παράγοντες της κοινωνικής αποσάθρωσης.

Ολόκληρο το ψυχοδιανοητικό, φαντασιακό και υλικό σύμπαν που καθόριζε τη διάπλαση και τη νοηματοδότηση της ανθρώπινης ύπαρξης, αποσυντίθεται ταχύτατα και καμιά προοπτική ή διεκδίκηση μιας άλλης, και-

φάκελος / το στίγμα του 2005

νούργιας (και ποιοτικά διαφορετικής) ανασυγκρότησής του δεν διαφαίνεται στον ορίζοντα. Και σ' αυτό ακριβώς έγκειται η ιστορικά μοναδική τραγωδία της εποχής μας. Η επιχείρηση αμερικανοποίησης της παγκόσμιας οικονομίας που προβλήθηκε και επιβλήθηκε ως «παγκοσμιοποίηση», απλώς επαλήθευσε μετά από μισό αιώνα, την «προφητική» διαπίστωση του Polanyi, σύμφωνα με την οποία: «Το να αφήνεις το μηχανισμό της αγοράς να είναι ο μόνος διευθυντικός παράγοντας της μοίρας των ανθρώπων και του φυσικού τους περιβάλλοντος... θα οδηγήσει σε κατεδάφιση της κοινωνίας».

Στο πολιτιστικό πεδίο, συντελείται μια χωρίς προηγούμενο διάλυση της «πολιτιστικής δημιουργίας της θεσμισμένης κοινωνίας» με τη συστηματική καταστροφή της κριτικής λειτουργίας και τη διαμόρφωση ενός «υπερεκπολιτισμένου και νεοαναλφάβητου κοινού» προορισμένου να καταναλώνει σκουπίδια.

Ο παγκοσμιοποιημένος καπιταλισμός είναι η οικονομική βάση και η πιο συνεπής μορφή του ολοκληρωτικού αυτοκρατορικού φαινομένου που αναπτύσσεται σήμερα ως κακοήθης νεοπλασία σε πλανητικό επίπεδο. Οι κοινωνικές λειτουργίες των καπιταλιστικών ελίτ που στην προηγούμενη φάση επιτελούνταν από ένα σώμα δημοσίων υπαλλήλων, εκτελούνται σήμερα από μια στρατιά έμμισθων κομισάριων των πολυεθνικών εταιριών. Η διαμόρφωση του αυτοκρατορικού φαινομένου προϋποθέτει την ικανότητα της μητρόπολης να επιβάλλει διεθνώς μια ριζική αναδιάταξη αφενός των σχέσεων μητρόπολης και περιφέρειας και αφετέρου των σχέσεων εργασίας και κεφαλαίου.

Αλλά για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, πρέπει να διασφαλιστεί: (α) η επιβολή και η λειτουργία ενός διεθνούς μοντέλου ποινικής καταστολής (που εγγυάται την εξουδετέρωση των αντιδράσεων που συνεπάγονται αυτές οι ανατροπές) και (β) η χειραγώγηση της ανθρώπινης βούλησης (πράγμα που σημαίνει τη διαμόρφωση ενός ανθρωποειδικού τύπου κατάλληλου να λειτουργεί στο πλαίσιο της καινούριας κοινωνικο-ιστορικής πραγματικότητας).

Ο πρώτος στόχος έχει ήδη επιτευχθεί: Κατά τη μεταπολεμική περίοδο, μέσω της αντιναρκωτικής, αντικομουνιστικής και αντιτρομοκρατικής σταυροφορίας, οι ΗΠΑ διαμόρφωσαν και επέβαλαν διεθνώς (με μύριους όσους πολιτικούς, διπλωματικούς, οικονομικούς και στρατιωτικούς εκβιασμούς) ένα μοντέλο ποινικής καταστολής υπό τον απόλυτο έλεγχό τους και διασφάλισαν την ανεξέλεγκτη δράση των οργάνων τους (DEA, CIA, FBI), που εποπτεύουν την κατά τόπους εφαρμογή του.

Ο δεύτερος στόχος είναι υπό επίτευξη: Μέσω της ομογενοποίησης των διαφορετικών τρόπων ύπαρξης των ανθρώπινων κοινωνιών, των ομάδων και των ατόμων επέρχεται μια ριζική ανατροπή στην τεράστια ποικιλία των στοιχείων που χαρακτηρίζουν, συνθέτουν και νοηματοδοτούν τις ανθρώπινες κοινωνίες στον πλανήτη: Τα συστήματα αξιών, οι τρόποι ύπαρξης, οι στάσεις ζωής, οι ιστορικές μνήμες, οι τρόποι παραγωγής, διατροφής, ένδυσης και ψυχαγωγίας, η ιατρική πρακτική, ομογενοποιούνται σε ενιαία μοντέλα που εφαρμόζονται αδιακρίτως σε όλο τον πλανήτη. Από τη στιγμή που θα ολοκληρωθεί αυτή η πορεία. ο άνθρωπος, απογυμνωμένος από την ιστορική του διάσταση, θα «υφίσταται» σαν ένα απλό αν-ιστορικό είδος πλάι στα άλλα είδη του ζωικού βασιλείου. Το πρόβλημα για την εξουσία ήταν πάντοτε «η κατασκευή ενός πράγματος που δεν υπάρχει, ενός ανθρώπινου είδους το οποίο θα μοιάζει με τα άλλα ζωικά είδη και του οποίου η μόνη ελευθερία θα συνίσταται στη διατήρηση του είδους». (H. Arendt)

Όπως είναι ευνόητο, για να ολοκληρωθεί αυτή η εξέλιξη, απαιτείται μια βαθιά, προγραμματισμένη και συστηματική επέμβαση στον πυρήνα των ψυχικών λειτουργιών του ανθρώπου: Αντίληψη. Βούληση. Εναισθησία. Κρίση. Μνήμη. Νοημοσύνη. Προσανατολισμός. Προσοχή. Σκέψη. Συγκέντρωση. Συναίσθημα. Συνείδηση. Τάση για ενέργεια. Όλα αυτά τα στοιχεία πρέπει να διαφοροποιηθούν, σε διαφορετικό βαθμό και με διαφορετικούς τρόπους. Και διαφοροποιούνται με δραστικές παρεμβάσεις στα μέσα με τα οποία συλλαμβάνουμε τον, επικοινωνούμε με τον και ενεργούμε στον κόσμο, στο επίπεδο της αντίληψης (με τον εκτοπισμό της έννοιας από την εικόνα), στο επίπεδο της γλώσσας (με τη διαστροφή του περιεχομένου των λέξεων και των εννοιών, όπως π.χ. η εργασία που μεταποιήθηκε σε απασχόληση, ο εργαζόμενος σε απασχολήσιμο, η ανεργία σε φτώχεια, κ.α.), και στο επίπεδο της δράσης (με την τροποποίηση της είδους και του περιεχομένου της βούλησης και της τάσης για ενέργεια). Όλα αυτά συνεπάγονται μια ριζική αποδυνάμωση (και, συνεπώς, αλλοίωση και ρηχότητα) της κρίσης, της μνήμης, του προσανατολισμού (σε σχέση με το χώρο, το χρόνο, τον εαυτό μας και τους άλλους), του συναισθήματος και της συνείδησης, και κατατείνουν στη διαμόρφωση ενός νέου τύπου ανθρώπου ο οποίος έχοντας εσωτερικεύσει τη δουλεία του ως μια δήθεν αδήριτη «αναγκαιότητα» η οποία υπερβαίνει τη θέλησή του, παραιτείται από το δικαίωμά του να δημιουργεί τον κόσμο, την ιστορία και τον εαυτό του, και έτσι μετασχηματίζεται από ενεργός κινητήρια δύναμη της ιστορίας σε παθητικό ενεργούμενό της. «Αυτός ο τύπος ανθρώπου έχει υλοποιηθεί ιστορικά: Είναι ο άνθρωπος της σύγχρονης εποχής, είναι ο άνθρωπος της μάζας, ο ικανοποιημένος με την ευτελή του μόρφωση, τις ασήμαντες αρετές του, την ευτυχία που του προκαλεί η μέτρια τοξικομανία του... Είναι ένας άνθρωπος αδύναμος, αφοπλισμένος, ευνουχισμένος, απομονωμένος. Είναι ο άνθρωπος της ψυχρής τεχνολογίας και των κομματιασμένων συναισθημάτων. είναι ο άνθρωπος που έχει εξοριστεί μέσα στον εαυτό του. Σχιζοειδικός έξω απ' τους τοίχους του ψυχιατρείου. Σχιζοφρενικός μέσα σ' αυτούς...»

Στον ιστορικό ορίζοντα του ανθρώπου προβάλλει ήδη το φάσμα της παγκοσμιοποιημένης, ομογενοποιημένης στρατοπεδικής, κοινωνίας που ευαγγελίζεται η αυτοκρατορική παράνοια των ΗΠΑ. Μιας κοινωνίας που το πειραματικό της μοντέλο έχει δοκιμαστεί μαζικά με «επιτυχία» στα εργαστήρια της «ολοκληρωτικής κυριαρχίας» της Εξουσιαστικής Διεθνούς: Τα στρατόπεδα συγκέντρωσης και τα στρατοκρατικά καθεστώτα σε όλη την έκταση του πλανήτη αποτελούν το ήδη βιωθέν εξουσιαστικό προείκασμα της αποτρόπαιης κατάστασης που θα βιωθεί σ' ένα πολύ κοντινό μέλλον από τις ανθρώπινες κοινωνίες οι οποίες θα συντίθενται από μια ομοιογενή μάζα ανιστορικών ανθρωποειδών, προγραμματισμένων να μην παρεκκλίνουν ποτέ από τον «κανόνα». Ένα άθυρμα από ιδεώδεις μέσους «πολίτες» για τους οποίους δεν έχει καμιά σημασία εάν φορούν την ομοιόμορφη στολή των φυλακισμένων ή εάν βολεύονται με ένα συμβατικό ζουρλομανδύα. Η ολοκληρωτική χειραγώγηση της ανθρώπινης βούλησης και ο συνακόλουθος οριστικός θρίαμβος της παγκοσμιοποιημένης εξουσίας, δεν αποτελεί μια μακρινή αποκρουστική προοπτική, αλλά την (υπό διαμόρφωση) οδυνηρή πραγματικότητα μιας ιστορίας που τείνει στην αυτοαναίρεσή της. Κι όπως σηματοδοτείται από τις εξελίξεις, ο άνθρωπος -εάν δεν αντιδράσει- θα υποστεί σύντομα την οριστική «λύση» αυτού του προβλήματος, με την αμετάκλητη απώλεια του δικαιώματός του να νοηματοδοτεί την κοινωνία, την ιστορία και τη ζωή του.

Ζώντας στην εποχή της ομογενοποιημένης συνείδησης, διαπιστώνουμε καθημερινά ότι οι προοπτικές είναι απελπιστικές. Αλλά παράλληλα, ανακαλύπτουμε ότι υπάρχουν ελπιδοφόρες νησίδες αμφισβήτησης που θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε μέτωπα αντίστασης. «Αυτά τα μέτωπα της αντίστασης βρίσκονται παντού υπό διαμόρφωση. Και πρέπει να τα χτίσουμε, καθένα μας χωριστά και όλοι μαζί», εξεγειρόμενοι. Γιατί η εξέγερση είναι το δέλεαρ της ιστορίας. Η πρώτη πράξη της ζωής (με το βιολογικό και το ψυχικό της περιεχόμενο). Η κεντρική έννοια της διανοητικής παραγωγής, της επιστήμης, της λογοτεχνίας, της μουσικής, των εικαστικών τεχνών. Μ' άλλα λόγια, το βασικό εργαλείο της επιβίωσής μας. Στην εποχή της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης η εξέγερση ξεκινάει από την εναντίωση στην εφιαλτική οργουελιανή γλώσσα που τείνει να μας καταστήσει ανίκανους να συλλαμβάνουμε, να στοχαζόμαστε, να κριτικάρουμε και να εναντιωνόμαστε στην πραγματικότητα, όπως αυτή ορίζεται από τον εσμό των κομισάριων οι οποίοι βρίσκονται στην υπηρεσία του αυτοκρατορικού καθεστώτος και έχουν ως υπηρεσιακό καθήκον να μας αναγκάσουν να εσωτερικεύσουμε τις συντελούμενες μεταβολές ως κάτι το αναπόφευκτο, το αναπότρεπτο και το μοιραίο. Σήμερα, για πρώτη φορά στην ιστορία μας είμαστε αντιμέτωποι με την καθολική κυριαρχία ενός παραλογισμού που τείνει να μεταλλάξει την ανθρώπινη φύση μας.

Στον ιστορικό ορίζοντα του ανθρώπου προβάλλει ήδη το φάσμα της παγκοσμιοποιημένης, ομογενοποιημένης στρατοπεδικής, κοινωνίας που ευαγγελίζεται η αυτοκρατορική παράνοια των ΗΠΑ.

Αυτός «ο παραλογισμός δεν βρίσκεται στο γεγονός ότι οι μηχανισμοί που δημιούργησε ο άνθρωπος είναι κάτω από ορισμένες συνθήκες πιο δυνατοί και μάλιστα πιο έξυπνοι από τον άνθρωπο. Βρίσκεται στο γεγονός ότι οι μηχανισμοί αυτοί δημιουργούν αναγκαστικά καταστάσεις που υποχρεώνουν τον άνθρωπο να παίζει σ' ένα παιχνίδι όπου οι πιθανότητες της ολοκληρωτικής συντριβής του αυξάνουν συνεχώς...».

Κλεάνθης Γρίβας

1. **Κορνήλιος Καστοριάδης:** *Το περιεχόμενο του Σοσιαλισμού* (Υψιλον, 1986)

2. **Karl Polanyi:** *The Great Transformation*, (1944), σ.73, (*Ο Μεγάλος Μετασχηματισμός*, Νησίδες, 2001)

3. **R. Jaccard:** *Η εξορία μέσα μας*, (Χατζηνικολή, 1981), σ.11

4. **Jean Jegler:** *Εγχειρίδιο Αντιπολιτευτικής Κοινωνιολογίας*, 1983), σ.256

5. **Jan Kott:** *Σαίξπηρ, ο σύγχρονός μας* (Αθήνα, Ηριδανός,χχ)

φάκελος / το στίγμα του 2005

Ω τι κόσμος γονείς!

Αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες κοινοτοπίες: τα παιδιά είναι το μέλλον του κόσμου. Ε, τότε αυτός ο κόσμος ας μην είναι και ιδιαίτερα χαρούμενος. Επειδή μπορεί μεταξύ του 1960-2000 οι θάνατοι παιδιών κάτω των πέντε χρόνων να μειώθηκαν κατά 50% αλλά σήμερα υπολογίζεται ότι κάθε λεπτό πεθαίνουν 20 παιδιά, δηλαδή 1232 παιδιά την ώρα. Υπολογίζεται ότι 10.800.000 παιδιά - όσο ο πληθυσμός μιας χώρας όπως η Ελλάδα- κάθε χρόνο πεθαίνουν πριν γίνουν πέντε χρόνων. Και μάλιστα από αιτίες που μπορούσαν να προληφθούν. Αρκεί να σκεφτεί κανείς ότι το 54% όλων αυτών των θανάτων σχετίζονται με τον υποσιτισμό.

Και ποιος πληρώνει αυτό το φρικτό φόρο υπονόμευσης του μέλλοντός του; Μα οι λιγότερο αναπτυγμένες χώρες. Είναι χαρακτηριστικό ότι σχεδόν οι μισοί θάνατοι παιδιών κάτω των 5 ετών παγκοσμίως -το 42% για την ακρίβεια- συμβαίνουν στην υποσαχάρια Αφρική, το ένα τρίτο (33%) στη Νότια Ασία, το 13% στις χώρες της Αν.Ασίας και του Ειρηνικού, στη Μ. Ανατολή και τη Βόρειο Αφρική το 5%, στη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική το 4%, στην Κεντρική Ανατολική Ευρώπη και στην Κοινοπολιτεία των Ανεξάρτητων χωρών καθώς και στις χώρες της Βαλτικής το 2% ενώ στις βιομηχανικές χώρες το 1%. Ωστόσο ας μη γελιόμαστε, η φτώχεια δεν είναι αποκλειστικότητα των αναπτυσσόμενων χωρών αφού σε 11 από τις 15 βιομηχανικές χώρες για τις οποίες υπάρχουν συγκρίσιμα στοιχεία, η αναλογία παιδιών που ζουν σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος μέσα στην προηγούμενη δεκαετία έχει ανεβεί.

Μια μακροπρόθεσμη ματιά στα στοιχεία των διεθνών οργανισμών που ασχολούνται με το θέμα μπορεί να επιτρέπει κάποια μορφή αισιοδοξίας αφού σήμερα παγκοσμίως τα παιδιά έχουν τις μισές πιθανότητες να πεθάνουν πριν γίνουν πέντε χρονών: στις αρχές της δεκαετίας του 1960 ένα στα πέντε παιδιά πέθαινε πριν φτάσει τα πέντε του χρόνια. Το 2002 το ποσοστό αυτό μειώθηκε σε λιγότερο από το ένα στα 12, ένα ποσοστό που εξακολουθεί να είναι απαράδεκτα υψηλό, αντιπροσωπεύοντας κοντά 11 εκατομμύρια θανάτους ετησίως που θα μπορούσαν να προληφθούν.
Και φυσικά οι πιθανότητες επιβίωσης ενός παιδιού εξαρτώνται άμεσα από το μέρος που θα γεννηθεί. Ή αλλιώς εκεί όπου η παιδική ηλικία είναι καταστραμμένη: Το 2002, τα 7 στα 1000 παιδιά στις βιομηχανικές χώρες πέθαιναν πριν τα πέντε τους ενώ στο άλλο άκρο, την υποσαχάρια Αφρική πέθαιναν 25 φορές περισσότερα, 174 στα χίλια.

Πρώτη πρώτη στις χώρες με τη μεγαλύτερη επιδείνωση στα ποσοστά παιδικής θνησιμότητας κάτω των πέντε ετών από το 1990 έρχεται το Ιράκ -το εμπάργκο και μία ακόμη στρατιωτική επίθεση φαίνεται να έχουν «αποτελέσματα»- κι ακολουθούν η Μποτσουάνα, Ζιμπάμπουε, Σουαζιλάνδη, Κένυα, Καμπότζη, Καμερούν, Ακτή Ελεφαντοστού, Καζακστάν, Ουζμπεκιστάν. Το έιτζ στη δεκαετία του 1990 επέφερε ένα ακόμη δραματικό πλήγμα στις κοινωνίες των 48 λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, 11 από τις οποίες παρουσίασαν μία αντιστροφή στο μέσο προσδόκιμο χρόνο επιβίωσης: μόνο στη Ζάμπια υπολογίζονται σε 650.000 τα ορφανά από έιτζ αφού εκεί όπως και σε μερικές ακόμη υποσαχάριες αφρικανικές χώρες το έιτζ είναι η πρώτη αιτία θανάτου για ανθρώπους ηλικίας 15-49 χρόνων. Μέχρι το τέλος του 2003 περίπου 15 εκατομμύρια παιδιά κάτω των 18 χρόνων είχαν μείνει ορφανά από την επιδημία: τα οκτώ στα δέκα από αυτά τα παιδιά ζουν στην υποσαχάρια Αφρική.

Σε αυτήν την μάστιγα προστίθενται και οι ένοπλες συρράξεις που καταστρέφουν κάθε απόπειρα κοινωνικής και οικονομικής ζωής: είναι χαρακτηριστικό ότι την περασμένη δεκαετία 20 από τις 48 αυτές χώρες επλήγησαν από βίαιες

φάκελος / το στίγμα του 2005

συγκρούσεις: δεν είναι τυχαίο ότι οι δέκα από αυτές έχουν τα υψηλότερα επίπεδα παιδικής θνησιμότητας. Άλλωστε από τις 40 χώρες με τον μεγαλύτερο αριθμό εσωτερικά εκτοπισμένου πληθυσμού από συρράξεις οι 16 ανήκουν στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες. Το χάσμα της ανισότητας στο εισόδημα μεταξύ των χωρών που διευρύνθηκε την περασμένη δεκαετία μπορεί να αποτελεί μία από τις προφανείς αιτίες αυτής της δραματικής κατάστασης.

Άλλωστε ένα μεγάλο μέρος των πόρων των πιο φτωχών χωρών δεν πηγαίνει για την ικανοποίηση των κοινωνικών τους αναγκών αλλά για την αποπληρωμή ενός δυσβάσταχτου χρέους που παίρνει τη μορφή αφαίμαξης αναιμικού: μέχρι το 1998 το ποσό που χρωστούσαν οι πιο φτωχές χώρες σε χρέος ισοδυναμούσε με το συνολικό ετήσιό τους ΑΕΠ. Δεν είναι τυχαίο ότι το 14% των εθνικών προϋπολογισμών των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών πηγαίνουν στις αμυντικές δαπάνες ενώ το 20-30% στην εξυπηρέτηση του χρέους τους. Την ίδια στιγμή οι δαπάνες για την υγεία και την εκπαίδευση είναι της τάξης του 5% και 13% αντίστοιχα.

Από την άλλη πλευρά η διεθνής κοινότητα παρά τις πιέσεις διεθνών οργανισμών μειώνει την αναπτυξιακή βοήθεια από 11,3 δισ. δολάρια το 1988/89, ή 0,08 του συνολικού ΑΕΠ των κρατών-δωρητών, στα 10,7 δισ. δολάρια το 1999 ή 0,05% του ΑΕΠ, απομακρυνόμενη ολοένα από τον στόχο παροχής του 0,15% του ΑΕΠ που είχε τεθεί από τα Ηνωμένα Έθνη ως στόχος της χιλιετίας για τον περιορισμό της φτώχειας στον πλανήτη στο μισό μέχρι το 2015. Μείωση που σημαίνει μια πτώση 45% στην καθαρή εξωτερική βοήθεια σε πραγματικούς όρους κατά κεφαλήν για τις πλέον φτωχές χώρες της γης. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμη και η εξωτερική βοήθεια δεν χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη των χωρών αυτών αλλά για τις απαιτήσεις του εξωτερικού χρέους αφού μέχρι τα μέσα του '90 το 40% αυτής της βοήθειας πήγαινε για την αποπληρωμή του χρέους τους. Χρέος που το πληρώνουν πανάκριβα καθώς έτσι στερούν από τις κοινωνίες τους πόρους που θα τους έδιναν τη δυνατότητα επενδύσεων σε βασικές υπηρεσίες για την ανακούφιση της ζωής των φτωχών και των παιδιών τους.

Για παράδειγμα η Μοζαμβίκη το 1997 δαπάνησε για την εξυπηρέτηση του χρέους της σχεδόν το 50% των εσόδων της, κάτι που μεταφράζεται σε περίπου 7 δολάρια κατά κεφαλήν και την ίδια στιγμή ξόδεψε τα μισά από αυτά -τρία δολάρια-για κοινωνικές δαπάνες. Τη χρονιά αυτή πέθαναν 160.000 παιδιά κάτω των πέντε χρόνων. Στην Τανζανία η εξυπηρέτηση του χρέους απορρόφησε εννιά φορές το ποσό των δαπανών για την βασική ιατρική φροντίδα και τέσσερις φορές για την βασική εκπαίδευση.

Πέθαναν ένα στα εφτά παιδιά κάτω των πέντε ετών και 2.400.000 παιδιά έμειναν εκτός σχολείου. Τραγικό δίδαγμα από αυτήν την αλαζονική έως εγκληματική μείωση πόρων και ζωής από τις πλέον ευάλωτες κοινωνίες; _,τι η ευμάρεια είναι ανάλογη της αναλγησίας αφού οι πλουσιότερες χώρες είναι αυτές που κατά κανόνα δεν τηρούν τις δεσμεύσεις τους έναντι των πιο αδυνάτων συγκατοίκων μας στον πλανήτη.

Από την άλλη πλευρά οι διεθνείς οργανισμοί προσπαθούν να πείσουν τους πιστωτές να παγώσουν τα χρέη τους προς τις χώρες αυτές.

Η αξιοπρεπής διαβίωση στον πλανήτη δεν είναι οικονομικό θέμα αλλά περισσότερο ένα ζήτημα πολιτικών δεσμεύσεων και αποφασιστικότητας, αφού για να ξεπεραστεί το χρέος που στραγγαλίζει τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες απαιτούνται 29,5 δισ. δολάρια, ποσό γελοίο αν αναλογιστεί κανείς ότι αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 0,15% του συνδυασμένου ΑΕΠ των βιομηχανικών χωρών.

Αν κάτι γίνεται φανερό είναι ότι η αξιοπρεπής διαβίωση στον πλανήτη δεν είναι οικονομικό θέμα αλλά περισσότερο ένα ζήτημα πολιτικών δεσμεύσεων και αποφασιστικότητας, αφού για να ξεπεραστεί το χρέος που στραγγαλίζει τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες απαιτούνται 29,5 δισ. δολάρια, ποσό γελοίο αν αναλογιστεί κανείς ότι αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 0,15% του συνδυασμένου ΑΕΠ των βιομηχανικών χωρών.

Μέχρι τότε το έγκλημα που συντελείται έχει επακριβώς προσδιοριστεί. Σύμφωνα με ερευνητές του London School of Economics και του Πανεπιστημίου του Μπριστολ με τους οποιους συνεργάστηκε η UNICEF περισσότερα από τα μισά παιδιά στον αναπτυσσόμενο κόσμο αποστερούνται εάν ή περισσότερα από τα στοιχειώδη αγαθά ή υπηρεσίες για την επιβίωσή τους καθώς:

*640 εκατομμύρια παιδιά δεν έχουν ικανοποιητική στέγαση *500 εκατομμύρια παιδιά δεν έχουν πρόσβαση σε εγκαταστάσεις υγιεινής *400 εκατομμύρια παιδιά ζουν χωρίς ασφαλές νερό *270 εκατομμύρια παιδια δεν έχουν βασικές υπηρεσίες υγείας *140 εκατομμύρια παιδιά, κυρίως κορίτσια, δεν έχουν πάει ποτέ σχολείο *90 εκατομμύρια παιδιά πεινάνε σε σοβαρό βαθμό.

Το πλέον ανησυχητικό είναι πως τουλάχιστον 700 εκατομμύρια παιδιά υποφέρουν από τουλάχιστον δυο ή περισσότερες από τις παραπάνω στερήσεις...

Ιωάννα Σωτήρχου

Το τέλος της γεωπολιτικής

Ο όρος "γεωπολιτική" επινοήθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα. Με συγκεκριμένες ιδεολογικές προσλήψεις, εκκεντρικά απόλυτη μέσα στην ασάφειά της, περιλαμβάνει τη μελέτη επιρροής γεωγραφικών παραγόντων στην πολιτική δράση. Έφτασε γρήγορα να δικαιολογήσει την κατάκτηση και τον επεκτατισμό. Στην ουσία, η γεωπολιτική έντυσε με επιστημονικό μανδύα τη δομική λειτουργία των εθνών-κρατών μετά την πρωταρχική συσσώρευση και την επιτυχή κατασκευή ταυτότητας. Η ταύτιση αργότερα του όρου με τις επιδιώξεις του Τρίτου Ράιχ απονομιμοποίησε τη χρήση του, όχι όμως την ουσία. Η επαναφορά της στην κυρίαρχη πολιτική οφείλεται κατά κύριο λόγο στον Κίσινγκερ ο οποίος την χρησιμοποιεί για να περιγράψει τις προσπάθειες για τη διατήρηση μιας ευνοϊκής για την Αμερική ισορροπίας ισχύος. Επιβάλλει παράλληλα την απαρχή των αυτοκρατορικών δομών, την αρχή του τέλους του ψυχρού πολέμου.

Σήμερα, η διάδοση της γεωπολιτικής στους επιστημονικούς - εξουσιαστικούς κύκλους είναι αντιστρόφως ανάλογη της πραγματικής της επιρροής στην άσκηση πολιτικής. Αυτό οφείλεται στο ότι οι πυλώνες πάνω στους οποίους χτίστηκε έχουν καταρρεύσει. Το έθνος - κράτος ξεφτίζει. Στην αρχή του 20ου αιώνα έδωσε τα συμπαγή μάτια και αυτιά που είχε ανάγκη η διαφήμιση για να εμπεδώσει την κατανάλωση ως αξία ζωής. Τώρα ζει την κηδεία του από την ίδια την κοινωνία της διαφήμισης. Η διάλυση της κληρονομιάς του Διαφωτισμού παρέσυρε και το έθνος - κράτος σε μια ανεπίστρεπτη άβυσσο. Παραμένει ζωντανό μόνο μέχρις ότου η παγκοσμιοποίηση βρει τη νέα ενοποιητική της βάση. Δεν αποκλείεται μάλιστα να πάρει τον ρόλο που επεφύλαξε ο νόμος για τη θρησκεία, αυτόν ενός πολιτιστικού προϊόντος. Η αγορά ως απόλυτος νομοθέτης αλλάζει τους όρους της πολιτικής συγκρότησης. Η νεοηθική επιζητά την ταύτιση. Δεν θα ' ναι χωρίς πισωγυρίσματα αυτή η κοσμογονία, αλλά κάθε μάχη υπεράσπισης του έθνους θα ' ναι μάχη χαρακωμάτων.

Όλοι οι μέχρι τώρα πολιτισμοί στηρίχθηκαν και σεβάστηκαν μια σχέση ανθρώπου - γης. Όμως κι αυτός ο δεσμός δείχνει πλέον αναχρονιστικός. Η ίδια η έννοια θεμέλιο της αστικής τάξης, η ιδιοκτησία, απαξιώνεται. Ζούμε την παραλυσία της μνήμης, μια πραγματική λήθη. Η γενετική μηχανική ήδη υπόσχεται να μεταφέρει την αγροτική παραγωγή στο εργαστήριο, ενώ ανύπαρκτη είναι πλέον η αίσθηση δημόσιου χώρου στις μεγαλουπόλεις. Τον ρόλο αυτόν ανέλαβε το θέαμα, ενώ η Γη συρρικνώθηκε στον διακοσμημένο μικρόκοσμο του δωματίου ή του γραφείου μας. Αυτή η αποεδαφικοποίηση καταργεί στην ουσία τη γεωπολιτική και αναμορφώνει την έννοια του πολέμου. Το καθεστώς αποτροπής - ισορροπίας καθώς και τα όργανα συλλογικών μορφών διευθέτησης (ΟΗΕ, ΝΑΤΟ) που επέβαλλε το μεταπολεμικό status ως εγγυητές των ζωνών επιρροής ξεφτίζουν παίρνοντας μαζί τους και κάθε πολύπλοκο κράτος μόρφωμα (Τσεχοσλοβακία, Γιουγκοσλαβία, Ρωσία).

Ο παγκόσμιος χώρος της κατανάλωσης οφείλει να επιβάλει κοινά πολιτιστικά χαρακτηριστικά. Κάθε παρέκκλιση είναι ένοχη εκ των προτέρων. Το ιδεολογικό σχήμα του Χάντιγκτον ο οποίος με το νέο του βιβλίο δείχνει πλέον την επέκταση του πολιτιστικού πολέμου στο εσωτερικό των δυτικών κοινωνιών. Έχουμε μεταφορά χρήσης όρων από το ποινικό λεξιλόγιο, τη θρησκεία, ακόμα και την ψυχοπαθολογία προς την αρένα των διεθνών σχέσεων. Ο πόλεμος ως διεθνής αστυνομικός μηχανισμός διευθέτησης ρόλων. Όχι αλλαγής συνόρων ή στρατιωτικής κατοχής. Δεν χρειάζεται πλέον κανείς να εγγυηθεί τη σταθερότητα διότι είναι η ίδια που επιζητά τη σύγκρουση. Ζωτικός χώρος είναι ο χώρος ευθύνης του εμπορεύματος, άρα όλος ο κόσμος. Εξ ου και η ευκολία με την οποία γίνεται δεκτό το ιδεολόγημα των προληπτικών πολέμων. Είναι μέρος της ανάγκης του δυτικού πολιτισμού να καταστεί ο μόνος δυνατός.

Δεν χρειάζεται πλέον κανείς να εγγυηθεί τη σταθερότητα διότι είναι η ίδια που επιζητά τη σύγκρουση. Ζωτικός χώρος είναι ο χώρος ευθύνης του εμπορεύματος, άρα όλος ο κόσμος.

Η αντίσταση σε αυτή την ολοκληρωτική λογική δεν μπορεί φυσικά να έρθει ως υπεράσπιση του έθνους - κράτους ούτε από αντι-ιμπεριαλιστικά σχήματα. Δεν είναι ότι είναι πλέον ξεπερασμένα, είναι ότι αυτή η γραμμική λογική τους επέβαλε τη συνέχεια και την πρόοδο ως πανάκεια, τους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες ως βήμα για τη χειραφέτηση και στην ουσία αποδέχθηκε τη λογική του πολέμου.

Η δύναμη της προόδου έγινε γρήγορα η πρόοδος της δύναμης. Ποτέ ξανά! Κάθε κίνημα αντίστασης μέσα σ' αυτή τη χλεύη της ζωής είναι εκ των πραγμάτων κίνημα ρήξης όχι προτάσεων, κίνημα εξεγερτικό όχι σοσιαλδημοκρατικό ή αντιιμπεριαλιστικό. Δεν ζητά την ειρήνη τους, αλλά επιλέγει έναν νέο πόλεμο, τον κοινωνικό. Ζητά να διαλύσει εν τη γενέσει της την ταυτότητα που μας χτίζουν. Άλλωστε, το εφικτό είναι αυτό που θα πούμε εμείς.

Φιλήμονας Πατσάκης

φάκελος / το στίγμα του 2005

Πέρα από την αδιαφοροποίητη μάζα

Η ισλαμική ποικιλομορφία για αρχαρίους

Άρθρο του Paul Bowman από την συλλογική μπροσούρα «Ενάντια στον πόλεμο και την τρομοκρατία», η οποία δεν έχει μεταφραστεί στα ελληνικά. Ο Paul Bowman είναι αγγλικής καταγωγής, αναρχικός, διεθνιστής με πάνω από 15 χρόνια κοινωνική και πολιτική δράση.

Φονταμενταλισμός; Το ισλάμ όπως και ο χριστιανισμός πρόκειται για μια επεκτατική θρησκεία παρά για μια κλειστή κοινότητα. Η συλλογική συνείδηση του ισλαμισμού ως νέα κοσμική - θρησκευτική πρωτοβουλία είναι η επιδίωξη να προσηλυτίσει ειδωλολάτρες και άπιστους. Εντούτοις, ενώ ο χριστιανισμός βρέθηκε μέσα σε ένα προϋπάρχον κρατικό σύστημα (ρωμαϊκή αυτοκρατορία) και έκανε παραχωρήσεις σε μια χωριστή πολιτική δύναμη, το ισλάμ, που αρχίζει ως μέσο εκπλήρωσης ενός πολιτικού κενού, ήταν η δημιουργική δύναμη ενός νέου κράτους.

Υπό αυτήν τη μορφή η ένταση και ο διαχωρισμός μεταξύ της εκκλησίας και του κράτους που σημαδεύουν τον χριστιανισμό δεν εμφανίζεται μέσα στο Ισλάμ. Ως εκ τούτου η ετικέτα του φονταμενταλισμού είναι παραπλανητική. Στη σύγχρονη δυτική παράδοση η ένταση μεταξύ της εκκλησίας και κράτους έχει έρθει να εκφραστεί ως πίστη σε ένα "seclorum ordo novus" όπου η ζωή είναι χωρισμένη σε δύο σφαίρες - μια κοσμική δημόσια σφαίρα της πολιτικής και μια ιδιωτική σφαίρα μέσα στις οποίες το άτομο μπορεί να διαιρέσει το χρόνο του/της στη λατρεία του Θεού ή χρήματος κατά το δοκούν.

Ο όρος "φονταμενταλισμός" δημιουργήθηκε στις ΗΠΑ από πουριτανούς χριστιανούς με σκληροπυρηνικές και αναχρονιστικές πεποιθήσεις. Είναι άκρως παραπλανητική η ετικέτα "του φανατικού οπαδού" από αυτή την άποψη στους μουσουλμάνους, δεδομένου ότι ένα μεγάλο μέρος των πεποιθήσεων τους προάγει ότι κανένας τέτοιος διαχωρισμός μεταξύ των κοινωνικών, πολιτικών και θρησκευτικών ζητημάτων δεν πρέπει να υπάρχει.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν διαφορές ως προς τον τρόπο με τον οποίο αυτή η τυπική ενότητα μεταξύ της θρησκείας και της πολιτικής πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή, αλλά η ετικέτα του θρησκευτικού φανατισμού έρχεται να αποκρύψει το ζήτημα δημιουργώντας έναν ξεκάθαρο στερεοτυπισμό.

Θρησκευτικός ή πολιτιστικός συντηρητισμός;
Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό γνώρισμα της διάδοσης του ισλάμ είναι ο τρόπος ο οποίος έχει προσαρμοστεί στους προϋπάρχοντες πολιτισμούς που έχει έρθει σε επαφή. Όπου οι προϋπάρχουσες πολιτιστικές πρακτικές δεν είναι ρητά σε αντίθεση με τις κωδικοποιημένες ισλαμικές πρακτικές, έχουν υιοθετηθεί και αναπαραχθεί ως νέος βελτιωμένος ισλαμικός πολιτισμός. Με το πέρασμα του χρόνου πολλές από αυτές τις προϊσλαμικές πολιτιστικές πρακτικές έχουν χαρακτηριστεί αναδρομικά ως ισλαμικές από τις συντηρητικές δυνάμεις της δυτικής κοινωνίας. Συνεπώς είναι συχνή περίπτωση ότι θεωρείται ότι είναι ισλαμική πρακτική, να προέρχεται από προϋπάρχουσες πολιτιστικές και κοινωνικές παραδόσεις της εκάστοτε εθνικής κοινωνίας. Πολλές από αυτές του βόρειου Πακιστάν και του Αφγανιστάν, παραδείγματος χάριν, έχουν πολύ περισσότερο να κάνουν με τους πολιτιστικούς κανόνες του Pashtun παρά με τον ισλαμικό νόμο.

Μια ενοποιημένη ιδεολογία;
Όπως οποιαδήποτε ιδεολογία που αναγάγει την ενότητα ως αρχικό στόχο, το ισλάμ έχει υποστεί στην πράξη μεγάλο αριθμό διασπάσεων και αποσχίσεων. Δυστυχώς δεν υπάρχει ο απαιτούμενος χώρος για πλήρη ιστορική καταγραφή αλλά πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι αυτό που υπάρχει σήμερα ως ισλάμ είναι το αποτέλεσμα μακροχρόνιων διαλεκτικών ιστοριών αντιπαραθέσων, ορθοδοξίας, αίρεσης, καταστολής και μεταρρύθμισης.

Οι σουνίτες (sunni) αποτελούν το μεγαλύτερο κομμάτι του ισλάμ στο οποίο ανήκουν το 90% των μουσουλμάνων. Αν και η διάσπαση μεταξύ των δύο κομματιών -που μετέπειτα θα γίνονταν σουνίτες και σιίτες- βασίστηκε στο ποίος είναι ο πνευματικός διάδοχος του Μωάμεθ-, αργότερα εμφάνισαν τις ουσιαστικότερες πολιτικές και φιλοσοφικές τους διαφορές. Δεδομένου ότι ο Μωάμεθ απέτυχε να αποκτήσει γιο από οποιουσδήποτε από τους πολλούς γάμους του, η μουσουλμανική κοινότητα αφέθηκε χωρίς το σαφή διάδοχο μετά από το θάνατό του. Με τον καιρό καθώς πέθαιναν όλοι όσοι γνώριζαν τον προφήτη και θυμόντουσαν τον λόγο του, αυτή η προφορική καθοδηγητική παράδοση, συμπληρωματική του Κορανίου, η σούνα (sunnah) καταγράφηκε σε πολλά βιβλία εκ των οποίων έξι τον αριθμό αναγνωρίστηκαν ως οι επίσημες πηγές κηρύγματος: το Χαντίθ (Hadith).

Για τους σουνίτες οι νόμοι θα πρέπει να προσδιορίζονται από το Κοράνι και την σούνα, ενώ για τους σιίτες από το κήρυγμα του ιερατείου δηλαδή τους ιμάμηδες που είναι οι μόνοι αληθινοί αντιπρόσωποι του Αλλάχ στην γη. Οι σιίτες αποτελούν σήμερα μόνο το 10% του μουσουλμανικού κόσμου, είναι μια μειονότητα σχεδόν σε όλες τις μουσουλμανικές χώρες, εκτός από το Ιράν, όπου είναι η κρατική θρησκεία. Έχουν συνδεθεί κατά περιόδους με την επιθυμία των μη-αράβων μουσουλμάνων (π.χ. Πέρσες) να απορρίψουν τις τάσεις για την αραβική κυριαρχία πέρα από το ισλάμ που εκφράζεται τις περισσότερες φορές στην καθιερωμένη παράδοση των σουνιτών που έχει το κέντρο της δύναμης της στα αραβικά εδάφη. Αλλά και αυτών το δόγμα δεν είναι ενιαίο.

Η γεωπολιτική θέση του Ισλάμ
Οι περισσότερες από τις ισλαμικές κοινωνίες πέρα από τη βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή υποκλίθηκαν στην ευρωπαϊκή αποικιοκρατία ή στην οθωμανική αυτοκρατορία τον 19ο ή τον 20ο αιώνα. Κοινωνικά αυτές οι περιοχές, αν και περιείχαν μερικά από τα μεγάλα αστικά κέντρα στην ιστορία του πολιτισμού, παρέμειναν πρώτιστα οικονομίες επιβίωσης για την πλειοψηφία των κατοίκων, είτε ως εγκατεστημένοι αγρότες είτε ως βοσκοί νομάδες. Το αποικιακό δόγμα ξεκίνησε τη διαδικασία να εξωθεί τον ντόπιο πληθυσμό από τα εδάφη του, αυτός ο κοινωνικός μετασχηματισμός έγινε το εργαλείο των μετα-αποικιακών καθεστώτων μετά το πέρας ειδικά του Β Παγκόσμιου Πολέμου.

Τα νέα μετα-αποικιακά καθεστώτα διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πρότυπα των πρώην αποικιοκρατών τους. Εισήγαγαν ένα κοσμικό κράτος και θεσμούς, ενώ πολύ συχνά προωθούσαν το δυτικό ντύσιμο και πολιτισμό. Αλλά οι περισσότερες από τις νέες πολυτέλειες των νέων κρατών, όπως η συγκοινωνιακή υποδομή, τα αυτοκίνητα, τα τηλέφωνα, κ.λπ. έπρεπε να αγοραστούν από στο

φάκελος / το στίγμα του 2005

εξωτερικό. Στα κράτη του Κόλπου αυτό θα μπορούσε να πληρωθεί μόνο από το πετρέλαιο χωρίς οποιαδήποτε ανάγκη για την ανάπτυξη της τοπικής βιομηχανίας ή της παραγωγής. Στα κράτη χωρίς πετρελαιοπαραγωγικές πηγές, η πίεση του ισοζυγίου πληρωμών ανέδειξε την ανάγκη να πάει σε παραγωγή προϊόντων ως αντάλλαγμα, προκειμένου να πληρωθεί ο εισαγόμενος εξοπλισμός. Αλλά ξεκινώντας από ένα επίπεδο βιομηχανικής ανάπτυξης ανίκανο να ανταγωνιστεί τη Δύση, το μόνο έτοιμο ήταν η γεωργία. Σε συνδυασμό με τους ισχυρούς δασμούς που προστατεύουν τη δυτική συγκομιδή αγροτικών προϊόντων, ο ντόπιος πληθυσμός αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την αγροτική παραγωγή ως ασύμφορη.

Κατά προσέγγιση 1 στους 5 του παγκόσμιου πληθυσμού είναι μουσουλμάνος - δηλαδή πάνω από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι. Μέχρι σήμερα παρόλο που μιλάμε για την παγκοσμιοποίηση του κόσμου διαμέσου της επανάστασης των τηλεπικοινωνιών, ο χριστιανικός δυτικός κόσμος δεν γνωρίζει για το ισλάμ σχεδόν τίποτα, εκτός από γενικές στερεοτυπικές αναφορές.

Το νέο μουσουλμανικό προλεταριάτο

Αυτή η μάζα των πρόσφατα άκληρων αγροτών, που πηγαίνει προς τα αστικά κέντρα ψάχνοντας για μισθωτή εργασία, είναι ο πολιτικός γίγαντας εν υπνώσει, του ισλαμικού κόσμου. Οποιαδήποτε εξέγερση αυτού του νέου προλεταριάτου θα ήταν ένας σεισμός αρκετά ισχυρός να τινάξει τα θεμέλια όλων των κυρίαρχων δυνάμεων, που συνήθως δεσποτικά επιβάλλονται στην περιοχή. Είναι μεταξύ αυτού του κόσμου στον οποίον οι ισλαμιστές έχουν δουλέψει σκληρά για να καθιερώσουν μια δυνατή κοινωνική βάση. Οργανώνοντας μια κοινωνική πρόνοια βασισμένη στην θρησκεία. Τα περισσότερα από τα μετα-αποικιακά κράτη ανησυχούν πάρα πολύ για την πληρωμή των χρεών τους στις δυτικές τράπεζες και στο ΔΝΤ ώστε δεν εκταμιεύουν τα πενιχρά φορολογικά έσοδά τους για ενίσχυση της κοινωνικής ευημερίας. Περαιτέρω οι τυποποιημένοι όροι "διαρθρωτικής προσαρμογής" από το ΔΝΤ απαγορεύουν οποιαδήποτε τέτοια κοινωνικά έξοδα, ακόμη και αν κάποιο από τα καθεστώτα αυτά ήταν αρκετά διορατικό για να τα εισάγει. Το ισλάμ χτίζει ένα αναδιανεμητικό "σοσιαλδημοκρατικό" φορολογικό σύστημα στα θεμέλιά του, όπως το zakat, μια από τις πέντε υποχρεώσεις της μουσουλμανικής θρησκείας. Οι ισλαμιστές είναι σε θέση να αποκτήσουν προνομιούχους όρους εμπορίου με τη Δύση, ή να ελέγξουν τις τιμές του πετρελαίου. Σε αντάλλαγμα υπόσχονται να κρατήσουν εγκλωβισμένη την λαϊκή εξεγερτικότητα από οποιαδήποτε στοιχεία σοσιαλιστικού ή ταξικού πολέμου.

Εθνικοανεξαρτησιακά καθεστώτα

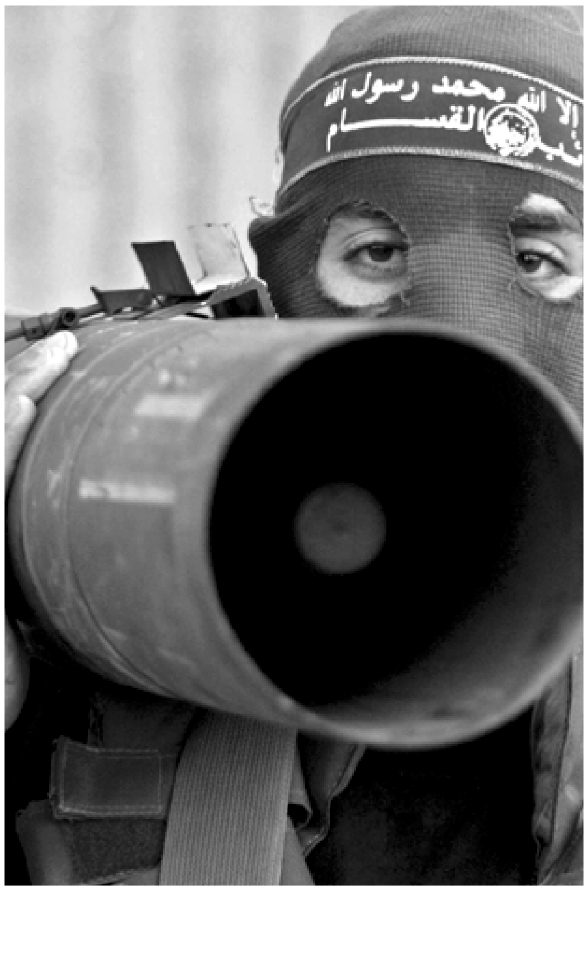
Τα σημερινά καθεστώτα στην Μέση Ανατολή ιδρύονται συνήθως από ανθρώπους που οι ίδιοι με τη σοσιαλιστική ή εθνικοαπελευθερωτική πολιτική τους γνωρίζουν για την αποσταθεροποιητική δυνατότητα του ταξικού πολέμου, ενάντια στους ίδιους ως τους φορείς του νέου συμβιβασμού με τον ντόπιο καπιταλισμό. Έτσι είναι πανευτυχείς για το γεγονός ότι οι ισλαμιστές κρατούν σε ιδεολογική ομηρία τους μουσουλμάνους πέρα από την εγχώρια εξουσία και εφ' όσον εκτρέπεται ο θυμός τους στους εξωτερικούς αποδιοπομπαίους τράγους, όπως το Ισραήλ ή η Αμερική. Αυτή η κοινωνική πρόνοια εξαρτάται δυνητικά από την παρουσία του μουσουλμανικού τεμένους και την ενσωμάτωση σε ολόκληρο το ισλαμικό σύστημα ως ιδεολογικός σχηματισμός.

Το σύστημα παρέχει όχι μόνο την υλική ενίσχυση, αλλά και τους χώρους συνάντησης & συναθροίσεων. Από μία άποψη οι ισλαμικές ιεραποστολές στις φτωχογειτονιές των αστικών κέντρων, αντιστοιχεί στα κέντρα που οι εργάτες σε όλο τον κόσμο έχουν χτίσει για αλληλεγγύη, εκτός από το ότι σε αυτήν την περίπτωση αυτοί οι χώροι δεν είναι τα αυτόνομα προϊόντα της δραστηριότητας εργαζομένων. Μάλλον χρηματοδοτούνται από τα αφεντικά και τους πλουσίους και ελέγχονται από μια δύναμη που μεσολαβεί μεταξύ των δύο, συνήθως των ανταγωνιστικών κοινωνικών τάξεων και του κράτους. Αυτή η κατάσταση δεν οφείλεται σε κάποια έμφυτη αποτυχία της πολιτικής συνείδησης μεταξύ του μουσουλμανικού προλεταριάτου, μάλλον είναι ένα προϊόν του οικονομικού περιβάλλοντος της μαζικής ανεργίας και του καθεστώτος της συσσώρευσης που δεν έχει φθάσει ακόμα στο στάδιο της σχετικής υπεραξίας, αλλά παραμένει στην απόλυτη εκμετάλλευση της εργασίας. Η μάζα του αστικού προλεταριάτου σε πολλές ισλαμικές χώρες δεν έχει αρκετές αποταμιεύσεις για να οργανώσει αυτόνομους χώρους και προγράμματα οικονομικής υποστήριξης, έναντι των οικονομικών πόρων που οι Ισλαμιστές μπορούν να έχουν άμεσα πρόσβαση, ειδικά για ακριβές υπηρεσίες όπως η σύγχρονη υγειονομική περίθαλψη.

Διεθνής αλληλεγγύη και αυτόνομοι χώροι

Αλλά η δημιουργία αυτόνομων χώρων στον ισλαμικό κόσμο απαιτείται απεγνωσμένα από τους γηγενείς εργαζομένους και τους ριζοσπάστες. Είναι γεγονός ότι σε αυτήν την περιοχή η διεθνής αλληλεγγύη μπορεί να διαδραματίσει το σημαντικότερο ρόλο στο μέλλον. Η αλληλεγγύη μπορεί να βοηθήσει να ενισχύσει την δημιουργία αυτόνομων χώρων για το προλεταριάτο της βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής. Ώστε να βρεθεί μια απελευθερωτική πορεία μεταξύ του διαβόλου των σάπιων δεσποτικών καθεστώτων και της βαθιάς θρησκευτικής αβύσσου του στρατευμένου ισλαμικού καπιταλισμού.

Επιμέλεια & απόδοση στα Ελληνικά:.Α.Α.

ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΣΤΙΣ 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ιράκ και στο βάθος Ιράν

Στο Ιράκ οι ΗΠΑ χρειάζονται 150,000 στρατιώτες αλλά κάθε άλλο παρά μπορούν να ελέγξουν όλη την επικράτεια. Αυτό που επιχείρησαν οι κατοχικές δυνάμεις τους προηγούμενους μήνες ήταν από τη μία η μεθόδευση μιάς διαδικασίας πολιτικής νομιμοποίησης του ελέγχου της χώρας και από την άλλη του περιορισμού των εστιών της ιρακινής αντίστασης.

Στην πρώτη περίπτωση, διόρισαν τους προσωρινούς κυβερνώντες, τον πρόεδρο, τον πρωθυπουργό και την κυβέρνηση, στήνοντας μια σειρά νέους και ελεγχόμενους από αυτούς κατασταλτικούς μηχανισμούς, με προγραμματισμό τη διεξαγωγή εκλογών την 30η Ιανουαρίου. Αφού πέτυχαν την υποστήριξη του θρησκευτικού ηγέτη της σιίτικης πλειοψηφίας Αλί Σισταní, είδαν στη συνέχεια τους σουνίτες του κεντρικού Ιράκ να δηλώνουν αποχή από τις εκλογές.

Τα απροκάλυπτα και κυνικά σχέδια των ΗΠΑ στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής, με τη σθεναρή αντίσταση μεγάλου μέρους των λαών της, προβλέπουν μακροχρόνια παρουσία και δεν αποκλείουν την πρόκληση εμφύλιων, διαθρησκευτικών και εθνικών συγκρούσεων, με την αμερικανική εμπλοκή και κυριαρχία σε μια περιοχή από τη Μεσόγειο έως την Κίνα.

Παράλληλα, η ένοπλη αντίσταση των σιίτών ήταν ένα διάλειμμα και προερχόταν κυρίως από τους μαχητές του ριζοσπάστη Μοκτάντα αλ Σαντρ που πολιορκήθηκε από ισχυρές αμερικανικές δυνάμεις στο προπύργιό του την πόλη Νατζάφ. Οι σιίτες κατάφεραν αφενός να μην πειραχτούν οι ένοπλοι αντιστεκόμενοι και αφετέρου να δοθεί στον ίδιο τον Σαντρ η δυνατότητα να πολιτευτεί. Έτσι ο σιίτικός παράγοντας βγήκε αλώβητος και με σίγουρη την κυριαρχία του στα πολιτειακά όργανα που θα προκύψουν, με δεδομένη την πλειοψηφία τους σε επίπεδο επικράτειας αλλά κυρίως στο νότο. Στη συνέχεια οι Αμερικανοί έστρεψαν τις δυνάμεις τους στο κεντρικό Ιράκ των σουνιτών και στο λεγόμενο «τρίγωνο του θανάτου». Αφού κατέλαβαν μετά από βδομάδες αντίστασης το προπύργιο τους την πόλη Φαλούτζα, τώρα στοχεύουν στις άλλες εστίες της σουνιτικής αντίστασης. Μόνο που τώρα δεν προλαβαίνουν και βλέπουν τους σουνίτες ηγέτες να βγαίνουν να καλούν σε μποϋκοτάζ των εκλογών της 30ης Ιανουαρίου. Οι εκτιμήσεις αναφέρουν ότι αυτή η αποχή στερεί την πολιτική νομιμοποίηση των ελεγχόμενων διαδικασιών πολιτικής εξομάλυνσης από τους σουνίτες και με την επικράτηση των σιίτών… ανοίγονται οι ασκοί του Αιόλου της προοπτικής της εμφύλιας σύγκρουσης.

Παράλληλα φυσικά υπάρχει ο κουρδικός παράγοντας στο βορά, οδηγώντας στην πιθανότητα τριχοτόμησης του Ιράκ. Αυτήν την προοπτική, δηλαδή του εμφυλίου, όχι μόνο δεν αποκλείουν τα διάφορα σενάρια των αμερικανικών κέντρων στρατηγικών αναλύσεων αλλά την τοποθετούν και ως την περίπτωση κατά την οποία θα άνοιγε ο δρόμος της αμερικανικής επέμβασης στο… Ιράν. Μία κυρίαρχη σιίτική δύναμη με υποστήριξη από τους σιίτες χομεϊνήδες του Ιράν θα έδινε μία καλή πρόφαση για έναν νέο πόλεμο. Μια πρόφαση δεν χρησιμοποιήθηκε και για την εισβολή στο Ιράκ; Τα όπλα μαζικής καταστροφής που και επίσημα τις προηγούμενες μέρες δηλώθηκε από τη CIA ότι δεν υπάρχουν. Τελείως κυνικά τόσο ο Μπους όσο και ο διορισμένος πρωθυπουργός του Ιράκ Ιγιάντ Αλλάουϊ (και πρώην πράκτορας της CIA) δήλωσαν ότι απλά χρησίμευσαν για τη δικαιολόγηση της ανατροπής του Σαντάμ Χουσεΐν.

Όπως άλλωστε τα περί πυρηνικών μπορούν να χρησιμεύσουν και στην περίπτωση της επέμβασης στο Ιράν. Μόνο που πλήθος εκτιμήσεων και αναλύσεων από παράγοντες της αμερικανικής εξουσίας δείχνουν ότι υποτιμήθηκε το μέγεθος της αντίστασης στο Ιράκ, που περιλαμβάνει όλες τις τάσεις της ιρακινής κοινωνίας –από μπααθιστές και ισλαμιστές έως μεγάλο αριθμό Ιρακινών πολιτών που μπορεί να μην ήθελαν τον Σαντάμ αλλά το ίδιο δεν θέλουν και τους Αμερικανούς. Μια αντίσταση που στην αρχή την έφερναν να αριθμεί από δύο έως επτά χιλιάδες μέλη, στη συνέχεια οκτώ με δώδεκα χιλιάδες, ενώ τώρα διά στόματος του ίδιου του επικεφαλής των νέων μυστικών υπηρεσιών του Ιράκ ο αριθμός αυτός έχει φθάσει τις 200,000 με σκληρό πυρήνα τις 40,000 μαχητές. Κάτι που τον κάνει να παραδεχθεί ότι δεν πρόκειται απλά για μια εξέγερση αλλά για έναν πόλεμο.

Ένας πόλεμος που θα τινάξει στον αέρα τα αμερικανικά σχέδια συγκρότησης νέων μορφωμάτων τοπικής και περιφερειακής εξουσίας, που αν δεν μπορέσουν να περιλάβουν όλη την ιρακινή επικράτεια, θα την περιορίσουν σε συγκεκριμένες και στρατηγικού ενδιαφέροντος περιοχές για τα συμφέροντα και τις γεωπολιτικές επιδιώξεις των ΗΠΑ. Μια διαρκής αστάθεια αλληλοσυγκρουόμενων περιοχών με επιδιαιτητικό και κυρίαρχο τον αμερικανικό ρόλο.

Μπ. Μπίκας

Ολυμπιακοί αγώνες

Το χρεωστικό υπόλοιπο της ελληνικής κοινωνίας κατέφθασε

Οι ολυμπιακοί αγώνες από την αναβίωση τους και ύστερα ήταν ανέκαθεν η επιβεβαίωση της κρατικής και αστικής διαπλοκής καμουφλαρισμένη κάτω από το όνομα του αθλητισμού και των «υψηλών ιδανικών». Η διοργάνωση της Αθήνας αποτέλεσε την εκ προοιμίου ενδυνάμωση και ισχυροποίηση της διαπλοκής τόσο σε οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό και ιδεολογικό επίπεδο. Ποτέ άλλοτε στο παρελθόν δεν χρησιμοποιήθηκε τόσο ο συμβολισμός του τίποτα και του ψεύτικου για να εκπληρωθούν οι δόλιοι και αντικοινωνικοί σκοποί της εγχώριας πολιτικής και οικονομικής κυριαρχίας. Δόλιοι σκοποί, με ντοπαρισμένα αθλητικά ιδανικά, υπερφίαλη εθνική συνείδηση & υπεροψία σε μια παθητική και αδιάφορη κοινωνία που έβλεπε, άκουγε αλλά προτίμησε τον εύκολο δρόμο της σιωπής. Αυτή η ενοχική σιωπή μιας κοινωνίας που παραιτείται από την αληθινή διάσταση προς την απελευθέρωση της, ενδυνάμωσε και ενδυναμώνει την πολιτική και οικονομική κάστα των κυριάρχων να μεγαλουργούν εκ του ασφαλούς και ερήμην της.

Η ανακολουθία και η αναποτελεσματικότητα της οργανωτικής επιτροπής να προϋπολογίσουν το πραγματικό κόστος των αγώνων, του κράτους να διαχειριστεί αποτελεσματικά & κοινωνικά την υποδομή και να ελέγξει τις δαπάνες, δεν είναι τίποτα περισσότερο από την επιβεβαίωση της θεσμικής αδυναμίας της εξουσίας που αναδύεται ως μια κοινωνική κακοτεχνία. Το κράτος δεν μπόρεσε ποτέ και ούτε θα μπορέσει να προϋπολογίσει, ελέγξει, κατανείμει και διαθέσει αποτελεσματικά τις δαπάνες του, σε όλα τα επίπεδα. Και γιατί να το κάνει άλλωστε? Εφόσον παίζει μόνος του στο γήπεδο του κοινωνικού ανταγωνισμού απέναντι σε μια παρατημένη κοινωνία που η πραγματικότητα της δεν ξεφεύγει από τον μεγαλοϊδεατισμό ενός reality show, γιατί αυτό έμεινε πραγματικά ως αποτέλεσμα από τους αγώνες, το ζητούμενη για αυτήν (την κοινωνία) δεν είναι το θέαμα στο προσκήνιο αλλά αυτό που συμβαίνει παρασκηνιακά.

Με ένα κόστος που ξεπέρασε τα 3,5 τρισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή 7 φορές πάνω από τον αρχικό προϋπολογισμό, ολοκληρώθηκαν οι ολυμπιακοί αγώνες του τίποτα. Ένα μεγαλειώδες τίποτα σε κοινωνικό, πολιτισμικό, κλπ. επίπεδο. Αυτό που έμεινε κληρονομιά εκτός από τις εγκαταλελειμμένες εγκαταστάσεις, τα άκομψα κτίρια, τις κακοσβησμένες ολυμπιακές λωρίδες, είναι οι κάμερες επιτήρησης κυκλοφορίας και ανθρώπων, η τεχνολογική αναβάθμιση του εξοπλισμού των κατασταλτικών μηχανισμών και ένα υπέρογκα δυσανάλογο χρέος.

Οι ολυμπιακοί αγώνες και η ανεπάρκεια τους, δεν κρύφτηκε ποτέ, τόσο από τους φίλους όσο και από τους εχθρούς της διοργάνωσης. Απλά η κοινωνία ήταν προσανατολισμένη αλλού, συνεπικουρούμενη από τον θεαματικό καταναλωτισμό που της τροφοδοτούσαν τα Μ.Μ.Ε. Έναν καταναλωτισμό εικόνας, όπου το σκάνδαλο χάνει την σημασία του και αναγάγετε σε ένα υποπροϊόν κλειδαρότρυπας για το αν η πρόεδρος της οργανωτικής επιτροπής έχει κάνει bottox, τι φόρεσε, πως χόρεψε, με ποιους μίλησε ή δεν μίλησε στην δεξίωση της και τελικά πόσο ερωτευμένη είναι ή δεν είναι με τον σύζυγο της. Σε μια τέτοια φαιδρή πραγματικότητα, στο φιλοθεάμον τηλεοπτικό κοινό, η πολιτική, η λογική και τα επιχειρήματα δεν έχουν καμία θέση. Τουναντίον θεωρούνται ως εξωγήινα κατασκευάσματα ενός εξωπραγματικού άλλου κόσμου που αν και προειδοποίησε για αυτό που τελικά ήρθε ως κοινωνικό – οικονομικό έλλειμμα των αγώνων, δεν βρήκε ποτέ την επιβεβαίωση του.

Επανερχόμενοι όμως στην εξουσία ως κοινωνική κακοτεχνία δεν θα πρέπει να παραλείψουμε τον ρόλο της αριστεράς η οποία όπως πάντα σιώπησε και συναίνεσε στο κουφάρι της ιστορίας της αποδεχόμενη τον σημερινό ρόλο που τις αναλογεί: την ανυπαρξία της. Άλλωστε οι καιροί είναι δύσκολοι και σε ένα περιβάλλον αποϊδεολογικοποιήμενο ακόμα και αυτή η φαντασιακή συνιστώσα της ιδεολογίας δεν εξυπηρετεί ούτε τον ίδιο τον φορέα της. Πρέπει επιτέλους να γίνει κατανοητό από τον κόσμο της αριστεράς, με αφορμή την στάση της στο ζήτημα των Ολυμπιακών αγώνων, το αδιέξοδο της κοινοβουλευτικής συμμετοχής.

Η διεκδίκηση έστω και αυτού του μικρού κομματιού της πίτας, αποτελεί την μόνη και ικανή συνθήκη, όλων των σε φραστικό επίπεδο αντιπολιτεύσεων που έγιναν και γίνονται για τους ολυμπιακούς αγώνες και όχι μόνο. Οι περισσότεροι από αυτούς που φωνάζουν, πρόκειται για πολιτικά αναξιοπαθούντες οι οποίοι ευρισκόμενοι εκτός του κύκλου εξουσίας, κατά συνέπεια και της μίζας, δεν μπόρεσαν να καρπωθούν ούτε ένα ολυμπιακό ευρώ, ενώ πολύ θα το ήθελαν. Για πολλούς επικριτές των ολυμπιακών αγώνων το πραγματικό γεγονός δεν είναι το έλλειμμα αυτό καθεαυτό αλλά το ότι δεν συμμετείχαν στην μοιρασιά, βλέπε Greenpeace.

Και εδώ έρχεται ο ρόλος της Γιάννας ως από μηχανής ολυμπιακός θεός ή θεά καλύτερα. Όλοι γνώριζαν αλλά κανείς δεν το παραδέχτηκε και ούτε πρόκειται, ότι οι ολυμπιακοί αγώνες της Αθήνας ήταν ένα τεχνικά και οργανωτικά project με μεγάλο βαθμό επικινδυνότητας, ρίσκου και αβεβαιότητας ως προς της επιτυχία του. Έτσι ή αλλιώς όμως η ολυμπιακή εργολαβία επιτυχημένη ή μη, ισοδυναμούσε σε αρκετά δισεκατομμύρια ευρώ από έργα, εξοπλισμό, μισθούς, θέσεις, κλπ, τα οποία κανείς από τους παροικούντες στην Ιερουσαλήμ δεν ήθελε να χάσει.

Από την άλλη όμως, υπάρχει μεγάλη διαφορά από την διάθεση για ανάληψη των αγώνων μέχρι την τελική υλοποίηση τους, όσον αφορά το πολιτικό κόστος. Ένα κόστος που βόλευε τις εκάστοτε προεκλογικές μακέτες των μεγάλων ολυμπιακών έργων, που σε καμία περίπτωση όμως δεν θα έπρεπε να ταυτιστεί η αποτυχία τους με τον εκάστοτε κυβερνητικό μηχανισμό. Η πρόεδρος του 2004 είχε όλα τα εχέγγυα για να διαχειριστεί το κόστος της ενδεχόμενης αποτυχίας, προέρχονταν από την αντίπαλη παράταξη, ανήκει στην υψηλή κοινωνία κάτι που βοηθάει στην εικόνα της διοργάνωσης και σε τελική ανάλυση θα ήταν το ιδανικό εξιλαστήριο θύμα. Αυτά στην αρχή, στην συνέχεια τα πράγματα εξελίχθηκαν εντελώς διαφορετικά. Όταν η επιτυχία έστω και μικρή άρχισε να διαφαίνεται ανεξάρτητα με το όποιο κόστος για την διοργάνωση, ανήγαγε την Γιάννα ως έναν εξωθεσμικά θεσμικότερο του θεσμικού παράγοντα, της κοινωνικής & οικονομικής ζωής του τόπου.

Η Γ. Αγγελοπούλου έφτασε να μοιάζει σαν μια υπερεθνική εταιρεία η οποία με την αποδοχή της ΔΟΕ έφτασε σε σημείο που να ετεροκαθορίζει την κυβερνητική πολιτική όσον αφορά τα οικονομικά και τις υποδομές των αγώνων. Γιατί αυτά έπρεπε πάση θυσία να γίνουν, προς τέρψη των απανταχού δυτικών κυβερνήσεων αποδεικνύοντας προς τα έξω ότι η Ελλάδα σαν δυνατός εταίρος της ΕΕ μπορούσε να φέρει σε πέρας το νέο Ελληνικό Ολυμπιακό όνειρο. Οι περισσότεροι που επιτέθηκαν προσωπικά στην Γιάννα ήταν όλοι αυτοί που άργησαν να καταλάβουν ή το κατάλαβαν από νωρίς ότι δεν είναι το Μαξίμου που κόβει τα check αλλά τα γραφεία της οργανωτικής επιτροπής, η πρόεδρος του 2004, ο άντρας της και η αυλή της. Αυτά που πρόσφατα βγήκαν στο φως για την πολιτιστική ολυμπιάδα και τις υπερβάσεις είναι απλά η κορυφή του παγόβουνου.

Τα υπόλοιπα θα παραμείνουν ανεξιχνίαστα. Το σημαντικό είναι πως χρήματα υπάρχουν, αυτό αποδείχτηκε περίτρανα με τους Ολυμπιακούς, μόνο που όπως συμβαίνει γενικότερα αυτός ο πακτωλός χρημάτων κυκλοφορεί και μοιράζεται μεταξύ μιας ελίτ 5% και της αυλής τους.

Είναι καιρός το υπόλοιπο 95% να καταλάβει ότι τα χρήματα αυτά όχι μόνο του ανήκουν αλλά η δίκαιη ανακατανομή τους, και αυτό δεν μπορεί να γίνει όσο υπάρχουν ιεραρχικά καθεστώτα και κάστες εκλεκτών, θα μπορούσαν να βελτιώσουν δραματικά το βιοτικό επίπεδο όλης της κοινωνίας. Οι ολυμπιακοί αγώνες της Αθήνας ήταν ίσως η μεγαλύτερη διαπλοκή για το 2004. Μέρος αυτού του κόστους θα αρχίσει να εισπράττεται το 2005 και θα συνεχίσει για πολλά χρόνια αργότερα. Ας γίνουμε ρεαλιστές, η κοινωνία δεν μπορεί άλλο να υποθηκεύει το μέλλον της, πληρώνοντας τα ακριβά χόμπι της αστικής κυρίαρχης τάξης. Η περίπτωση των ολυμπιακών αγώνων είναι απλά το κερασάκι στην τούρτα. Ας μην τους ξανασερβίρουμε τόσο ακριβό γλυκό ποτέ ξανά.

Α.Α

Μεξικό

Όνειρο, αντίσταση, δημιουργία…

Το πρώτο πράγμα που μας έρχεται στο μυαλό στο άκουσμα της λέξης «Μεξικό» είναι ίσως κάποιες εξωτικές παραλίες ή κάποιοι τεμπέληδες ξαπλωμένοι στις γραμμές του τρένου με ένα πλατύγυρο καπέλο να τους προφυλάσσει από τον ήλιο ή, τέλος πάντων, κάτι άγνωστο που ωστόσο περιέχει εξωτισμό, ακόμα και μαγεία. Οι ιδανικές διακοπές!

Όμως, μια πρώτη επαφή με το αναρίθμητο πλήθος της πρωτεύουσας της χώρας (τουλάχιστον 25 εκατομμύρια), με τη συνεχή εναλλαγή τοπίων και συνηθειών, με την πολυπολιτισμικότητα που παρέχουν οι δεκάδες ιθαγενείς φυλές στο περιθώριο του πολιτισμού λευκών και μιγάδων μας δίνει τη βεβαιότητα ότι στη χώρα συμβαίνει κάτι πιο βαθύ από τις παραλίες του Κανκούν ή του Ακαπούλκο, θερέτρων που συρρέουν τα πλήθη σαν προσκυνητές για να κολυμπήσουν στα Νερά του Ατλαντικού ή του Ειρηνικού. Ένα συνεχές κυνήγι επιβίωσης, αύριο ποιος ξέρει;, κόσμος πάει κι έρχεται στην Πόλη του Μεξικού, νομίζεις ότι απλώς περιπλανόνται, τα λεωφορεία οργώνουν τη χώρα μεταφέροντας επιβάτες, εμπορεύματα κι ελπίδες, στη Σιουδάδ Χουάρες τουλάχιστον 500 γυναίκες έχουν βρεθεί κακοποιημένες και δολοφονημένες, welcome to Tijuana, tequila sexo y marijuana, στα βουνά της γης των Ταραουμάρα οι ιθαγενείς της ομώνυμης φυλής προσπαθούν να κρατηθούν ζωντανοί απέναντι στις αδηφάγες ορέξεις του κέρδους, όπως και σε τόσες άλλες μεριές όπου η ύπαρξη περνά μέσα από το δικαίωμα της αναγνώρισης και του σεβασμού του διαφορετικού. Στην πολιτεία Τσιάπας, όαση ελπίδας για όλο τον πλανήτη η ζαπατιστική αντίσταση όπου μέρα με τη μέρα δημιουργεί βάσεις μιας άλλης αντίληψης για τη ζωή και για το σεβασμό προς αυτήν, δηλαδή «τίποτα για μας, όλα για όλους». Αλλά και εστίες αντίστασης από ιθαγενείς στην πολιτεία Μιτσοακάν στο δρόμο της κοινοτικής αυτονομίας. Οι στρατιωτικές περιπολίες στις πολιτείες Οαχάκα και Γκερρέρο προδίδουν ότι η κοινωνική ειρήνη δεν επικρατεί εφόσον επικρατεί η αδικία και η απαξίωση.

Οι πολιτικοί, πιστοί στις ανάγκες της τάξης τους, είναι ολοκληρωτικά αφοσιωμένοι στον προεκλογικό αγώνα. Για τις προεδρικές εκλογές που θα γίνουν όχι σε μία ή δύο βδομάδες, αλλά σε δύο χρόνια. Έτσι, απορροφημένοι από τις έγνοιες των εκλογών, δεν προσποιούνται καν ότι ασχολούνται με την κοινωνία. Οι «ευθύνες» που έχουν αναλάβει δεν τους αφήνουν ελεύθερο χρόνο. Οι εστίες αντίστασης και δημιουργίας απέναντι στην αδιαφορία των πολιτικών. Και σε κάθε γωνιά της χώρας το όραμα και η ανάγκη για δημιουργία περισσότερων εστιών αντίστασης.

Στην Πόλη του Μεξικού φοιτητές, εργάτες, άνεργοι, εξαθλιωμένοι, στα ξεχασμένα βουνά οι επίσης ξεχασμένοι ιθαγενείς που αξιώνουν σεβασμό και αξιοπρέπεια, αγώνες για τοπικά ζητήματα καταλήγουν να δημιουργούν αυτόνομες κοινότητες και να δηλώνουν ότι θέλουν οι ίδιοι να αποφασίζουν για τη ζωή τους. Ο Εμιλιάνο Ζαπάτα παραμένει ζωντανός και συνεχίζει να διατρέχει τη χώρα γιατί ο αγώνας που έκανε στις αρχές του 20ού αιώνα ήταν πολύ μεγάλος για να τον καπηλεύονται και να τον εξευτελίζουν κάθε λογής λογάδες.

Μεξικό: μια ακόμα χώρα της Λατινικής Αμερικής που μας δίνει απτά παραδείγματα αγώνων και αισιοδοξίας για ένα διαφορετικό αύριο. Μας καλεί να παρακολουθήσουμε τις εμπειρίες των αγώνων του και να συνεχίσουμε κι εμείς να πλάθουμε τις δικές μας.

Γιατί ο εχθρός είναι κοινός, ο αγώνας είναι κοινός. Τίποτα δεν έχει κριθεί ακόμα στο Μεξικό. Ένα είναι σίγουρο: ότι πράγματι είναι μια χώρα εξωτική και μαγική, γιατί το όνειρο, η αντίσταση και η δημιουργία είναι τα συστατικά του εξωτισμού και της μαγείας.

Viva Mexico, cabrones!!! Νίκος Κοκκάλας

Για τους «7»

Συγκέντρωση αλληλεγγύης στους συλληφθέντες των διαδηλώσεων, που πραγματοποιήθηκαν κατά της Συνόδου Κορυφής τον Ιούνιο του 2003 στην Θεσσαλονίκη, έξω από την ελληνική πρεσβεία του Λονδίνου , πραγματοποίησαν περίπου 40 άτομα. Η συγκέντρωση έγινε ενόψει της δίκης των «7» και στα πλαίσια καλέσματος παγκόσμιας ημέρας αλληλεγγύης στους συλληφθέντες των διαδηλώσεων της Συνόδου Κορυφής της Θεσσαλονίκης.

Την συγκέντρωση κάλεσαν οι "Wombles" και κατά την διάρκεια της συγκέντρωσης αναρτήθηκαν τρία πανό, δύο στα αγγλικά και ένα στα ελληνικά. Η παρουσία της αστυνομίας ήταν έντονη, ακόμα και στα βαγόνια του μετρό κατά την επιστροφή των διαδηλωτών.

Προκλητική ήταν η συμπεριφορά των φωτογράφων της αστυνομίας, οι οποίοι προκλητικά ζούμαραν στα πρόσωπα των διαδηλωτών. Συνθήματα δεν ακούστηκαν, καθώς η πρεσβεία ήταν κλειστή και η περιοχή όπου βρίσκεται ιδιαίτερα ερημική. Ετοιμάζονται και άλλες παρεμβάσεις αλληλεγγύης, καθώς έχουν προγραμματιστεί να γίνουν διαμαρτυρίες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Φ.Τ.

Το Αμπού Γκρέμπ της Ελλάδας

Ένας συλληφθείς αφγανός που διέφυγε από το αστυνομικό τμήμα Αγίου Παντελεήμονα (Μιχαήλ Βοδά) ήταν η αφορμή για ένα πογκρόμ βασανιστηρίων κατά αφγανών προσφύγων.

Οι αστυνομικοί του τμήματος, επιφορτισμένοι με την ευθύνη της εύρεσής του επισκέπτονταν επί τρεις μέρες κατάλυμα 50-60 αφγανών προσφύγων στην οδό Πιπίνου, και συστηματικά τους χτυπούσαν. Κάποιους μάλιστα τους έπαιρναν στο τμήμα για «ανάκριση» που περιελάμβανε ξεγύμνωμα, ξυλοδαρμούς σε όλα τα σημεία του σώματος, απειλές με όπλα, βρισιές, λήψη φωτογραφιών κατά τη διάρκεια των βασανισμών και κακοποιήσεις κάθε μορφής ακόμη και σε ανήλικους. Όταν ένας νεαρός αφγανός κατάφερε να διαφύγει πριν τον πάνε στο τμήμα και πλέον και άλλοι αστυνομικοί βαρύνονταν με πειθαρχικό παράπτωμα έχοντας την ευθύνη της μεταφοράς του, έγιναν ακόμη πιο φρικιαστικά γεγονότα. Σ' ένα αστυνομικό πογκρόμ «αλληλεγγύης» προς τους συναδέλφους τους, 150 περίπου αφγανοί μετανάστες μεταφέρθηκαν στο τμήμα και κάποιοι απ' αυτούς βασανίζονταν συστηματικά προκειμένου να ομολογήσουν αν ήξεραν τους διαφυγέντες.

Το περιστατικό δημοσιοποιήθηκε από δημοσιογραφικά ρεπορτάζ (έγινε μάλιστα εκτενής κάλυψη από διεθνή μέσα), από καταγγελίες φορέων όπως η Διεθνής Αμνηστία και το Ιατρικό Κέντρο για την Αποκατάσταση Θυμάτων Βασανιστηρίων και από παρεμβάσεις και πορείες που έγιναν έξω από το αστυνομικό τμήμα. Την Παρασκευή 24 Δεκέμβρη έγινε αιφνιδιαστική επίθεση στο τμήμα μετά από πορεία από περίπου 150 αναρχικούς/αντιεξουσιαστές/αυτόνομους και προκλήθηκαν σημαντικές καταστροφές τόσο σ' αυτό όσο και στα αυτοκίνητα της αστυνομίας απ' έξω. Προσήχθησαν μετά την επίθεση περίπου 18 άτομα και ένας συνελλήφθη. Σ' αυτόν εκδηλώθηκε η εκδικητικότητα των αστυνομικών με ξυλοδαρμούς μέχρι να αφεθεί προσωρινά ελεύθερος με περιοριστικούς όρους στις 29/12. Ο συλληφθέντας αρνείται τις κατηγορίες που του αποδίδονται. Τόσο η κρατική κτηνωδία όσο και οι δυνατότητες κοινωνικής αντίστασης σ' αυτήν εκφράστηκαν ξεκάθαρα στην διαδοχή των γεγονότων. Η αποθράσυνση του αστυνομικού κράτους και η χρησιμοποίηση μεθόδων τύπου Αμπού Γκράιμπ για ανακρίσεις δεν αφορά μόνο τους πρόσφυγες αλλά τον καθένα μας.

Ν. Μ.

Αθώωση βιαστή-μπάτσου στην Πάτρα

Τα δικά μας παιδιά

Όταν ο βιασμός γίνεται... παράβαση καθήκοντος ή το σύγχρονο δουλεμπόριο γυναικών

Το 1998, σε ηλικία 19 ετών, η Όλγα Μπ. αποφάσισε να μεταναστεύσει από την Ουκρανία στην Ελλάδα, σε αναζήτηση καλύτερης τύχης: «Βρήκα μια αγγελία από εφημερίδα, ζήτησα πληροφορίες και μου είπαν ότι μπορούσα να έρθω στην Ελλάδα και να εργαστώ σαν δασκάλα χορού που ήταν και το αντικείμενο των σπουδών μου. Δεν γνώριζα τίποτα για το τι γινόταν εδώ.

Οι κοπέλες που γύριζαν πίσω βλέπετε δεν μιλούσαν ποτέ για το τι είχαν περάσει εξ αιτίας του φόβου της μαφίας. Μου έβγαλαν το διαβατήριο και μια μέρα μαζί με άλλες 30-40 κοπέλες ξεκινήσαμε με λεωφορείο. Στην Βουλγαρία όμως μας κατέβασαν γι άγνωστους λόγους. Μας πήγαν σε ένα διώροφο σπίτι και μείναμε εκεί επί μία εβδομάδα. Ένας Βούλγαρος μας έφερνε φαγητό, τσιγάρα και νερό. Ρωτήσαμε γιατί είμαστε εκεί και μας απάντησαν ότι υπήρχε πρόβλημα με την βίζα μας. Μετά από μία εβδομάδα οι συνοδοί μας είπαν ότι θα πρέπει να παρατήσουμε εκεί όλες τις αποσκευές μας και να φύγουμε για τα σύνορα με την Ελλάδα. Ήταν χειμώνας. Φεβρουάριος. Έκανε φοβερό κρύο. Ξεκινήσαμε όλες μαζί οι γυναίκες με τα πόδια και μετά από πολύωρο περπάτημα φτάσαμε σε ένα ποτάμι. Περάσαμε με προφυλάξεις από διάφορα μονοπάτια και καταφέραμε να μπούμε στην Ελλάδα. Στην συνέχεια μας επιβίβασαν σε μικρά λεωφορεία και μας πήγαν στην Κόρινθο. Εκεί μας αφαίρεσαν τα διαβατήρια και τότε κατάλαβα ότι είχα μπλέξει άσχημα. Δεν μπορούσα όμως να κάνω κάτι. Από εκεί με μετέφεραν μαζί με 3-4 άλλες κοπέλες στην Αμαλιάδα, στο μπαρ του Μπριστόγιαννη, όπου μας είχε κλειδωμένες σε ένα δωμάτιο με κάγκελα».

Πριν περάσουν 10 μέρες, η Όλγα ως «φρέσκο εμπόρευμα» υποχρεώνεται να συνοδεύσει τον αστυνομικό του τμήματος Αλλοδαπών Νίκο Μπρικόλια από το μπαρ σε ξενοδοχείο της πόλης, όπου υπόκειται σε βιασμό. Την επόμενη μέρα μεταφέρεται στο νοσοκομείο με γυναικολογικά προβλήματα. Στα τέλη του 1998 καταφέρνει να ξεφύγει από το κύκλωμα μαστροπείας και μηνύει το βιαστή της. Ωστόσο κανένας δικηγόρος της περιοχής δεν δέχεται να αναλάβει την υπόθεσή της, καθώς ο αστυνομικός έχει «γερές πλάτες». Η δίκη θα γίνει τελικά μετά από... 5 χρόνια, στις 23 Μάη 2003, με την Όλγα απούσα, καθώς οι δύο δικαστικοί επιμελητές κατά «λάθος» έστειλαν την κλήση σε διεύθυνση στην οποία η ίδια ποτέ δεν έμενε. Έτσι ο αστυνομικός αθωώνεται για την κατηγορία του βιασμού, ενώ και οι επιμελητές απαλλάσσονται αργότερα από τον αντεισαγγελέα Αμαλιάδας Παναγιώτη Τριανταφύλλου για το «λάθος» τους. Τον Νοέμβρη του 2003, ο Άρειος Πάγος αναίρεσε μερικώς την πρωτόδικη απόφαση και η δίκη διεξάγεται πάλι στις 29 Μάρτη 2004. Ο εισαγγελέας προτείνει την καταδίκη του Μπρικόλια, οι τρεις δικαστές συμφωνούν, αλλά οι 4 ένορκοι υπό καθεστώς τρομοκρατίας ψηφίζουν την αθώωσή του λόγω αμφιβολιών. Στις 5 Απριλίου 2004 ο εισαγγελέας άσκησε έφεση κατά της απαλλακτικής απόφασης. Η έφεση άρχισε να δικάζεται την Παρασκευή 17 Δεκέμβρη στο Μικτό Ορκωτό Εφετείο της Πάτρας. Όμως η Όλγα δεν άντεξε την πίεση και κατέρρευσε ενώ κατέθετε. Η εκδίκαση συνεχίστηκε την Τετάρτη 22 Δεκέμβρη. Τα στοιχεία για το βιασμό ήταν συντριπτικά και ο εισαγγελέας εύκολα τεκμηρίωσε την καταδικαστική του εισήγηση. Οι εξοργιστικές αγορεύσεις των δικηγόρων υπεράσπισης προκάλεσαν την αναπόφευκτη αντίδραση του ακροατηρίου, με αποτέλεσμα ο πρόεδρος να αποβάλλει κάποιους παρόντες. Ωστόσο οι τρεις δικαστές και οι δύο από τους τέσσερις ενόρκους αποφάσισαν να αθωώσουν τον Μπρικόλια και να τον καταδικάσουν μόνο για... παράβαση καθήκοντος. Η προκλητική αυτή απόφαση προκάλεσε την αγανακτισμένη αντίδραση του ακροατηρίου. Μέλη γυναικείων οργανώσεων ξεδίπλωσαν πανό μέσα στην αίθουσα, ενώ οι παρευρισκόμενοι φώναζαν «Αίσχος».

Οι δικαστές αποχώρησαν εσπευσμένα από την πίσω πόρτα, ενώ ο κόσμος φώναζε συνθήματα όπως «Κάτω όλοι οι μαστροποί, κρατικοί-ιδιωτικοί, κάτω κι οι πελάτες, ένοχοι κι αυτοί», «Χούντα, Ες-Ες, μπάτσοι-δικαστές», «Αίσχος, Ντροπή, κάτω οι μαστροποί». Οι αστυνομικές δυνάμεις απώθησαν βίαια τον κόσμο έξω από την αίθουσα, με συνέπεια την πτώση μιας γυναίκας στο δάπεδο, η οποία αργότερα διακομίστηκε στο νοσοκομείο, όπου διαπιστώθηκε ρήξη σπονδύλου και θλάση. Ο κόσμος παρέμενε στο διάδρομο του δικαστηρίου, φωνάζοντας συνθήματα, με αποτέλεσμα να καταφτάσουν αστυνομικές ενισχύσεις και «φουσκωτοί» για να φυγαδεύσουν τον αθωωθέντα συνάδελφό τους. Στη συνέχεια ακολούθησε αυθόρμητη πορεία στους κεντρικούς δρόμους της πόλης.

Τα μηνύματα της δικαστικής απόφασης είναι σαφέστατα. Το παρακράτος απέδειξε περίτρανα ότι έχει τη δύναμη να αποσπά τις δικαστικές αποφάσεις που θέλει. Οι μαστροποί μπορούν να οδηγούν ατιμώρητοι γυναίκες σε καταναγκαστική πορνεία με την προστασία της αστυνομίας. Οι μπάτσοι μπορούν να φέρονται ασύδοτα, γνωρίζοντας ότι το σύστημα θα τους αντιμετωπίσει με στοργή και κατανόηση. Οι νονοί της νύχτας και τα όργανα της τάξης μπορούν να συνεχίσουν να προσφέρουν αλλήλους «υπηρεσίες» και προστασία.

Κ.Χ.

Πες όχι στις κούκλες Barbie!

Η ανάδειξη της Μις Ρωσία ανέδειξε έκρυβε μια έκπληξη!

Ο προηγούμενος διαγωνισμός για την Μις Ομορφιά στην Ρωσία είχε διεξαχθεί μέσω ελεύθερης ψηφοφορίας που οργάνωσαν μεγάλα τηλεοπτικά κανάλια, διαδικτυακές ιστοσελίδες και περιοδικά. Επί έναν μήνα οι ενδιαφερόμενοι θα ψήφιζαν μέσω διαδικτύου και κινητών την υποψήφια της αρεσκείας τους για την ανάδειξη της Μις Ρωσία που θα λάβει μέρος στον διαγωνισμό για την Μις Κόσμος.

Τα δυσάρεστα για τους οργανωτές του διαγωνισμού άρχισαν όταν η 18χρονη μοσχοβίτισσα Αλιόνα Πισκλόβα, η εξωτερική εμφάνιση της οποίας διαφέρει αρκετά από εκείνη των μοντέλων στα μοδάτα (trendy) περιοδικά, βρήκε το θάρρος και έβαλε την φωτογραφία της στην ιστοσελίδα του διαγωνισμού. Μετά άρχισε το πιο ενδιαφέρον. Οι χρήστες του διαδικτύου άρχισαν να ψηφίζουν την Αλιόνα παροτρύνοντας και τους γνωστούς τους να κάνουν το ίδιο. Η αυθόρμητη παρόρμηση μερικών ανθρώπων πήρε ανεξέλεγκτες διαστάσεις. Από την πρώτη μέρα η Αλιόνα πήρε 10 χιλιάδες.ψήφους και από την πρώτη μέρα βρέθηκε στην κορυφή. Την ύπαρξή της ανακάλυψε τεράστιος αριθμός ανθρώπων οι οποίοι καταλάβαιναν την ουσία της κοινωνίας του θεάματος και της κατανάλωσης. Όπως αναφέρεται και στην ιστοσελίδα του κινήματος «Πες όχι στις κούκλες Barbie!» (http://stopbarbie.org.ru), το οποίο δημιουργήθηκε σχεδόν αμέσως, οι άνθρωποι ψηφίζοντας την Αλιόνα, ψήφιζαν ενάντια: ● Στις τεχνητές καλλονές που είναι αδύνατο να ξεχωρίσεις την μία από την άλλη. ● Στα ψεύτικα συναισθήματα, χαμόγελα και βλέμματα μέσα στους φακούς των φωτογράφων. ● Στο καταναγκαστικό στάνταρ 90-60-90 (διαστάσεις περιφέρειας κλπ). ● Στα ΜΜΕ και τα πρότυπα που προωθούν. ● Στα μονότυπα εμπορεύματα και μάρκες, τις οποίες οι εταιρίες προσπαθούν να κάνουν αντικείμενα λατρείας για συγκεκριμένα στρώματα του πληθυσμού. ● Στην δημοφιλή μουσική η οποία μας επιβάλλεται και που λόγω αυτής της επιβολής και μόνο γίνεται δημοφιλής.

Οι διοργανωτές του διαγωνισμού πάθανε σοκ. Η ψηφοφορία μέσω διαδικτύου σταμάτησε και δόθηκε βάρος στις ψήφους μέσω SMS που κόστιζαν 0.86 $ στην Ρωσία. Όμως και εκεί η Αλιόνα πήρε την πρώτη θέση. Φυσικά οι διοργανωτές απομάκρυναν εντελώς την Αλιόνα από την ψηφοφορία και μόνο μετά από μια εβδομάδα έβγαλαν ανακοίνωση στην οποία ισχυρίζονταν ότι η Αλιόνα ήταν ανήλικη και συνεπώς δεν μπορούσε να λάβει μέρος στον διαγωνισμό. Όπως ήταν αναμενόμενο τα ΜΜΕ είπαν ξανά ψέματα, όμως η ιστοσελίδα http://stopbarbie.org.ru συνεχίζει να υπάρχει και το κίνημα «**Πες όχι στις Κούκλες Barbie**» μεγαλώνει!

Ζ. Π.

Ηρθε η Time της απομυθοποίησης

Ο Μπους Πρόσωπο της Χρονιάς!

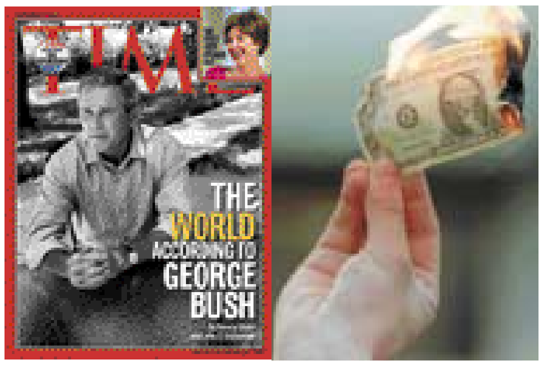
Μετά το περίφημο εξώφυλλο που αθώωνε τον πιο αιματηρό αιώνα στην ιστορία της ανθρωπότητας, τον 20ο, το Time τοποθετεί την πολιτική της εξουσίας στη σωστή της διάσταση. Αισθητικά αποκρουστικό, πολιτικά όμως απολύτως λογικό το πρόσωπο του Μπους ως το σημαντικότερο του 2004.

Είναι η απόδειξη ότι για τους κυρίαρχους κύκλους η πολιτική Μπους έχει βάθος και εκφράζει σύγχρονες κοινωνικές διεργασίες και όχι θρησκόληπτους φανατικούς όπως αρέσκονται πολλοί να λένε. Ο πόλεμος στο Ιράκ έδειξε πως βρίσκεται σε εξέλιξη μια τεράστια ανακατανομή ισχύος, το τέλος του μεταπολεμικού status και η κατασκευή μιας νέας συναίνεσης στη βάση του εκβιασμού της ασφάλειας. Τα ΜΜΕ κάθε μορφής δημιουργούν τους όρους καθαγιασμού της εξουσίας με την προβολή του σύγχρονου δημοκρατικού ολοκληρωτισμού ως απευκταίου αλλά αναγκαίου.

Τα ΜΜΕ κάθε μορφής δημιουργούν τους όρους καθαγιασμού της εξουσίας με την προβολή του σύγχρονου δημοκρατικού ολοκληρωτισμού ως απευκταίου αλλά αναγκαίου

Και ο θάνατος; Τα Γκουαντάναμο; Τα Αμπού Γκράιμπ; Η επιβολή του δυτικού πολιτισμού μέσω των σύγχρονων σταυροφοριών; Η νέα απειλή του Χάντιγκτον προς τους ισπανόφωνους των ΗΠΑ; Η πλήρης ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης που προωθεί ο Μπους; Μα αυτοί είναι ακριβώς οι λόγοι της επιβράβευσής του. Η επιβολή της πολιτικής ατζέντας της κυριαρχίας στο μεγαλύτερο μέρος της μεσαίας τάξης, η διαδικασία αναμόρφωσης της ταυτότητας του δυτικού ανθρώπου, η εκπροσώπηση των δομών της παγκοσμιοποίησης από τη στρατιωτική υπεροχή των ΗΠΑ. Εδραιώνεται ένας συντηρητικός συνεκτικός κοινωνικός ιστός που πηγαίνει πλέον πέρα από την οικονομική διαχείριση. Η αλαζονεία και η κυνικότητα όμως της εξουσιαστικής λογικής προσεγγίζει τόσο το τραγικό όσο και το γελοίο. Εκλογές στην Ουκρανία ακυρώνονται λόγω νοθείας, αλλά εκθειάζονται ως παραδείγματα σε χώρες που βρίσκονται υπό κατοχή! Στον κατακερματισμένο κοινωνικό ιστό δεν αποζητάμε συγκολλήσεις για να για να βαυκαλίζουμε την ιδεολογική μας καθαρότητα. Αν θέλουμε να συντρίψουμε τις προσωποποιήσεις και να ανατρέψουμε την λογική τους οφείλουμε να αφουγκραστούμε τους υπόκωφους ήχους της οργής του αποκλεισμού, να ζητήσουμε τη λιποταξία από τη μονοδιάστατη σκέψη. Μόνο έτσι μπορούν να θρυμματίζονται οι θριαμβεύουσες μορφές των ηγετών ενός φονικού πολιτισμού.

Φιλήμονας Πατσάκης

ΗΠΑ: ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ 2005

Αναρχικό κάλεσμα για δράση

Με αφορμή την τελετή ορκωμοσίας του νέου προέδρου των ΗΠΑ στις 15-20 Ιανουαρίου 2005, ομάδες αναρχικών της Ουάσιγκτον καλούν για κινητοποίηση ενάντια στην εξουσία και τις φιέστες της. Η προεδρική ορκωμοσία θεωρείται ένα σημαντικό πολιτικό γεγονός της κυριαρχίας στην Αμερική και όχι μόνο. Αλλά δεν σταματά εκεί οι εκδηλώσεις διαρκούν μια εβδομάδα με συναυλίες, δεξιώσεις και καταλήγουν σε μια παρέλαση προς τιμή του νέου Προέδρου των ΗΠΑ και την ανάληψη των καθηκόντων του.

Πρόκειται για εκδηλώσεις κιτς, φθήνιας και μεγαλοϊδεατισμού ενός «έθνους» που μεγάλωσε και βιώνει στην υπερβολή. «Καθώς ο George W. Bush θα αναλαμβάνει και επίσημα τα καθήκοντα του στις 20 Ιανουαρίου, το ερώτημα δεν είναι αν θα υπάρχουν εκδηλώσεις διαμαρτυρίας αλλά τι χαρακτήρα αυτές θα έχουν. Καθώς διάφοροι καθεστωτικοί ή μη οργανώνουν δράσεις ενάντια στην ορκωμοσία Bush και διαπραγματεύονται με τις κατασταλτικές δυνάμεις, είναι καιρός να προβληθεί ένας διαφορετικός τρόπος κινητοποιήσεων, αντικαθεστωτικός και αδιάλλακτος προς την εξουσία.»

Πριν από τέσσερα χρόνια εκατοντάδες αναρχικοί έκαναν αισθητή την παρουσία τους διαδηλώνοντας κατά την διάρκεια της πρώτης ενθρόνισης της κυβέρνησης Bush. Την ώρα που κάποιοι χαρούμενα κουνούσαν αμερικανικές σημαίες, ένα άλλο κομμάτι Αμερικανών τις έκαιγε ως συμβολική αντίσταση ενάντια στην κυριαρχία της παγκόσμιας αυτοκρατορίας. Μπορεί ο Bush να ανακηρύσσονταν και επίσημα πρόεδρος των ΗΠΑ, η μαύρη σημαία της αντίστασης κυμάτιζε ψηλά εκείνη την κρύα ημέρα του Ιανουαρίου του 2001. «Στα τέσσερα χρόνια που πέρασαν η ανασφάλεια στο εσωτερικό της χώρας μεγάλωσε και η αριστερά υποτάχθηκε. Όπως λέμε συνέχεια, δεν είναι ο Bush σαν άτομο αλλά το ίδιο το σύστημα καθεαυτό, και η πολιτική του τρόμου που επιβάλει και δημιουργεί καθημερινά έναν πιο ανασφαλή κόσμο. Αυτόν τον Ιανουάριο ας δείξουμε σε όλο τον κόσμο όχι μια έκφανση αμερικανικού πατριωτισμού προερχόμενο από την δεξιά, ούτε την Αμερικανική ελευθερία του λόγου που ψεύτικα αναδεικνύει η αριστερά, αλλά την μαζική αντίσταση στα 200+ χρόνια, εγκλημάτων, δουλείας, απληστίας και γενοκτονίας που διαμεσολάβησαν από την διακυβέρνηση του George Washington έως τον G. W. Bush. Ήρθε η ώρα να σημάνει το τέλος αυτής της αυτοκρατορίας του τρόμου.

Για όλους εμάς που οραματιζόμαστε ένα κόσμο χωρίς εξουσία και σύνορα, έναν κόσμο ελεύθερο για όλους και όχι μόνο για ένα συγκεκριμένο έθνος, φυλή, τάξη, γένος ή θρησκεία, η ώρα για δράση έφτασε! Όλοι μαζί ενάντια στον καπιταλισμό και την κεντρικοποιημένη εξουσία. Το εξουσιαστικό σύστημα δεν βελτιώνεται όπως πολλοί λένε, αλλά στις στάχτες του θα γεννηθεί το όραμα του νέου απελευθερωμένου κόσμου. Η ορκωμοσία και ανάληψη των προεδρικών καθηκόντων, αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες και πιο συμβολικές τελετές της κυριαρχίας στις ΗΠΑ. Ως αναρχικοί, έχουμε την μεγαλύτερη ευκαιρία και πρόκληση να ξεσκεπάσουμε τις αντιφάσεις και τα ψεύδη ενός συστήματος υπεροψίας και πλούτου. Στις 20 Ιανουαρίου ας προβάλουμε την ανυπακοή στους δρόμους της Ουάσιγκτον κάνοντας την αντίσταση ορατή σε όλο τον κόσμο.» DC Anarchist Resistance

Για όλη την εβδομάδα που θα διαρκεί ο «εορτασμός» θα υπάρχουν δράσεις αντιπληροφόρησης, συναυλίες, ομιλίες, αυτόνομοι χώροι και οι δράσεις θα κορυφωθούν με παρέμβαση (αντιπορεία) στις 20 Ιανουαρίου. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση της πρωτοβουλίας DC Anarchist Resistance: www.anarchistresistance.org. Η αναρχία στην Αμερική δεν σταμάτησε στο Σιάτλ, δεν έσβησε μετά την 11 Σεπτεμβρίου, δεν υποτάσσεται στον νεοσυντηρητισμό, αλλά συνεχίζει αντιστεκόμενη προς το δικό της -και όλων μας- απελευθερωτικό μέλλον.

Μετάφραση, επιμέλεια: Α.Α.

Anarchist Resistance to the 2005 Presidential Inauguration

Ο «ήπιος φασισμός» του Μπους

Η τυφλή πίστη σε έναν ηγέτη, μια συντηρητική εργατική τάξη και η χρήση του φόβου ως πολιτικό όπλο προσφέρουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη διολίσθηση στο φασισμό, όπως αποδείχτηκε στη ναζιστική Γερμανία και τη φασιστική Ιταλία. Το ίδιο υποστηρίζουν τώρα Αμερικανοί αναλυτές και συγγραφείς για τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Ο Ρίτσαρντ Σένετ, περιέγραψε το κράτος - τείχος ασφαλείας του Μπους ως «ήπιο φασισμό». Είναι, όμως έτσι; Εάν θέλουμε να καταλάβουμε τι σχεδιάζει ο Μπους πρέπει να ανατρέξουμε στο 1630 και όχι στο 1930. Το σχέδιο Μπους είναι επί της ουσίας η επανάληψη μιας άλλης ιδεολογίας. Πρόκειται για τον πουριτανισμό, ένα πολιτικό κίνημα που ουσιαστικά εξακολουθεί να είναι κυρίαρχο στην Ευρώπη και τις υπόλοιπες αναπτυγμένες χώρες του πλανήτη. Στη λαϊκή μυθολογία περιγράφεται απλώς ως πιστή τήρηση των θρησκευτικών καθηκόντων των χριστιανών και απαγόρευση της διασκέδασης, μια αντίληψη που απέχει πολύ από την καταφανή κατανάλωση της ρεπουμπλικανικής Αμερικής. Αυτό που συνδέει, ωστόσο τον πουριτανισμό, στα πρώτα χρόνια της εγκαθίδρυσής του, με την σημερινή κατάσταση στις ΗΠΑ είναι η λατρεία προς το χρήμα.

Η εφημερίδα «Γκάρντιαν» δημοσιεύει ότι στην Αγγλία, κατά το πρώτο ήμισυ του 17ου αιώνα, τα απομεινάρια του φεουδαρχικού κράτους έπαιζαν ρόλο ανάλογο εκείνου της υποτιθέμενες κοινωνικής δημοκρατίας κατά το δεύτερο ήμισυ του 20ού αιώνα. Φυσικά, λειτούργησαν προς το συμφέρον της μοναρχίας και του κλήρου. Ταυτόχρονα, ωστόσο, ρύθμισαν μια οικονομική επεξεργασία των κατώτερων τάξεων. Οι πρώτοι πουριτανοί δίδαξαν ότι οι άνθρωποι οφείλουν να είναι γενναιόδωροι προς τους φτωχούς, να ενθαρρύνουν τη Δικαιοσύνη και να τιμωρούν την εκμετάλλευση. Αυτός ο χαρακτήρας του πουριτανισμού διατηρήθηκε κατά τον 17ο αιώνα μεταξύ των αποίκων της Νέας Αγγλίας. Πίσω στην πατρίδα, όμως, δεν είχε καμία ελπίδα.

Ο πουριτανισμός ήταν αρχικά η θρησκεία των νέων εμπορικών τάξεων. Προσείλκυε εμπόρους, δανειστές, τραπεζίτες και βιομήχανους. Ο Καλβίνος μπορούσε να τους δώσει ό,τι δεν έδινε η παλαιά τάξη: μια θεολογική δικαιολόγηση του εμπορίου. Σύντομα, ο πουριτανισμός πήρε μια άλλη μορφή που συναντάται μεταξύ των πλουσίων σε κάθε χώρα μέχρι και σήμερα. Μετά τα μέσα του 17ου αιώνα, οι περισσότεροι πουριτανοί της Αγγλίας θεωρούσαν τη φτώχεια «ηθική αποτυχία άξια καταδίκης» και «όχι ατυχία άξια οίκτου και ανακούφισης».

Οι ύστεροι Πουριτανοί προσέθεσαν μία ακόμη αντίληψη: συγχώνευσαν το θρησκευτικό καθήκον με το εμπορικό. Η επιτυχία στην επιχείρηση έγινε οιωνός πνευματικής χάρης. Ανέπτυξαν μια νέα θεωρία κοινωνικής υποχρέωσης, που υποστήριζε ότι εάν βοηθάς τους φτωχούς ενθαρρύνεις την αδράνεια και την πνευματική παρακμή, συνεπώς αθετείς τις υποσχέσεις σου προς τον θεό. Φυσικά, οι πουριτανοί διέφεραν από τους ανθρώπους του Μπους στο ότι λάτρευαν την παραγωγή και όχι την κατανάλωση. Αλλά αυτά είναι διαφορετικά συμπτώματα της ίδιας ασθένειας. Ιστορικοί μελετητές αναφέρουν ότι οι πουριτανοί ήταν οπαδοί της θεωρίας ότι «ο κόσμος υπάρχει για να κατακτηθεί» και ότι «μόνον στον κατακτητή αξίζει το όνομα του χριστιανού»...

Γιατί αυτή η θεωρία επιβίωσε έως το 2004; Επειδή έπρεπε. Η αναβάθμιση της ελίτ και η εξαθλίωση των κατώτερων τάξεων απαιτούν μια τεκμηριωμένη ιδεολογία για να γίνουν αποδεκτές.

Δ. Ουζουνίδης

Δημήτρης Παπάζογλου

it's not difficult. As simple as to change a few letters

Μυστικά & ψέμματα

...Στις 4 Ιούνη του 2010, όλα θα είναι θέαμα. Αλλά αν όλα οφείλουν να γίνουν θέαμα, αυτό προϋποθέτει μια χειραγώγηση και ίσως μια αποσύνθεση των συνειδήσεων. Ο Mac Luhan είχε προσεγγίσει το πρόβλημα. Η έντονη ανάπτυξη και η γενίκευση των μέσων μαζικής ενημέρωσης οδηγεί σε μια αντεπανάσταση και στον παραλογισμό. Διότι, από τη στιγμή που μπορούμε να δούμε απ' ευθείας τη δολοφονία του προέδρου, σημαίνει πως όλα έγιναν θέαμα.

Η τηλεόραση ισοπεδώνει τα πάντα: το θάνατο, το σεξ, τις ανέσεις, τον πλούτο ή τη φτώχεια. Κάθε έννοια διαφοράς, είτε είναι ηθική, είτε ποσοτική, είτε οπτική, εκμηδενίζεται. Όλα παρουσιάζονται με την ίδια σάλτσα. Στην οθόνη των 40 εκατοστών, τα πάντα είναι επίπεδα... Αυτό οδηγεί αναπόφευκτα σε μια κατάσταση που οι ψυχίατροι αποκαλούν σχιζοφρένεια και η οποία χαρακτηρίζεται από την εξουδετέρωση των αντιδράσεων και την απουσία διαφοροποιημένων απαντήσεων. Στις 4 Ιούνη 2010, όλος ο κόσμος στην Αμερική θα είναι σχιζοφρενής. Ο μόνος σκοπός των Αμερικανών θα είναι ο θάνατος. Σεξ, ναρκωτικά ή θέαμα δεν θα είναι παρά μεταφορικές έννοιες του θανάτου που τους περιμένει. Θα εκστασιάζονται όλοι με το θάνατο.

Ο θάνατος θα γίνει μια ουσιαστική αναγκαιότητα. Ο Barry Malzberg, συγγραφέας επιστημονικής φαντασίας, διαγράφει το μέλλον περιγράφοντας μια μέρα από το αύριο, στο περιοδικό «Βαβέλ» του Μαρτίου 1990. Πάντα η πραγματικότητα αποδεικνυόταν πιο πλούσια και πιο εφιαλτική κι από τις χειρότερες προβλέψεις των μελλοντολόγων. Η λήθη αποτελεί προτεραιότητα της εξουσίας κι ένα διαρκές παρόν απογυμνωμένο από ιστορική συνέχεια και στεγνό θύμα της αποστειρωμένης ουτοπίας του life style της ευτυχίας αποτελεί τη σύχρονη οθόνη όπου προβάλλονται οι ζωές μας. Ο εφιάλτης του θεάματος είναι εδώ.

«Η κοινωνία που έχει εκσυγχρονισθεί έως το στάδιο του ενσωματωμένου θεαματικού, χαρακτηρίζεται απ' το συνδυασμένο αποτέλεσμα πέντε κύριων γνωρισμάτων, που είναι: η αδιάκοπη τεχνολογική ανανέωση, η κρατικοοικονιμική συγχώνευση, το γενικευμένο μυστικό, το ψεύτικο που δεν επιδέχεται αντίρρηση, κι ένα διαρκές παρόν...

...Η πρωταρχική επιδίωξη της της θεαματικής κυριαρχίας, ήταν να εξαλείψει την ιστορική γνώση εν γένει και καταρχήν σχεδόν όλες τις πληροφορίες και τα εύλογα σχόλια σχετικά με το πιο πρόσφατο παρελθόν. Ένα τόσο κατάφωρο κι αυταπόδεικτο γεγονός δεν χρειάζεται εξηγήσεις. Το θέαμα οργανώνει με μαεστρία την άγνοια για όσα συμβαίνουν και, αμέσως μετά, τη λήθη όσων μολαταύτα κατόρθωσαν να γίνουν γνωστά. Το πιό σημαντικό είναι το πιό κρυφό...
...Γνωρίζουμε ασφαλώς ότι η ιστορία εμφανίστηκε στην Ελλάδα μαζί με τη δημοκρατία. Μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι χάθηκε από τον κόσμο μαζί με την τελευταία. Πρέπει ωστόσο να προσθέσουμε, σ' αυτή τη λίστα θριάμβων της εξουσίας, μια αρνητική συνέπεια γι' αυτήν: ένα Κράτος, στη διαχείριση του οποίου έχει εδραιωθεί σε μόνιμη βάση μια μεγάλη έλλειψη ιστορικών γνώσεων, δε μπορεί πλέον να κυβερνηθεί στρατηγικά...

...Για πρώτη φορά, στη σύγχρονη Ευρώπη, κανένα κόμμα ή έστω τμήμα κάποιου κόμματος δεν καταβάλλει πια προσπάθεια έστω να ισχυριστεί ότι θα επιχειρούσε κάποια σημαντική αλλαγή. Το εμπόρευμα δεν μπορεί πια να επικριθεί από κανένα: ούτε σαν καθολικό σύστημα, ούτε καν σαν συγκεκριμένο μπιχλιμπίδι που κάποιοι διευθυντές επιχειρήσεων αρέσκονται να λανσάρουν για ένα σύντομο χρονικό διάστημα στην αγορά. Παντού όπου κυριαρχεί το θέαμα, οι μόνες οργανωμένες δυνάμεις είναι εκείνες που επιθυμούν το θέαμα. Καμία δεν μπορεί λοιπόν πια να είναι εχθρός αυτού που υπάρχει, ούτε να παραβεί την omerta που αφορά τα πάντα. Τελειώσαμε πια μ' αυτή την ενοχλητική ιδέα, που είχε κυριαρχήσει πάνω από διακόσια χρόνια, σύμφωνα με την οποία μια κοινωνία μπορούσε να δέχεται κριτική και να μετασχηματίζεται, να μεταρρυθμίζεται ή να επαναστατικοποιείται. Κι αυτό δεν επιτεύχθηκε με την εμφάνιση νέων επιχειρημάτω αλλά απλούστατα επειδή τα επιχειρήματα κατάντησαν ανώφελα. Σ' αυτό το αποτέλεσμα θα μετρήσουμε, αντί για την καθολική ευτυχία, την επίφοβη δύναμη των δικτύων της τυραννίας.»

Γκυ Ντεμπόρ *«Σχόλια πάνω στην κοινωνία του θεάματος»*, εκδ. ' Ελεύθερος Τύπος'